

I

(Jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/695 RENDELETE

(2021. április 28.)

a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, továbbá az 1290/2013/EU és az 1291/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 173. cikke (3) bekezdésére, 182. cikke (1) bekezdésére, 183. cikkére és 188. cikkének második bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Az Unió célkitűzése, hogy megerősítse tudományos és technológiai bázisait azáltal, hogy megerősíti az Európai Kutatási Térséget (EKT), amelyben megvalósul a kutatók szabad mozgása, a tudományos ismeretek és a technológia pedig szabadon áramolhatnak, valamint azáltal, hogy ösztönzi e térség versenyképességének növelését, többek között az uniós ipar tekintetében, miközben előmozdítja valamennyi kutatási és innovációs (K+I) tevékenységet az Unió stratégiai prioritásainak megvalósítása érdekében, amelyek végső célja a békének, az Unió értékeinek, valamint az Unió állampolgárai jólétének előmozdítása.
- (2) Az ezen általános célkitűzés eléréséhez szükséges tudományos, technológiai, gazdasági, környezeti és társadalmi hatás kiváltása, valamint az Unió K+I beruházásaiból nyerhető maximális hozzáadott érték elérése céljából az Uniónak a Horizont Európa 2021–2027-es kutatási és innovációs keretprogram (a továbbiakban: a program) keretében kell beruháznia a K+I-ba. A programnak támogatnia kell a magas színvonalú, kiváló ismeretek és a magas színvonalú technológiák létrehozását, jobb terjesztését és átadását az Unióban, hogy ezzel vonzza a tehetségeket minden szinten és hozzájáruljon az Unióban fellelhető tehetségek teljes körű bevonásához, hogy elősegítse az együttműködésen alapuló kapcsolatok kialakítását, erősítse a K+I-nak az uniós szakpolitikák kidolgozása, támogatása és végrehajtása során kifejtett hatását, hogy támogassa és erősítse az innovatív és fenntartható megoldások elterjedését és alkalmazását az Unió gazdaságában, különösen a kis- és középvállalkozásokban (kkv-k) és a társadalomban, hogy kezelje a globális kihívásokat – többek között az éghajlatváltozással és az Egyesült Nemzetek Szervezete által elfogadott fenntartható fejlődési célokkal összefüggőket –, hogy munkahelyeket teremtsen, fellendítse a gazdasági növekedést, hogy javítsa az ipari versenyképességet, valamint hogy vonzóbbá tegye az Uniót a K+I területén. A programnak elő kell mozdítania az innováció minden formáját, ideértve az áttörést hozó innovációkat is, és erősítenie kell az innovatív megoldások piaci bevezetését, emellett pedig optimalizálnia kell a szóban forgó beruházások megvalósítását, hogy azok minél nagyobb hatást váltsanak ki a megerősödött EKT-ben.

⁽¹⁾ HL C 62., 2019.2.15., 33. o. és HL C 364., 2020.10.28., 124. o.

⁽²⁾ HL C 461., 2018.12.21., 79. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2019. április 17-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2021. március 16-i határozata első olvasatban (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé). Az Európai Parlament ...-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

- (3) A programot az (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletben ⁽⁴⁾ meghatározott, a 2021–2027-re vonatkozó többéves pénzügyi keret (MFF) időtartamára kell létrehozni, az (EU) 2020/2094 tanácsi rendeletben ⁽⁵⁾ meghatározott határidők sérelme nélkül.
- (4) A programnak hozzá kell járulnia a tagállamokban állami és magánberuházásként megvalósuló K+I beruházások növeléséhez, elősegítve, hogy a kutatási és fejlesztési összberuházás az Unió bruttó hazai termékének (GDP) legalább 3 % -át tegye ki. E célérték eléréséhez arra lenne szükség, hogy a tagállamok és a magánsektor kiegészítsék a programot saját megerősített kutatási, fejlesztési és innovációs beruházási tevékenységeikkel.
- (5) A program célkitűzéseinek elérése érdekében és a kiválóság elvének tiszteletben tartása mellett a programnak arra kell irányulnia, hogy megerősítse többek között az együttműködésen alapuló kapcsolatokat Európában, hozzájárulva ezzel a K+I lemaradás csökkentéséhez.
- (6) Az Unió szakpolitikai célkitűzéseinek elérése érdekében az ezen program keretében támogatott tevékenységeket adott esetben innovációbarát szabályozással kell elősegíteni, valamint e tevékenységeknek ösztönzőleg kell hatniuk az innovációbarát szabályozásra, az innováció elvével összhangban, hogy az Unió jelentős tudástőkéjét gyorsabban és intenzívebben innovációvá lehessen alakítani.
- (7) A nyílt tudomány és a nyílt innováció és a nyitás a világra elvek mentén biztosítani kell az Unió K+I beruházásainak kiválóságát és hatását, miközben meg kell védeni az Unió érdekeit.
- (8) A nyílt tudomány – többek között a tudományos publikációkhoz és a kutatási adatokhoz való nyílt hozzáférés –, valamint a tudás optimális terjesztése és kiaknázása képes javítani a tudomány minőségét és hatását, növelni a belőle származó előnyöket. A nyílt tudomány képes továbbá fokozni a tudományos előrehaladás ütemét azáltal, hogy megbízhatóbbá, hatékonyabbá és pontosabbá, emellett pedig a társadalom számára könnyebben érthetővé és a társadalmi kihívásokra érzékenyebbé teszi a tudományt. Rendelkezéseket kell hozni annak biztosítására, hogy a kedvezményezettek nyílt hozzáférést biztosítsanak a lektorált tudományos publikációkhoz. Biztosítani kell továbbá, hogy a kedvezményezettek nyílt hozzáférést nyújtsanak a kutatási adatokhoz „a szükséges zártság melletti lehető legnagyobb mértékű nyitottság” elvének megfelelően, lehetővé téve ugyanakkor az ez alóli kivételeket, figyelemmel a kedvezményezettek jogos érdekeire. Nagyobb hangsúlyt kell fektetni különösen a kutatási adatok felelősségteljes kezelésére, amelynek meg kell felelnie a fellelhetőség, hozzáférhetőség, interoperabilitás és újrafelhasználhatóság elveinek (a továbbiakban: a FAIR alapelvek), különösen az adatkezelési tervek általános érvényesítése révén. Adott esetben a kedvezményezetteknek élniük kell az európai nyílt tudományosadat-felhő (EOSC) és az európai adatinfrastruktúra nyújtotta lehetőségekkel, és követniük kell a nyílt tudomány területén meglévő egyéb elveket és gyakorlatokat. A nyílt tudomány viszonyossági elvét a harmadik országokkal kötött minden társulási és együttműködési megállapodásban ösztönözni kell.
- (9) A jogalkotók arra ösztönzik a program kedvezményezettjeit, különösen a kkv-kat, hogy vegyék igénybe a vonatkozó meglévő uniós eszközöket, például a szellemi tulajdonnal kapcsolatos európai információs szolgálatot, amely támogatja a kkv-kat és a program más résztvevőit szellemi tulajdon-jogaik védelmében és érvényesítésében.
- (10) A program megtervezése és kialakítása során figyelembe kell venni annak szükségességét, hogy a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrenddel (a továbbiakban: a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrend), a fenntartható fejlődési célokkal, valamint az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye ⁽⁶⁾ keretében elfogadott Párizsi Megállapodással (a továbbiakban: a Párizsi Megállapodás) összhangban az összes tagállam kiválóságon alapuló részvételének Unió-szerte való ösztönzése és nemzetközi együttműködés révén létrejöjjön a támogatott tevékenységek kritikus tömege. A program végrehajtásának hozzá kell járulnia a fenntartható fejlődési célok eléréséhez, és erősítenie kell az Unió és tagállamai az iránti elkötelezettségét, hogy végrehajtsák a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendet, és koherens és integrált módon megvalósítsák a fenntartható fejlődést, annak mindhárom – vagyis gazdasági, társadalmi és környezeti – dimenziójára kiterjedően.
- (11) A program keretében támogatott tevékenységeknek hozzá kell járulniuk az Unió célkitűzéseinek, prioritásainak és nemzetközi kötelezettségvállalásainak megvalósításához és teljesítéséhez.

⁽⁴⁾ A Tanács (EU, Euratom) 2020/2093 rendelete (2020. december 17.) a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 433. I, 2020.12.22., 11. o.).

⁽⁵⁾ A Tanács (EU) 2020/2094 rendelete (2020. december 14.) a Covid19-válság utáni helyreállítás támogatására szolgáló Európai Unió Helyreállítási Eszköz létrehozásáról (HL L 433. I, 2020.12.22., 23. o.).

⁽⁶⁾ HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

- (12) A program keretében ki kell használni a meglévő vonatkozó európai K+I menetrendekkel és stratégiákkal, valamint adott esetben a közös európai érdeket szolgáló fontos projektekkel való kiegészítő jelleg kínálta előnyöket, amennyiben a kapcsolódó K+I igények szerepelnek a program stratégiai tervezésében.
- (13) A program keretében biztosítani kell a K+I projektek közfinanszírozásának átláthatóságát és elszámoltathatóságát, gondoskodva ezáltal a közérdek védelméről.
- (14) A programnak támogatnia kell a társadalom- és bölcsészettudományok területén folytatott K+I tevékenységeket. Ehhez hozzátartozik az említett terület tudományos ismereteinek bővítése, valamint az, hogy a társadalom- és bölcsészettudományok keretében nyert ismereteket és eredményeket felhasználják a program gazdasági és társadalmi hatásának növelése céljából. A „Globális kihívások és az európai ipari versenyképesség” pillérben a társadalom- és bölcsészettudományokat az összes klaszter szerves részévé kell tenni. A társadalom- és bölcsészettudományok projekteken belüli előmozdításán túlmenően azzal is támogatni kell a társadalom- és bölcsészettudományok integrálását, hogy adott esetben az említett tudományágak független külső szakértői is helyet kapnak a szakértői bizottságokban és az elbírálást végző testületekben, valamint, hogy biztosított a támogatott kutatási tevékenységek társadalom- és bölcsészettudományi vonatkozásainak időben történő nyomon követése és az azokról való jelentéstétel. Figyelemmel kell kísérni különösen azt, hogy a társadalom- és bölcsészettudományokat általánosságban mennyire sikerült integrálni a program egészébe.
- (15) A programnak kiegyensúlyozott megközelítést kell alkalmaznia egyrészt a kutatás és az innováció, másrészt az alulról építkező (kutatók vagy innovátorok által szervezett) és a felülről építkező (stratégiai alapon meghatározott prioritások alapján történő) támogatás között, tekintettel a részt vevő K+I közösségek jellegére, a végzett tevékenységek típusára és céljára, valamint az elérni kívánt hatásokra. Az említett tényezők összessége alapján kell megválasztani a program releváns részei esetében alkalmazandó megközelítést, figyelembe véve, hogy a program minden része hozzájárul a program egészének általános és egyedi célkitűzéseéhez.
- (16) A program „a részvétel szélesítése és az EKT megerősítése” című részén belül „a részvétel szélesítése és a kiválóság terjesztése” elnevezésű összetevő teljes költségvetésének a programra szánt teljes költségvetés legalább 3,3 %-át kell kitennie, és elsősorban a részvétel bővítésében érintett országokban letelepedett jogalanyok javát kell szolgálnia.
- (17) A kiválósági kezdeményezéseknek a támogatható országokban a K+I-kiválóság megerősítésére kell irányulniuk, többek között a K+I területén a vezetői készségek javítására irányuló képzések támogatása, díjak, az innovációs ökoszisztémák megerősítése és a K+I-hálózatok létrehozásának előmozdítása révén, többek között az Unió által finanszírozott kutatási infrastruktúrára építve. Ahhoz, hogy a programnak „a részvétel szélesítése és az EKT megerősítése” című részén belüli, „a részvétel szélesítése és a kiválóság terjesztése” elnevezésű összetevő keretében támogatás igénylésére alkalmasnak minősüljenek, a pályázóknak egyértelműen tanúsítaniuk kell, hogy a projektek a nemzeti és/vagy regionális K+I stratégiákhoz kapcsolódnak.
- (18) Annak érdekében, hogy a kis méretű együttműködési konzorciumok az alulról építkezés jegyében gyorsabban támogatáshoz juthassanak az alapkutatástól egészen a piaci alkalmazásig terjedő tevékenységekre, a gyorsított K+I-t célzó eljárás alkalmazását kell lehetővé tenni, amelyben a támogatás odaítéléséhez szükséges átfutási idő legfeljebb hat hónap lehet.
- (19) A programnak támogatnia kell a K+I valamennyi szakaszát, különösen az együttműködésen alapuló projekteken belül, valamint adott esetben a küldetések és az európai partnerségek keretében is. Az alapkutatás lényeges eszköz és fontos feltétel ahhoz, hogy az Unió minél inkább képes legyen a legjobb tudósokat megnyerni annak érdekében, hogy a kiválóság globális központjává váljon. Biztosítani kell az alapkutatás és az alkalmazott kutatás közötti egyensúlyt a programon belül. Az említett egyensúly innovációval társítva támogatni fogja az Unió gazdasági versenyképességét, növekedését és a munkahelyteremtést.
- (20) A tények azt mutatják, hogy a sokféleség befogadása – annak minden értelmében – kulcsfontosságú a tudomány megfelelő műveléséhez, mivel a tudománynak hasznot hajt a sokféleség. A sokféleség és az inkluzivitás elősegíti a kiválóságot az együttműködésen alapuló K+I-ben: a tudományágak és az ágazatok közötti és az EKT-n belüli együttműködés javítja a kutatás és a projektpályázatok minőségét, növelheti a társadalmi felhasználás arányát és fokozhatja az innováció előnyeit, és ezáltal előbbre viszi Európát.
- (21) A program hatásainak maximalizálása érdekében különös figyelmet kell szentelni a multi-, inter- és transzdiszciplináris megközelítéseknek, amelyek alapvetően fontos elemek ahhoz, hogy jelentős tudományos előrelépést lehessen elérni.

- (22) A „Tudományos kiválóság” pillér keretében végrehajtott kutatási tevékenységeket a tudományos igényeknek és lehetőségeknek megfelelően kell meghatározni, és azoknak elő kell mozdítaniuk a tudományos kiválóságot. A kutatási programot a tudományos közösséggel szoros együttműködésben kell kidolgozni, és benne hangsúlyt kell helyezni az új K+I tehetségek és a pályakezdő kutatók vonzására, ugyanakkor az EKT megerősítésére, a képzett munkaerő elvándorlásának megakadályozására és a képzett munkaerő cirkulációjának ösztönzésére is.
- (23) Figyelemmel a rendkívül erős nemzetközi versenyre, a programnak támogatnia kell az Uniót és tagállamait abban, hogy meg tudják szerezni a legkiválóbb tehetségeket és a legjobb készségekkel rendelkező munkaerőt.
- (24) A „Globális kihívások és európai ipari versenyképesség” pillért K+I tevékenységek klaszterein keresztül kell megvalósítani, hogy a vonatkozó tematikus területeken át a lehető legnagyobb mértékű integráció menjen végbe, és mindeközben a ráfordított erőforrásokkal arányban álló, jelentős és fenntartható hatások keletkezzenek az Unió számára. Mindez ösztönözne a fenntartható fejlődési céloknak – a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrend elveinek megfelelő – megvalósítására és a Párizsi Megállapodás végrehajtására irányuló, tudományágakon, ágazatokon, szakpolitikákon és határokon átnyúló együttműködést, emellett pedig javítja a kapcsolódó uniós iparágak versenyképességét. Nagyratörő, széles körű kezdeményezések K+I-küldetések formájában való megszervezése révén a program olyan átalakító erejű és rendszerszintű hatást váltana ki a társadalomban, amellyel támogatja a fenntartható fejlődési célok megvalósítását is, többek között a nemzetközi együttműködésen és a tudományos diplomácián keresztül. Az említett pillérbe tartozó tevékenységeknek ki kell terjedniük a K+I tevékenységek teljes körére, hogy az Unió a stratégiailag meghatározott prioritások terén a kutatás élmezéjében maradjon.
- (25) A „Kultúra, kreativitás és inkluzív társadalom” klaszternek jelentős mértékben hozzá kell járulnia a kulturális és kreatív ágazatokkal kapcsolatos kutatáshoz, többek között az Unió kulturális örökségéhez is, és lehetővé kell tennie különösen az európai kulturális örökségre vonatkozó együttműködési felület létrehozását.
- (26) A vállalatok minden típusának – az egyéni vállalkozóktól kezdve a kkv-ken keresztül egészen a nagyvállalkozásokig – a programba teljes mértékben és kellő időben történő bevonása jelentősen hozzájárulna a program céljainak megvalósításához, különösen ahhoz, hogy az Unióban fenntartható munkahelyeket teremtsünk és fenntartható növekedést érjünk el. Az ipar ilyen jellegű bevonásának legalább az 1291/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁷⁾ létrehozott Horizont 2020 (a továbbiakban: Horizont 2020) keretprogram eredményeivel arányos mértékű ipari részvételt kell eredményeznie a támogatott tevékenységekben.
- (27) A program tevékenységei – az Unió iparpolitikai stratégiájában kijelölt célkitűzések mentén – jelentős mértékben hozzájárulnának azon potenciál kibontakoztatásához, amely az Unió stratégiai ágazataiban rejlik, ideértve a kulcsfontosságú alatechnológiákat is.
- (28) Az érdekelt felekkel – többek között a civil társadalommal és az iparral – folytatott többoldalú konzultációknak hozzá kell járulniuk a stratégiai tervezési folyamat során meghatározott perspektívák és prioritások alakításához. Ezek alapján rendszeres időközönként – végrehajtási jogi aktusok útján – stratégiai K+I terveket kell elfogadni a munkaprogramok tartalmának előkészítése céljából.
- (29) Valamely konkrét tevékenység támogatásához a munkaprogramokban szem előtt kell tartani a konkrét korábbi programok eredményét, valamint a tudomány, a technológia és az innováció nemzeti, uniós és nemzetközi szintű helyzetét, továbbá a vonatkozó szakpolitikai, piaci és társadalmi fejleményeket.
- (30) Fontos támogatni az Unió iparát abban, hogy az innováció, a digitalizáció és a klímasemlegesség területén világelső maradjon vagy azzá váljon, különösen a jövő vállalkozásainak alapjait megteremtő kulcsfontosságú alatechnológiákba való beruházások révén. A program keretében megvalósuló tevékenységeknek a piaci hiányosságok, illetve az optimálistól eltérő befektetési helyzetek kezelését kell célozniuk, arányos és átlátható módon élnékíteniük kell a beruházásokat, elkerülve a magánfinanszírozás megkettőződését vagy kiszorítását, egyértelmű uniós hozzáadott értéket kell képviselniük és szavatolniuk kell a közberuházások megtérülését. Mindez biztosítani fogja a program tevékenységei és az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályok közötti összhangot, hogy ezzel is ösztönözni lehessen az innovációt és el lehessen kerülni a verseny indokolatlan torzulását a belső piacon.

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1291/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról és az 1982/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 104. o.).

- (31) A programnak integrált módon és a Kereskedelmi Világszervezet keretén belüli valamennyi vonatkozó rendelkezés tiszteletben tartásával kell támogatnia a K+I-t. A kutatás fogalmát – ideértve a kísérleti fejlesztés fogalmát is – a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) által kidolgozott Frascati kézikönyvben foglaltaknak megfelelően, az innováció fogalmát pedig az OECD és az Eurostat által kidolgozott Oslo kézikönyvben foglaltaknak megfelelően, a szociális innovációra és a tervezésre is kiterjedő átfogó megközelítés szerint kell használni. A Horizont 2020-hoz hasonlóan a technológiai kutatással kapcsolatos, termékfejlesztési, illetve demonstrációs tevékenységek besorolása, valamint a pályázati felhívásokban szereplő tevékenység típusok meghatározása során továbbra is figyelembe kell venni az OECD-nek a technológiai készenléti szinttel (TRL) kapcsolatos fogalom meghatározásait. Nem nyújtható vissza nem térítendő támogatás azon tevékenységekhez, amelyek esetében a tevékenységek besorolása meghaladja a TRL 8-as szintet. Lehetővé kell tenni, hogy a munkaprogram vissza nem térítendő támogatásokat biztosítson nagyléptékű termékHITELESÍTÉS és piaci elterjesztés céljára a „Globális kihívások és az európai ipari versenyképesség” pillérhez tartozó egyes felhívások számára.
- (32) A programnak arányában legalább olyan mértékű kiadásokkal kell hozzájárulnia az űrpolitikai célkitűzésekhez, mint a Horizont 2020-nak.
- (33) A Bizottság „A Horizont 2020 időközi értékelése: az uniós kutatás és innováció hatásának maximalizálása” című, 2018. január 11-i közleményében, az Európai Parlament a Horizont 2020 keretprogram végrehajtásának értékeléséről a program időközi értékelése és a 9. keretprogramra irányuló javaslat tekintetében szóló, 2017. június 13-i állásfoglalásában⁽⁸⁾, valamint „a Horizont 2020 időközi értékelésétől a kilencedik keretprogramig vezető út” című, 2017. december 1-jei tanácsi következtetésekben ajánlások szerepelnek a programra, többek között annak részvételi és terjesztési szabályaira vonatkozóan. Az említett ajánlások a Horizont 2020-ból levont tanulságokon, valamint az uniós intézmények és az érdekelt felek visszajelzésein alapulnak. Az említett ajánlások a következő intézkedésekre irányuló javaslatokat tartalmaznak: a képzett munkaerő cirkulációjának és a nyitottság megkönnyítésének előmozdítása a K+I-hálózatokon belül; ambiciózusabb beruházások a kritikus tömeg elérése és a hatások maximalizálása érdekében; az áttörést hozó innovációk támogatása; a K+I terén eszközölt uniós beruházások előtérbe helyezése a nagy hozzáadott értéket képviselő területeken, különösen a küldetésorientáltságon, a polgárok teljes körű, tájékoztatáson alapuló és kellő időben történő bevonásán és a széles körű kommunikáción keresztül; az uniós támogatás környezet egyszerűsítése a K+I potenciál, így a kutatási infrastruktúra Unió-szerte történő teljes körű kihasználása érdekében, többek között az európai partnerségi kezdeményezések és a társfinanszírozási rendszerek skálájának egyszerűsítése révén; nagyobb számú és konkrét szinergia kialakítása a különböző uniós támogatási eszközök között, különösen a nem kiegészítő jellegű intervenciók logikáinak és a különböző támogatások és egyéb szabályozások összetettségének leküzdése révén, részben azzal a céllal is, hogy elősegítsük a kiaknázatlan K+I potenciál uniós szintű mobilizálását; a nemzetközi együttműködés erősítése és a harmadik országok részvételére való nyitottság megerősítése; valamint a Horizont 2020 végrehajtási tapasztalatain alapuló egyszerűsítés folytatása.
- (34) Tekintettel arra, hogy különös figyelmet kell fordítani a különböző uniós szakpolitikák közötti koordinációra és a politikák egymást kiegészítő jellegére, a programnak szinergiákra kell törekednie más uniós programokkal a kialakítástól és a stratégiai tervezéstől kezdve a projektek kiválasztásán, az eredmények kezelésén, kommunikációján, terjesztésén és hasznosításán keresztül a nyomon követésig, az ellenőrzésig és az irányításig terjedően. A K+I-tevékenységek támogatását illetően a szinergiáknak a lehető legnagyobb mértékben lehetővé kell tenniük a szabályok, köztük az elszámolható költségekre vonatkozó szabályok összehangolását. Az párhuzamosságok vagy átfedések elkerülése, az uniós támogatás multiplikátorhatásának növelése, valamint a pályázókra és a kedvezményezetteknek háruló adminisztratív terhek csökkentése érdekében lehetővé kell tenni a szinergiák előmozdítását, különösen alternatív, kombinált és kumulatív támogatással és a források átcsoportosítással.
- (35) Az (EU) 2020/2094 tanácsi rendelettel összhangban és az annak keretében elkülönített források erejéig helyreállítási és rezilienciaépítési intézkedéseket kell végrehajtani a program keretében a Covid19-válság példátlan következményeinek kezelése érdekében. Az ilyen kiegészítő forrásokat úgy kell felhasználni, hogy biztosítva legyen az (EU) 2020/2094 tanácsi rendeletben előírt határidők betartása. Az ilyen kiegészítő forrásokat kizárólag a Covid19-válság következményeinek – különösen gazdasági, szociális és társadalmi következményeinek – kezelésére irányuló K+I tevékenységekre lehet elkülöníteni.
- (36) Annak érdekében, hogy az uniós támogatása lehető legnagyobb hatást váltsa ki, és hogy a keretprogram a lehető leghatékonyabb módon járuljon hozzá az Unió szakpolitikai célkitűzéseinek és kötelezettségvállalásainak megvalósításához, lehetővé kell tenni az Unió számára, hogy részt vegyen magán- és/vagy közszférabeli partnerekkel létrehozott európai partnerségekben. Ilyen partnerek lehetnek ipari szereplők, kkv-k, egyetemek, kutatószervezetek, a kutatásban és innovációban érdekelt felek, helyi, regionális, nemzeti vagy nemzetközi szintű, közfeladatot ellátó szervezetek, illetve civil társadalmi szervezetek, többek között olyan alapítványok és nem kormányzati szervezetek, amelyek K+I tevékenységeket támogatnak és/vagy folytatnak, feltéve, hogy az elérni kívánt hatások hatékonyabb módon elérhetők partnerségek keretében, mint önmagában az Unió által.

⁽⁸⁾ HL C 331., 2018.9.18., 30. o.

- (37) Lehetővé kell tenni, hogy a tagállam döntésétől függően az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+), az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap (ETHAA), valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által társfinanszírozott programokból származó hozzájárulásokat a részt vevő tagállam által a program szerinti európai partnerségekhez nyújtott hozzájárulásnak tekintsék. Az említett lehetőség nem érinti azonban az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízügy pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályoknak a megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletben (a továbbiakban: a 2021-2027-re vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet) és az alapspecifikus rendeletekben előírt, az említett hozzájárulásokra alkalmazandó valamennyi rendelkezésnek való megfelelés kötelezettségét.
- (38) A programnak erősítenie kell az európai partnerségek, valamint a magán- és/vagy közzsférabeli partnerek közötti együttműködést nemzetközi szinten, többek között azáltal, hogy összekapcsolja a K+I programokat a határokon átnyúló K+I beruházásokkal, ami kölcsönös előnyöket jelent az emberek és a vállalkozások számára, biztosítva mindeközben azt, hogy a stratégiai területeken ne sérüljenek az Unió érdekei.
- (39) A jövőbeli és kialakulóban lévő technológiákra irányuló kiemelt kezdeményezések hatékony és eredményes eszköznek bizonyultak, amelyek közös, összehangolt uniós és tagállami törekvések révén biztosítanak előnyöket a társadalom számára. A jövőbeli és kialakulóban lévő technológiák területét érintő, a Horizont 2020 keretében támogatott kiemelt kezdeményezések közül a „Grafén”, az „Emberi Agy projekt” és a „Kvantumtechnológiák” keretbe tartozó tevékenységek támogatása a munkaprogramokban előirányzott pályázati felhívások útján a program keretében is folytatódni fog. A Horizont 2020 részét képező, a jövőbeli és kialakulóban lévő technológiák területét érintő kiemelt kezdeményezések keretében támogatott előkészítő tevékenységek be fognak épülni a program stratégiai tervezésébe és a küldetésekkel, a társfinanszírozott és/vagy közös programozású partnerségekkel és a rendes pályázati felhívásokkal kapcsolatos munkába.
- (40) A Közös Kutatóközpontnak (JRC) a teljes szakpolitikai ciklus során továbbra is független, ügyfélközpontú tudományos adatokat és technikai támogatást kell biztosítania az uniós szakpolitikák számára. A JRC közvetlen tevékenységeit rugalmas, hatékony és átlátható módon kell megvalósítani, figyelembe véve az uniós szakpolitikák igényeit és a JRC felhasználóinak releváns igényeit, valamint biztosítva az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét. A JRC-nek az eddigiekhez hasonlóan többletforrásokat kell generálnia.
- (41) Az „Innovatív Európa” pilléren belül olyan intézkedéscsomagot kell létrehozni, amely – a gyors piaci növekedés érdekében – az áttörést hozó innovációk kidolgozása és felgyorsítása céljából támogatja a vállalkozók és a vállalkozások igényeinek kielégítését, és a nyitott gazdaság megőrzése mellett előmozdítja az Unió stratégiai autonómiáját. A pilléren belül egyablakos ügyintézészt kell biztosítani annak érdekében, hogy az vonzóvá váljon és támogatást biztosíthasson az innovátorok és az uniós és nemzetközi szinten is terjeszkedési potenciállal rendelkező innovatív vállalkozások, például a kkv-k, köztük az induló innovatív vállalkozások (startupok) és kivételes esetben a kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatok minden típusa számára. A pillérnek gyors, rugalmas, vissza nem térítendő támogatásokat és – többek között magánbefektetőkkel szervezett – társberuházásokat kell kínálni. E célkitűzéseket az Európai Innovációs Tanács (EIC) létrehozása révén kell megvalósítani. E pillérnek emellett – különösen az innovációt támogató nemzeti és regionális szereplőkkel alkotott európai partnerségek révén – támogatnia kell az Európai Innovációs és Technológiai Intézetet (EIT), valamint tágabb értelemben az európai innovációs ökoszisztémákat.
- (42) E rendelet értelmében, és különösen az EIC keretében végzett tevékenységekkel összefüggésben a startupok olyan, az életciklusuk kezdeti szakaszában lévő kkv-k, - köztük az egyetemi kutatói tevékenységek során létrejött hasznosító vállalkozásokból létrehozottak, amelyek innovatív megoldásokra és továbbfejleszthető üzleti modellre törekednek, és amelyek a 2003/361/EK bizottsági ajánlás (*) mellékletének 3. cikke értelmében önállóak; a közepes piaci tőkeértékű vállalatok olyan vállalkozások, amelyek nem kkv-k, és amelyeknek – a személyzet létszámát az említett ajánlás melléklete I. címének 3–6. cikke szerint számítva – 250–3 000 alkalmazottja van; a kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatok pedig olyan közepes piaci tőkeértékű vállalkozások, amelyek legfeljebb 499 főt alkalmaznak.

(*) A Bizottság 2003/361/EK ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, a kis- és a középvállalkozások meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

- (43) A program szakpolitikai célkitűzéseinek megvalósításához az InvestEU Programhoz tartozó pénzügyi eszközöknek és költségvetési garanciáknak is hozzá kell járulniuk, előmozdítva a két program közötti szinergiákat.
- (44) Az EIC-nek – a program más összetevőivel együtt – ösztönöznie kell az innováció valamennyi formáját, az inkrementális innovációtól egészen az áttörést hozó és a diszruptív innovációig, és különösen a piacteremtő innovációra kell irányulnia. Az EIC-nek azaz Úttörő kutatásokat támogató és az Akcelerátor eszközökön keresztül törekednie kell mindennemű magas kockázatú innováció azonosítására, fejlesztésére és alkalmazására, beleértve az inkrementális innovációt is, de kiemelt hangsúlyt kell helyeznie a piacteremtő potenciállal rendelkező, áttörést hozó, diszruptív és deep tech innovációkra. Koherens és racionalizált támogatás nyújtásával az EIC-nek be kell töltenie az áttörést hozó innovációkra irányuló, közpénzekből származó támogatás és magánberuházások tekintetében tapasztalható jelenlegi űrt. Az EIC eszközei az EIC célkitűzéseit tükröző célzott jogi és irányítási funkciókat tesznek szükségessé, különösen a piaci bevezetésre irányuló tevékenység tekintetében.
- (45) Az akcelerátor program célja, hogy áthidalja a kutatás, a tömegkereskedelmi hasznosítás fázisát megelőző szakasz és a vállalkozások felfutása közötti, a „halál völgyének” is nevezett időszakot. Az Akcelerátor program támogatást fog nyújtani a technológiai/tudományos, pénzügyi, irányítási vagy piaci kockázatok miatt egyelőre banki finanszírozásra nem alkalmas és ezért jelentős piaci beruházások vonzására nem képes, ám nagy potenciállal bíró műveletekhez, és ezáltal kiegészíti az InvestEU programot.
- (46) Az Akcelerátor programnak – az InvestEU programmal szoros szinergiában – a vegyes finanszírozási és tőkefinanszírozási támogatási formáiban kkv-k, köztük startupokat, valamint kivételes esetekben olyan kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatok által működtetett projekteket kell támogatnia, amelyek még nem képesek bevételt generálni, vagy még nem nyereségesek, illetve még nem képesek a projektjük üzleti tervének teljes végrehajtásához szükséges beruházásokat vonzani. Az ilyen támogatásra jogosult szervezetek nem minősülhetnek hitelképesnek, ugyanakkor beruházási igényük egy részét egy vagy több befektető, például egy magán- vagy állami bank, egy családi vagyongazdálkodó, egy kockázati tőkealap vagy egy üzleti angyal által lehetett volna vagy lehetne biztosítani. Ilyen módon az Akcelerátor program célja, hogy le küzdje a piaci hiányosságokat és finanszírozza az ígéretes, de még nem hitelképes szervezeteket, amelyek áttörést hozó, piacteremtő innovációs projektek megvalósításában vesznek részt. Azok a projektek, amelyek később hitelképesek válnak, az InvestEU program keretében finanszírozhatók.
- (47) Az Akcelerátor programhoz tartozó költségvetést elsősorban ugyan vegyes finanszírozáson keresztül kell felhasználni, a 48. cikk alkalmazásában az Akcelerátor program által kkv-k, köztük startupok számára, kizárólag vissza nem térítendő formában nyújtott támogatásnak meg kell felelnie a Horizont 2020 kkv-eszközének költségvetéséből nyújtott vissza nem térítendő támogatásnak.
- (48) Az EIT-nek – elsősorban tudás-és innovációs közösségei (a továbbiakban: KIC) segítségével, valamint az EIT regionális innovációs tervének kiterjesztésével – arra kell törekednie, hogy megerősítse a globális kihívásokra választ adó innovációs ökoszisztémákat. Mindezt az innováció, a kutatás, a felsőoktatás és a vállalkozói készség integrációjának előmozdításával kell elérni. Az EIT-nek – az Európai Innovációs és Technológiai Intézettről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettel (a továbbiakban: az EIT-rendelet) és az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó stratégiai innovációs tervéről szóló európai parlamenti és tanácsi határozatban említett EIT stratégiai innovációs programtervével összhangban – a tevékenységei során elő kell mozdítania az innovációt és jelentős mértékben növelnie kell a felsőoktatásnak az innovációs ökoszisztémába való integrációjára irányuló támogatását, mégpedig mindenekelőtt a vállalkozói ismeretek oktatásának ösztönzése, valamint az ipar és a tudományos világ közötti erős, nem diszciplináris együttműködés előmozdítása által, továbbá a jövő innovátorai számára a globális kihívások kezelése céljából előreláthatólag fontos készségek – többek között a fejlett digitális és innovációs készségek – azonosítása által. Az EIT által kínált támogatási programoknak az EIC-kedvezményezett javát is kell szolgálniuk, az EIT-KIC-ekből kinövő startupoknak pedig egyszerűsített és gyorsabb módon hozzá kell járulniuk az EIC tevékenységeihez. Mivel az EIT az innovációs ökoszisztémákra összpontosít, elsősorban az „Innovatív Európa” pillérbe illeszkedik, ám adott esetben a többi pillért is támogatnia kell. El kell kerülni a KIC-ek és az ugyanezen a területen alkalmazott más eszközök – különösen más európai partnerségek – közötti szükségtelen átfedéseket.
- (49) Egy adott piacon versenyző vállalkozások számára folyamatosan biztosítani kell az egyenlő versenyfeltételeket, mivel e azok alapvető feltételei annak, hogy az innováció valamennyi típusa – többek között az áttörést hozó, a diszruptív és az inkrementális innováció – kiteljesedhessen, és ezáltal lehetővé teszi különösen azt, hogy nagyszámú kis- és közepes méretű innovátor kiépíthesse kutatási-innovációs kapacitását, élvezhesse beruházásai előnyeit és piaci részesedésre tehesen szert.

- (50) A programnak elő kell mozdítania és integrálnia kell a harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel való együttműködést, valamint az Unió érdekein, a kölcsönös előnyökön, a nemzetközi kötelezettségvállalásokon, a tudományos diplomácián és lehetőség szerint a kölcsönösségen alapuló kezdeményezéseket. A nemzetközi együttműködésnek arra kell irányulnia, hogy megerősítse az Unió K+I kiválóságát, vonzerejét, a legkiválóbb tehetségek megtartására való képességét, valamint gazdasági és ipari versenyképességét, a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrend, valamint a Párizsi Megállapodás elveit követve kezelje a globális kihívásokat, ideértve többek között a fenntartható fejlődési célok teljesítését is, továbbá támogassa az Unió külső szakpolitikáit. A nemzetközi részvételre és a célzott nemzetközi együttműködési tevékenységekre való általános nyitottság megközelítését kell követni, és ennek keretében többek között megfelelő támogatási jogosultságot kell biztosítani az alacsony és közepes jövedelmű országokban letelepedett szervezeteknek. Az Uniónak arra kell törekednie, hogy nemzetközi együttműködési megállapodásokat kössön harmadik országokkal a K+I területén. Ezzel egyidejűleg – a társulási megállapodásokkal összhangban és az Unió számára keletkező hozzáadott értékre összpontosítva – elő kell mozdítani a harmadik országok csatlakozását mindenekelőtt a program együttműködésen alapuló részeihez. A társult országok által a programhoz nyújtott pénzügyi hozzájárulások elosztásakor a Bizottságnak figyelembe kell vennie, hogy a harmadik országok jogalanyai milyen mértékben vesznek részt a program különböző komponenseiben.
- (51) A tudomány és a társadalom közötti kapcsolat elmélyítése és az e kapcsolatból származó előnyök maximalizálása érdekében a programnak be kell vonnia minden társadalmi szereplőt, például a polgárokat és a civil társadalmat a felelősségteljes kutatásra és innovációra irányuló olyan menetrendek és tartalmak kooperatív tervezésébe és létrehozásába, valamint az olyan folyamatokba, amelyek reagálnak a polgárok és a civil szervezetek aggályaira, igényeire és elvárásaira, mégpedig a tudományok oktatásának előmozdításával, a tudományos ismeretek nyilvánosan hozzáférhetővé tételével, továbbá a polgárok és a civil társadalmi szervezetek részvételének a tevékenységeiben való megkönnyítésével. Mindezt a program egészére kiterjedően és „A részvétel szélesítése és az EKT megerősítése” részben foglalt célzott tevékenységek révén kell megvalósítani. A program nyilvánosság általi támogatottságának megteremtése és fenntartása érdekében a polgárok és a civil társadalom K+I-be történő bevonását tömegtájékoztatási tevékenységekkel kell összekapcsolni. A fenntartható innováció jelentette új minőség biztosítása érdekében a programnak emellett törekednie kell a tudomány, a technológia, a kultúra és a művészetek közötti akadályok felszámolására és szinergiák megerősítésére. Nyomon kell követni azokat az intézkedéseket, amelyek célja, hogy fokozzák a polgárok és a civil társadalom bevonását a támogatott projektekbe.
- (52) A programnak adott esetben – a „Szorosabb és megújított stratégiai partnerség az EU legkülső régióival” című, 2017. október 24-i, a Tanács által üdvözölt bizottsági közleménnyel összhangban – figyelembe kell vennie a legkülső régióknak az Európai Unió működéséről szóló (EUMSZ) 349. cikkében azonosított sajátos jellemzőit.
- (53) A program keretében megvalósuló tevékenységeknek az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. és 3. cikkével, valamint az EUMSZ 8. és 157. cikkével összhangban a K+I területén a nemi sztereotípiák és egyenlőtlenségek felszámolását, a munka és a magánélet közötti egyensúly fokozását és a nemek közötti egyenlőség előmozdítását kell célozniuk, a nemi alapú megkülönböztetéstől mentes, egyenlő díjazás elvét is beleértve. A nemekkel kapcsolatos dimenziót integrálni kell a K+I tartalmakba, és a kutatási ciklus minden szakaszában figyelemmel kell kísérni. A program keretében megvalósuló tevékenységeknek emellett a K+I minden aspektusában célul kell kitűzniük az életkoron, a fogyatékoságon, a faji és etnikai háttéren, a valláson vagy meggyőződésen, illetve a szexuális irányultságon alapuló egyenlőtlenségek megszüntetését, valamint az egyenlőség és a diverzitás e tekintetben történő előmozdítását.
- (54) A védelmi ipar ágazati sajátosságai fényében a védelmi kutatási projektek uniós támogatására vonatkozó részletes rendelkezéseket a védelmi kutatásokban való részvétel szabályait meghatározó, az Európai Védelmi Alap létrehozásáról szóló (EU) 2021/697 európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽¹⁰⁾ kell megállapítani. Az Európai Védelmi Alap keretében végrehajtandó tevékenységeknek kizárólag védelmi kutatásra és fejlesztésre, míg az (EU) 2021/764 tanácsi rendelettel⁽¹¹⁾ létrehozott egyedi program (a továbbiakban: az egyedi program) és az EIT keretében végrehajtott tevékenységeknek kizárólag polgári alkalmazásokra kell összpontosítaniuk. A szükségtelen átfedéseket el kell kerülni.

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/697 rendelete (2021. április 29.) az Európai Védelmi Alap létrehozásáról és az (EU) 2018/1092 rendelet hatályon kívül helyezéséről (lásd a Hivatalos Lap 149. oldalát).

⁽¹¹⁾ A Tanács (EU) 2021/764 határozata (2021. május 10.) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram végrehajtását szolgáló egyedi program létrehozásáról és a 2013/743/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 167 2021.5.12., 1. o.).

- (55) E rendelet a program teljes időszakára vonatkozóan meghatározza a pénzügyi keretösszeget, amely az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére vonatkozó ütemtervről szóló, 2020. december 16-i intézményközi megállapodás ⁽¹²⁾ 18. pontja értelmében az éves költségvetési eljárás során az elsődleges referenciaösszeget jelenti az Európai Parlament és a Tanács számára. Az említett pénzügyi keretösszeg az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak az egyedi programok megerősítéséről és az alap-jogiaktusok kiigazításáról szóló, 2020. december 16-i együttes nyilatkozatával ⁽¹³⁾ összhangban folyó áron 580 000 000 EUR összeget foglal magában az (EU) 2021/764 határozattal létrehozott egyedi program és az EIT számára.
- (56) Erre a programra az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁴⁾ (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) alkalmazandó. A költségvetési rendelet megállapítja az uniós költségvetés végrehajtására – többek között a vissza nem térítendő támogatásokra, a pénzdíjakra, a közbeszerzésre, a közvetett irányításra, a pénzügyi eszközökre, a költségvetési biztosítékokra, a pénzügyi támogatásra és a külső szakértők költségeinek megtérítésére – vonatkozó szabályokat.
- (57) A költségvetésirendelet 193. cikkének (2) bekezdésével összhangban egy már megkezdett tevékenységre csak akkor ítéltető oda vissza nem térítendő támogatás, ha a pályázó bizonyítani tudja, hogy a tevékenységet a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodás aláírása előtt meg kellett kezdenie. Mindazonáltal a vissza nem térítendő támogatás elnyerésére irányuló pályázat benyújtásának napja előtt felmerült költségek nem számolhatók el, kivéve kellően indokolt kivételes esetekben. Az uniós támogatásokat érintő, az Unió érdekeit esetlegesen sértő fennakadások elkerülése érdekében az MFF 2021–2027 kezdetén korlátozott ideig és kizárólag kellően indokolt esetekben lehetővé kell tenni, hogy a finanszírozási határozatban rendelkezni lehessen arról, hogy a tevékenységek és a költségek a 2021-es pénzügyi év kezdetétől támogathatók, illetve elszámolhatók legyenek még abban az esetben is, ha azok a vissza nem térítendő támogatás elnyerésére irányuló pályázat benyújtása előtt kerültek végrehajtásra és merültek fel.
- (58) A program során mindvégig folyamatosan törekedni kell az adminisztráció egyszerűsítésére, különösen a kedvezményezettekre háruló adminisztratív teher csökkentésére. A Bizottságnak oly módon kell tovább egyszerűsíteni eszközeit és iránymutatásait, hogy azok minimális terhet rójanak a kedvezményezettekre. A Bizottságnak mérlegelnie kell különösen az iránymutatás rövidített változatának kiadását.
- (59) A digitális egységes piac megvalósításához, valamint a digitális és a fizikai technológiák közeledéséből adódó bővülő lehetőségek kihasználásához a beruházások fokozására van szükség. A programnak – a Horizont 2020-hoz képest – a főbb digitális K+I tevékenységekre szánt kiadások jelentős megnövelésével hozzá kell járulnia az említett erőfeszítésekhez ⁽¹⁵⁾. Ez hivatott biztosítani, hogy a digitális területen Európa a globális K+I élvonalában maradjon.
- (60) A II. pillérhez tartozó „Digitális gazdaság, ipar és világűr” klaszter keretében végzett kvantumkutatást a digitális átállásban betöltött kulcsfontosságú szerepére tekintettel prioritásként kell kezelni, mégpedig azért, hogy növeljük az európai tudományos vezető szerepet és kiválóságot a kvantumtechnológiák terén, lehetővé téve a 2018-ban előirányzott költségvetés megvalósítását.

⁽¹²⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 28. o.

⁽¹³⁾ HL C 444. I, 2020.12.22., 1. o.

⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

⁽¹⁵⁾ „Az Európai Unió új, korszerű többéves pénzügyi kerete a 2020 utáni prioritások megvalósításának hatékony szolgálatában” című, 2018. február 14-i bizottsági közlemény 13 milliárd EUR-ban határozza meg a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogramhoz tartozó főbb digitális tevékenységekre irányuló kiadásokat.

- (61) A költségvetési rendelettel, a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁶⁾, valamint a 2988/95/EK, Euratom⁽¹⁷⁾, a 2185/96/Euratom, EK⁽¹⁸⁾ és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel⁽¹⁹⁾ összhangban az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedések útján kell védeni, ideértve a szabálytalanságok, így többek között a csalás megelőzésére, feltárására, korrekciójára és kivizsgálására, az elveszített, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált források visszafizetetésére, valamint adott esetben a közigazgatási szankciók kiszabására vonatkozó intézkedéseket.

Így különösen az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 2185/96/Euratom, EK és a 883/2013/EU, Euratom rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy igazgatási vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – végezzen annak megállapítása céljából, hogy történt-e olyan csalás, korrupció vagy bármilyen más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit. Az Európai Ügyészség (EPPO) az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy nyomozást és vádhatósági eljárást folytasson az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁰⁾ értelmében vett, az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények esetében. A költségvetési rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, aki, illetve amely uniós forrásokban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, a Számvevőszék, valamint – az (EU) 2017/1939 rendelet szerinti megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok esetében – az Európai Ügyészség számára a szükséges jogokat és hozzáférést, továbbá gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.

- (62) Azok a harmadik országok, amelyek az Európai Gazdasági Térség (EGT) tagjai, részt vehetnek uniós programokban az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás⁽²¹⁾ alapján létrehozott együttműködés keretében, amely megállapodás értelmében a programok végrehajtásának az e megállapodás alapján elfogadott határozaton kell alapulnia. Harmadik országok részvétele egyéb jogi eszközökön is alapulhat. E rendeletnek konkrét rendelkezést kell tartalmaznia, amely előírja harmadik országok számára, hogy biztosítsák az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, az OLAF és a Számvevőszék számára a hatáskörüik teljes körű gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést.
- (63) A 2013/755/EU tanácsi határozat⁽²²⁾ 94. cikke alapján a tengerentúli országokban vagy területeken (TOT-ok) letelepedett személyek és szervezetek a program szabályainak és célkitűzéseinek, valamint az azon tagállamra esetlegesen vonatkozó rendelkezéseknek a függvényében részesülhetnek támogatásban, amelyhez az érintett tengerentúli ország vagy terület tartozik.
- (64) A jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás⁽²³⁾ (22) és (23) bekezdése értelmében ezt a programot az egyedi jelentéstételi és nyomonkövetési követelményekkel összhangban gyűjtött információk alapján kell értékelni, ugyanakkor el kell kerülni a túlszabályozást és az adminisztratív terhetek, főként azokat, amelyek a tagállamokra és a program kedvezményezettjeire nehezednek. Adott esetben az említett követelmények mérhető mutatókat is magukban kell foglalniuk, amelyek alapján értékelhetők a program célterületen kifejtett hatásai.

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

⁽¹⁷⁾ A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

⁽¹⁸⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

⁽¹⁹⁾ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

⁽²⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o.).

⁽²¹⁾ HL L 1., 1994.1.3., 3. o.

⁽²²⁾ A Tanács 2013/755/EU határozata (2013. november 25.) az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek társulásáról (tengerentúli társulási határozat) (HL L 344., 2013.12.19., 1. o.).

⁽²³⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

- (65) Annak biztosítása érdekében, hogy hatékonyan lehessen értékelni a program által a célkitűzéseinek megvalósítása terén elért eredményeket, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az V. melléklet módosítására vonatkozóan a hatásútvonal-mutatók tekintetében, ahol azt szükségesnek ítéli, továbbá viszonyítási értékek és célértékek meghatározása érdekében, valamint e rendeletnek a nyomkövetési és értékelési keret létrehozására vonatkozó rendelkezésekkel való kiegészítése céljából. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértők rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (66) A program és az uniós újprogram közötti koherencia és szinergiák előmozdítják az európai újragazat globális versenyképességét és innovatív jellegét; növelik Európa autonómiáját a világűr biztonságos és védett környezetben történő elérése és használata terén; és megerősítik Európa mint globális szereplő státuszát. A program keretében a kiváló kutatást, az áttörést hozó megoldásokat és a továbbfelhasználókat az uniós újprogram által rendelkezésre bocsátott adatok és szolgáltatások támogatják.
- (67) A program és az Erasmus+ közötti koherencia és szinergiák elősegítik a kutatási eredményeknek a képzési tevékenységeken keresztül történő gyakorlati felhasználását, az oktatási rendszerben az innovációs szemlélet elterjesztését, valamint annak biztosítását, hogy az oktatási és képzési tevékenységek a K+I tevékenységekre alapozzanak. E tekintetben a program – az Erasmus+ (2014–2020) keretében indított, az „Európai Egyetemek” kezdeményezéssel kapcsolatos kísérleti tevékenységek nyomán – adott esetben szinergikus módon egészíti majd ki az Erasmus+ által az Európai Egyetemeknek nyújtott támogatást.
- (68) Annak érdekében, hogy a program nagyobb hatást gyakoroljon az uniós prioritások kezelése tekintetében, ösztönözni kell szinergiák kialakítását a felmerülő uniós szükségletek kielégítésére irányuló programokkal és eszközökkel, többek között az igazságos átmenetet támogató mechanizmussal, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel és „az EU az egészségügyért” programmal, illetve törekedni kell ilyen szinergiákra.
- (69) A részvételi és terjesztési szabályoknak kellőképpen tükrözniük kell a program igényeit, figyelembe véve a különböző érdekelt felek által felvetett, valamint a Horizont 2020 független külső szakértők segítségével elvégzett időközi értékelésében foglalt aggályokat és ajánlásokat.
- (70) A program egészére érvényes közös szabályoknak olyan koherens keretet kell biztosítaniuk, amely megkönnyíti a program költségvetéséből pénzügyi hozzájárulásban részesülő programokban való részvételt, ideértve az olyan támogató szerveket, mint az EIT, a közös vállalkozások és az EUMSZ 187. cikke alapján létrehozott más struktúrák által igazgatott programokban, valamint a tagállamok által az EUMSZ 185. cikke alapján végrehajtott programokban való részvételt is. Lehetőséget kell biztosítani egyedi szabályok elfogadására is, de az ilyen kivételeket a szigorúan szükséges és kellően indokolt esetekre kell korlátozni.
- (71) A program hatálya alá tartozó tevékenységeknek tiszteletben kell tartaniuk a különösen az Európai Unió Alapjogi Chartájában (a továbbiakban: a Charta) elismert alapjogokat és elveket. Az említett tevékenységeknek összhangban kell lenniük mindennemű jogi kötelezettséggel, így a nemzetközi joggal és a vonatkozó bizottsági határozatokkal, mint amilyen a Bizottság 2013. június 28-i közleménye⁽²⁴⁾, továbbá az etikai alapelvekkel, beleértve a kutatás integritása bármilyen megsértésének elkerülésére vonatkozó elvet is. Adott esetben figyelembe kell venni a tudomány és az új technológiák etikai kérdéseit vizsgáló európai csoport, az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége és az uniós adatvédelmi biztos véleményeit. A kutatási tevékenységek során figyelembe kell továbbá venni az EUMSZ 13. cikkét is, és vissza kell szorítani, végcélként pedig meg kell szüntetni az állatok kutatási és kísérleti célú felhasználását.
- (72) A tudományos kiválóság garantálása érdekében és a Charta 13. cikkével összhangban a programnak a forrásaiból részesülő összes országban elő kell mozdítania a tudományos élet szabadságának tiszteletben tartását.

⁽²⁴⁾ HL C 205., 2013.7.19., 9. o.

- (73) Az EUMSZ 180. és 186. cikkében a nemzetközi együttműködéssel összefüggésben meghatározott célkitűzésekkel összhangban – a kölcsönös előnyök és az Unió érdekei alapján – elő kell segíteni a harmadik országokban letelepedett jogalanyok és a nemzetközi szervezetek részvételét. A program végrehajtásának összhangban kell lennie az EUMSZ 75. és 215. cikke alapján elfogadott intézkedésekkel, valamint a nemzetközi joggal. Az Unió stratégiai jelentőségű vagyoni eszközeihez, érdekeihez, autonómiájához vagy biztonságához kapcsolódó tevékenységek esetében a program egyedi tevékenységeiben való részvétel korlátozható kizárólag a tagállamokban letelepedett jogalanyokra vagy azon jogalanyokra, amelyek vagy valamely tagállamban vagy pedig meghatározott társult vagy harmadik országokban telepedtek le. Az Unióban vagy a társult országokban letelepedett, a nem társult harmadik országok által vagy a nem társult harmadik országok jogalanyai által közvetlenül vagy közvetve ellenőrzött jogalanyok bármilyen kizárása során figyelembe kell venni egyrészt az ilyen jogalanyok bevonásával járó esetleges kockázatokat, másrészt pedig a részvételükkel járó előnyöket.
- (74) A program elismeri, hogy az éghajlatváltozás az egyik legnagyobb globális és társadalmi kihívás, valamint figyelembe veszi annak fontosságát, hogy az Unió a Párizsi Megállapodás és a fenntartható fejlődési célok végrehajtására tett kötelezettségvállalásával összhangban fellépjen az éghajlatváltozással szemben. A programnak ennek megfelelően hozzá kell járulnia az éghajlatpolitikai törekvések általános érvényesítéséhez és annak az átfogó célkitűzésnek a teljesítéséhez, hogy összességében az uniós költségvetési kiadások 30 %-a támogassa az éghajlatpolitikai célok elérését. Az éghajlati szempontok érvényesítését megfelelő mértékben integrálni kell a K+I tartalmakba, és azt a kutatási ciklus minden szakaszában alkalmazni kell.
- (75) Az éghajlattal kapcsolatos hatásútvonallal összefüggésben a Bizottságnak jelentést kell tennie az éghajlat szempontjából releváns projektek által elért eredményekről, innovációkról és összesített becslést hatásokról, többek között a programrészekre és a végrehajtási módokra lebontva azokat. Elemzésének elkészítésekor a Bizottságnak figyelembe kell vennie a program tevékenységeiből az uniós polgárok számára eredő hosszú távú gazdasági, társadalmi és környezeti költségeket és előnyöket, beleértve az éghajlatváltozás hatásainak enyhítésére és az ahhoz való alkalmazkodásra irányuló innovatív megoldások alkalmazását, továbbá a munkahelyteremtésre és vállalkozások létrehozására, a gazdasági növekedésre és a versenyképességre, a tiszta energiára, valamint az egészségre és a jóllétre – beleértve a levegő, a talaj és a víz minőségét – gyakorolt becslést hatásokat. Az említett hatásvizsgálat eredményeit nyilvánosságra kell hozni, és azokat az uniós éghajlati és energetikai célokkal összefüggésben értékelni kell; az említett eredményeknek hozzá kell járulniuk továbbá a későbbi stratégiai tervezéshez és a jövőbeli munkaprogramokhoz.
- (76) Tekintettel a biológiai sokféleség drámai csökkenése ellen folytatott küzdelem fontosságára, a program keretében végzett kutatási és innovációs tevékenységeknek hozzá kell járulniuk a biológiai sokféleség megőrzéséhez és helyreállításához, valamint azon általános célkitűzés megvalósításához, hogy a 2024-es évben a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzésekre fordított kiadások kitegyék az MFF keretében eszközölt éves kiadások 7,5 %-át, a 2026-os és a 2027-es évben pedig a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzésekre fordított kiadások kitegyék az MFF keretében eszközölt éves kiadások 10 %-át, figyelembe véve ugyanakkor az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemlről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére vonatkozó ütemtervről szóló 2020. december 16-i intézményközi megállapodással összhangban az éghajlat-politikai és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzések közötti meglévő átfedéseket.
- (77) E rendeletre az Európai Parlament és a Tanács által az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott horizontális költségvetési szabályok alkalmazandók. E szabályokat a költségvetési rendelet állapítja meg, meghatározva különösen a költségvetés elkészítésére és – vissza nem térítendő támogatás, közbeszerzés, pénzdíjak útján, valamint közvetett végrehajtás keretében történő – végrehajtására vonatkozó eljárást, továbbá rendelkezve a pénzügyi szereplők felelősségével kapcsolatos ellenőrzésekről. Az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott szabályok az Unió költségvetésének védelmét szolgáló általános feltételrendszert is magukban foglalnak.
- (78) Az érzékeny háttér-információk felhasználása vagy illetéktelen személyek érzékeny eredményekhez való hozzáférése kedvezőtlen hatást gyakorolhat az Unió vagy egy vagy több tagállam érdekeire nézve. Ennek megfelelően a bizalmas és a minősített adatok kezelését valamennyi irányadó uniós jogszabály és az intézmények belső szabályzatai, így különösen (EU, Euratom) 2015/444 bizottsági határozat ⁽²⁵⁾ szerint kell végezni.

⁽²⁵⁾ A Bizottság (EU, Euratom) 2015/444 határozata (2015. március 13.) az EU-minősített adatok védelmét szolgáló biztonsági szabályokról (HL L 72., 2015.3.17., 53. o.).

- (79) Meg kell szabni a részvételre vonatkozó minimumfeltételeket mind általános szabályként – például arra vonatkozóan, hogy egy adott konzorciumban részt vevő jogalanyok közül legalább egynak tagállami illetőségűnek kell lennie –, mind pedig a program keretében megvalósuló tevékenység egyes típusainak sajátosságai tekintetében.
- (80) Szükséges megállapítani a program keretében végzett cselekvések résztvevői számára nyújtandó uniós támogatás feltételeit. A program keretében nyújtott fő támogatási formát a vissza nem térítendő támogatásnak kell képeznie. Ezek odaítélésének a költségvetési rendeletben meghatározott valamennyi hozzájárulási forma – mind az egyösszegű átalány, mind az átalányfinanszírozás, illetve az egységköltések – figyelembevételével kell történnie a további egyszerűsítés érdekében. A támogatási megállapodásban meg kell határozni a kedvezményezettek jogait és kötelezettségeit, adott esetben a koordinátor szerepét és feladatait is beleértve. A támogatás megállapodás-minta kidolgozása és bárminemű érdemi – többek között a kedvezményezettek érdekében történő további egyszerűsítést célzó – módosítása során biztosítani kell a tagállami szakértőkkel való szoros együttműködést.
- (81) A társfinanszírozási elvnek való megfelelés érdekében az e rendeletben említett támogatási ráták maximális rátáknak minősülnek.
- (82) A költségvetési rendelettel összhangban a programnak meg kell teremtenie a kedvezményezettek szokásos költség-számolási gyakorlatai szélesebb körű elfogadásának alapjait a személyzeti költségek és a belső elszámolású áruk és szolgáltatások egységköltései tekintetében, ideértve a Horizont 2020 szerinti nagy kutatási infrastruktúrákat is. A belső elszámolású áruk és szolgáltatások esetében a kedvezményezett szokásos elszámolási gyakorlatának megfelelően kiszámított, a tényleges közvetlen és közvetett költségeket kombináló egységköltések alkalmazását valamennyi kedvezményezett által választható lehetőséggel kell tekinteni. E tekintetben a kedvezményezettek számára lehetővé kell tenni, hogy a belső elszámolású áruk és szolgáltatások ilyen egységköltéséibe beszámíthassák az elosztási kulcsok alapján számított tényleges közvetett költségeket.
- (83) A tényleges személyzeti költségeken alapuló jelenlegi visszatérítési rendszert a Horizont 2020 keretében kidolgozott, projektalapú díjazásra épülő megközelítés alapján tovább kell egyszerűsíteni és jobban össze kell hangolni a költségvetési rendelettel, törekedve a programban részt vevő uniós kutatók közötti bérkülönbség csökkentésére.
- (84) A Horizont 2020 alapján létrehozott és a Bizottság által kezelt résztvevői garanciaalap fontos védőmechanizmusnak bizonyult, amely csökkentette a kötelezettségeiket nem teljesítő résztvevők lejárt és vissza nem fizetett tartozásaival kapcsolatos kockázatokat. Ezért indokolt a résztvevői garanciaalap – új nevén: kölcsönös biztosítási mechanizmus (a továbbiakban: a mechanizmus) – további fenntartása, valamint más támogatási szervekre és különösen az EUMSZ 185. cikke szerinti kezdeményezésekre történő kiterjesztése. A mechanizmusnak bármely más, közvetlen irányítás alatt álló uniós program kedvezményezettjeire kiterjeszhetőnek kell lennie. A mechanizmus keretében eszközölt beruházások esetleges negatív hozamainak szoros nyomon követése alapján a Bizottságnak megfelelő kockázatcsökkentő intézkedéseket kell hoznia annak érdekében, hogy a mechanizmus keretében folytatódhassanak az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét szolgáló beavatkozások, és az egyenleg kifizetéskor vissza lehessen téríteni a hozzájárulást a kedvezményezetteknek.
- (85) Az eredmények hasznosítására és terjesztésére vonatkozóan szabályokat kell megállapítani, amelyeknek biztosítaniuk kell, hogy a kedvezményezettek az eredményeket megfelelő oltalom alá helyezték, megfelelő módon hasznosítsák, terjesszék és tegyék hozzáférhetővé. Nagyobb hangsúlyt kell fektetni az említett eredmények hasznosítására, és a Bizottságnak azonosítania kell a lehetőségeket és segítenie kell abban, hogy a kedvezményezettek a lehető legnagyobb mértékben ki tudják aknázni az eredményeket, különösen az Unióban. Az eredmények kiaknázása során figyelembe kell venni a program elveit, beleértve az innováció előmozdítását az Unióban és az EKT megerősítését.
- (86) A Horizont 2020 pályázatértékelési és -kiválasztási rendszerének kulcselemeit indokolt megtartani, különös tekintettel a „kiválóságra” és – adott esetben – a „hatásra”, valamint a „végrehajtás minőségére és hatékonyságára” helyezett különös hangsúlyra. A pályázatokat a jövőben is független külső szakértők értékelései alapján kell kiválasztani. Az értékelési folyamat során kerülni kell minden összeférhetlenséget és elfogultságot. Figyelembe kell venni a kétlépcsős benyújtási eljárás lehetőségét, és az anonimizált pályázatokat adott esetben az értékelés első szakaszában lehetne értékelni. A Bizottságnak adott esetben továbbra is független megfigyelőket kell bevonnia az értékelési folyamatba. Az úttörő kutatásokat támogató programja keretében folytatott tevékenységek és küldetések esetén, valamint a munkaprogramban meghatározott más kellően indokolt esetekben figyelembe lehet venni annak szükségességét, hogy biztosítva legyen a projektek portfóliójának átfogó koherenciája, feltéve hogy a pályázatok megfeleltek az alkalmazandó küszöbértékeknek. Az erre vonatkozó célkitűzéseket és eljárásokat előzetesen közzé kell tenni. A költségvetési rendelet 200. cikkének (7) bekezdésével összhangban a pályázóknak visszajelzést kell kapniuk pályázatuk értékeléséről, ideértve különösen – adott esetben – az elutasítás indokainak a közlését is.

- (87) Az uniós támogatás kedvezményezettjeire nehezedő adminisztratív terhek csökkentése érdekében gondoskodni kell az egyéb uniós programok keretében végzett értékelések és ellenőrzések eredményeinek rendszerszintű átvételéről a költségvetési rendelet 126. és 127. cikkével összhangban, amennyiben lehetséges, a program minden részét illetően. Az ilyen átvételt kifejezetten elő kell írni a megbízhatóság egyéb elemei – például rendszerek és eljárások ellenőrzése – tekintetében is.
- (88) A K+I területén jelentkező egyes kihívások kezelése céljából pénzdíjakat kell alkalmazni, amelyek adott esetben lehetnek a Bizottság vagy az érintett támogató szerv és más uniós szervek, társult országok, egyéb harmadik országok, nemzetközi szervezetek vagy nonprofit jogalanyok által szervezett közös vagy egyesített pénzdíjak is. A pénzdíjaknak támogatniuk kell a program céljainak teljesülését.
- (89) A rendelet keretében elérhető finanszírozási formákat és végrehajtási módszereket annak alapján kell megválasztani, hogy mennyiben képesek teljesíteni a cselekvések konkrét célkitűzéseit és biztosítani az eredményeket, figyelembe véve különösen az ellenőrzési költségeket, az adminisztratív terheket és a szabályok be nem tartásának várható kockázatait. Ennek keretében mérlegelni kell az egyösszegű támogatások, az átalányok és az egységköltségek alkalmazását is.
- (90) Annak érdekében, hogy az érintett szakpolitikai területen biztosítva legyen a támogatásnyújtás folyamatossága, és hogy a végrehajtás az MFF 2021–2027 kezdetétől elindulhasson, e rendeletnek sürgősen hatályba kell lépnie és azt visszaható hatállyal, 2021. január 1-jétől kell alkalmazni,
- (91) Mivel e rendelet céljait, nevezetesen a K+I-be történő uniós beruházások tudományos, technológiai, gazdasági, környezeti és társadalmi hatásának elérését, az Unió stratégiai prioritásainak végrehajtását, valamint az Unió célkitűzéseinek és szakpolitikáinak megvalósításához való hozzájárulást, a globális kihívások kezelését, továbbá az EKT megerősítését a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az átfedések elkerülése, a kritikus tömeg kulcsfontosságú területeken való elérése és az uniós hozzáadott érték maximalizálása miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az EUSZ 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (92) Az 1290/2013/EU ⁽²⁶⁾ európai parlamenti és tanácsi rendeletet és az 1291/2013/EU rendeletet ezért hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

(1) E rendelet létrehozza a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogramot (a továbbiakban: a program) az MFF 2021–2027 időtartamára, megállapítja a program körébe tartozó közvetett tevékenységekre vonatkozó részvételi és terjesztési szabályokat, valamint meghatározza az említett időtartamra a K+I tevékenységek uniós támogatására irányadó keretszabályozást.

E rendelet megállapítja a program célkitűzéseit, a 2021–2027-es időszakra szóló költségvetését, az uniós támogatás formáit, valamint az ilyen támogatás nyújtására vonatkozó szabályokat.

(2) A program a következők útján kerül végrehajtásra:

- a) az (EU) 2021/764 határozattal létrehozott egyedi program;
- b) az EIT-rendelettel létrehozott Európai Innovációs és Technológiai Intézetnek (EIT) nyújtott pénzügyi hozzájárulás;

⁽²⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1290/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, valamint az 1906/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 81. o.).

c) az (EU) 2021/697 rendelettel létrehozott egyedi védelmi kutatási program.

(3) E rendelet az 1. cikk, az 5. cikk, a 7. cikk (1) bekezdése és a 12. cikk (1) bekezdése kivételével nem alkalmazandó az e cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett egyedi védelmi kutatási programra.

(4) Az e rendeletben használt „Horizont Európa”, „program” és „egyedi program” kifejezések kizárólag a (2) bekezdés a) pontjában említett egyedi program szempontjából releváns kérdésekre vonatkoznak, kivéve, ha a szöveg másként rendelkezik.

(5) Az EIT a stratégiai innovációs tervében meghatározott, a 2021–2027-es időszakra vonatkozó stratégiai célkitűzéseivel összhangban, a 6. cikk és az e cikk 2. bekezdésének a) pontjában említett egyedi program szerinti stratégiai tervezést figyelembe véve hajtja végre a programot.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „kutatási infrastruktúrák”: olyan létesítmények, amelyek erőforrásokat és szolgáltatásokat biztosítanak a kutatói közösségek számára a szakterületükön folytatandó kutatásokhoz és az innováció előmozdításához, ide tartoznak a kapcsolódó emberi erőforrások, a fontosabb berendezések és eszköztárak; az ismeretekhez kapcsolódó létesítmények, például a gyűjtemények, archívumok vagy tudományosadat-infrastruktúrák; számítástechnikai rendszerek, kommunikációs hálózatok, továbbá bármilyen olyan egyedi jellegű és külső felhasználók számára nyitott infrastruktúra, amely létfontosságú a kiválóság megvalósításához a K+I területén; ezek adott esetben a kutatáson kívül is használhatók, például oktatásra vagy közszolgáltatások nyújtására, és lehetnek „egy helyszínre telepítettek”, „virtuálisak” vagy „megosztottak”;
2. „intelligens szakosodási stratégia”: olyan nemzeti és regionális innovációs stratégiák, amelyek prioritásokat határoznak meg annak érdekében, hogy versenyelőnyt építsenek ki a saját K+I erősségek fejlesztésén és ezen erősségek üzleti szükségletekkel való összehangolásán keresztül a felmerülő lehetőségek és piaci változások koherens módon történő kezelése érdekében, elkerülve mindeközben az erőfeszítések megkettőződését és szétaprózottságát, beleértve azokat is, amelyek nemzeti vagy regionális K+I stratégiai szakpolitikai keret formájában vagy ilyen keretbe beépítve jelennek meg, megfelelve emellett a 2021-2027-re vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet releváns rendelkezéseiben meghatározott előfeltételnek;
3. „európai partnerség”: a tagállamok és a társult országok korai bevonásával kidolgozott olyan kezdeményezés, amelynek keretében az Unió magán vagy közszektorbeli partnerekkel (például ipari szereplőkkel, egyetemekkel, kutatószervezetekkel, helyi, regionális, nemzeti vagy nemzetközi szintű, közfeladatot ellátó szervezetekkel, illetve civil társadalmi szervezetekkel, köztük alapítványokkal és nem kormányzati szervezetekkel) együtt vállalja egy K+I tevékenységekre – köztük a piaci bevezetéshez és a jogszabályokban vagy a szakpolitikákban való megjelenéshez kapcsolódó tevékenységekre – irányuló program kidolgozásának és végrehajtásának közös támogatását;
4. „nyílt hozzáférés”: a program keretében végzett tevékenységből eredő kutatási eredményekhez való, a végfelhasználó számára ingyenes online hozzáférés nyújtása a 14. cikkel és a 39. cikk (3) bekezdésével összhangban;
5. „nyílt tudomány”: a tudományos folyamatnak a nyitott együttműködésen, eszközökön és a tudás terjesztésén, köztük a 14. cikkben felsorolt elemeken alapuló megközelítése;
6. „küldetés”: kiválóságon alapuló és hatásorientált, ágazatokon és tudományágakon átívelő K+I tevékenységek olyan összessége (portfóliója), amelyre az alábbiak jellemzők: i. segítségével meghatározott időn belül elérhető egy olyan mérhető cél, amely egyéni tevékenységek útján nem lenne elérhető; ii. hatást gyakorol a társadalomra és a politikai döntéshozatalra a tudomány és a technológia segítségével; és iii. releváns az európai lakosság jelentős része és az európai polgárok széles köre számára;
7. „kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés”: kutatási-fejlesztési szolgáltatások olyan beszerzése, amelyre a kockázatok és a hasznok piaci feltételek szerinti megosztása és többszakaszos, versenyalapú fejlesztés jellemző, és amelynél a nyújtott kutatási-fejlesztési szolgáltatások és a végtermék kereskedelmi mennyiségekben történő piaci bevezetése egyértelműen különválnak egymástól;
8. „innovatív megoldásokra irányuló közbeszerzés”: olyan közbeszerzés, amelyben az ajánlatkérő szerv elsőként vásárol kereskedelmi forgalomban nagy volumenben még be nem szerezhető innovatív termékeket vagy szolgáltatásokat, és amely magában foglalhatja a megfelelőség vizsgálatát is;

9. „hozzáférési jogok” az eredmények vagy a meglévő információk és jogok felhasználására vonatkozó, e rendelettel összhangban megállapított feltételek mellett gyakorolható jogok;
10. „meglévő információk és jogok”: megjelenési formájától és jellegétől, fizikai vagy virtuális megjelenésétől függetlenül valamennyi olyan adat, szakismeret vagy információ, ideértve minden jogot, például a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat is: i. amellyel a kedvezményezettek az adott tevékenységhez való társulásuk előtt rendelkeznek; és ii. amelyet a kedvezményezettek írásos megállapodásban a tevékenység végrehajtásához vagy a tevékenység eredményeinek hasznosításához szükségesként jelölnek meg;
11. „terjesztés”: az eredmények nyilvános közlése arra alkalmas módon, beleértve – az alkalmazott médiumtól függetlenül – a tudományos publikációt is, de nem beleértve az eredmények oltalom alá helyezés vagy hasznosítás céljából megvalósuló közlését;
12. „hasznosítás”: az eredmények felhasználása az adott tevékenységhez nem tartozó további K+I tevékenységek keretében, többek között olyan kereskedelmi hasznosítás is, mint például termékek vagy eljárások fejlesztése, kialakítása, előállítás és értékesítése, szolgáltatások kialakítása és nyújtása vagy szabványosítás során;
13. „méltányos és észszerű feltételek”: megfelelő feltételek, beleértve az esetleges pénzügyi feltételeket és a jogdíjmentességet is, figyelembe véve a hozzáférés iránti kérelemmel kapcsolatos különleges körülményeket, például azon eredmények, illetve meglévő információk és jogok tényleges vagy potenciális értékét, amelyekhez hozzáférést kérnek, és/vagy a tervezett hasznosítás területét, időtartamát vagy egyéb jellemzőit;
14. „támogató szerv” a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett olyan szerv vagy szervezet, amelyre a Bizottság a program szerinti költségvetés-végrehajtási feladatokat ruházott;
15. „nemzetközi európai kutatószervezet”: olyan nemzetközi szervezet, amelyben a tagok többsége tagállam vagy társult ország, és amelynek elsődleges célja a tudományos és technológiai együttműködés elősegítése Európában;
16. „jogalany”: olyan természetes személy, valamint az uniós jog, a nemzeti jog vagy a nemzetközi jog alapján létrehozott és ilyenként elismert olyan jogi személy, amely jogi személyiséggel rendelkezik, és saját nevében jogokat gyakorolhat és kötelezettségeket vállalhat, továbbá a költségvetési rendelet 197. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet;
17. „a részvétel szélesítésében érintett országok” vagy „K+I terén alacsonyabb szinten teljesítő országok”: olyan országok, ahol jogalanyokat kell létrehozni ahhoz, hogy koordinátorként támogathatók legyenek a program „A részvétel szélesítése és az EKT megerősítése” részének „a részvétel szélesítése és a kiválóság terjesztése” komponensében; a tagállamok közül a program teljes időtartama alatt ilyen országok: Bulgária, Ciprus, a Csehország, Észtország, Görögország, Horvátország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Portugália, Románia, Szlovákia és Szlovénia; a társult országok esetében a támogatható országok listáját a munkaprogramban közzétett mutató alapján határozzák meg. Az EUMSZ 349. cikkében meghatározott legkülső régiók jogalanyai szintén teljes mértékben támogathatók koordinátorként ebben a komponensben;
18. „nonprofit jogalany”: jogi formájából adódóan nonprofitnak minősülő jogalany vagy olyan jogalany, amelynek nyereségéből a rá vonatkozó jogszabályi vagy alapszabályzatán alapuló kötelezettség értelmében a részvényesei, illetve tagjai nem részesedhetnek;
19. „kis- vagy középvállalkozás” vagy „kkv”: a 2003/361/EK ajánlás⁽²⁷⁾ mellékletének 2. cikkében meghatározottak szerinti mikro-, kis- vagy középvállalkozás;
20. „kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalat”: olyan jogalany, amely nem kkv, és amely legfeljebb 499 főt alkalmaz, a személyzet létszámát a 2003/361/EK ajánlás mellékletének 3–6. cikke szerint számítva;
21. „eredmények”: az adott tevékenység bármilyen fizikai vagy virtuális hatása, például adatok, szakismeret vagy információk, függetlenül azok formájától és jellegétől, valamint attól, hogy oltalom alá helyezhetők-e vagy sem, továbbá a hozzájuk kapcsolódó jogok, beleértve a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat is;

⁽²⁷⁾ A Bizottság 2003/361/EK ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

22. „kutatási eredmények”: a tevékenység révén létrejött olyan eredmények, amelyeket tudományos publikációk, adatok vagy egyéb műszaki termékek és folyamatok – például szoftver, algoritmus, protokoll vagy elektronikus jegyzetfüzetek formájában közzé lehet tenni;
23. „kiválósági pecsét”: minőségi védjegy, amely azt mutatja, hogy valamely, pályázati felhívásra benyújtott pályázat meghaladta a munkaprogramban meghatározott valamennyi értékelési küszöbértéket, de a munkaprogramban az adott pályázati felhívásra biztosított költségvetés elégtelensége miatt nem részesülhetett támogatásban, és más uniós vagy tagállami támogatási forrásból kaphat támogatást;
24. „stratégiai K+I terv”: a munkaprogram tartalmának megvalósítására irányuló stratégiát rögzítő, több érdekelt félre is kiterjedő, széles körű kötelező konzultációs eljárást követően elfogadott végrehajtási jogi aktus, amely legfeljebb négyéves időszakot fed le és meghatározza a prioritásokat, a megfelelő tevékenység típusokat és az alkalmazandó végrehajtási formákat;
25. „munkaprogram”: az egyedi program végrehajtása érdekében a Bizottság által az (EU) 2021/764 határozat 14. cikkének megfelelően elfogadott dokumentum vagy egy tartalmát és szerkezetét tekintve azzal egyenértékű, valamely támogató szerv által elfogadott dokumentum;
26. „szerződés”: a Bizottság vagy az érintett támogató szerv és egy olyan jogalany közötti megállapodás, amely innovációs és piaci bevezetésre irányuló tevékenységet hajt végre, és a Horizont Európa program keretében vagy az EIC által nyújtott vegyes finanszírozásban részesül;
27. „visszatérítendő előleg”: a Horizont Európa program keretében vagy az EIC által nyújtott vegyes finanszírozás azon része, amely a költségvetési rendelet X. címe szerinti hitelnek felel meg, de amelyet az Unió közvetlenül ítél oda nonprofit alapon innovációs tevékenységeknek megfelelő tevékenységek költségeinek fedezésére, és amelyet a kedvezményezettnek a szerződésben meghatározott feltételek mellett vissza kell térítenie az Unió részére;
28. „minősített adatok”: az (EU, Euratom) 2015/444 határozat 3. cikkében meghatározott európai uniós minősített adatok, valamint a tagállamok minősített adatai, azon harmadik országok minősített adatai, amelyekkel az Unió biztonsági megállapodást kötött, valamint azon nemzetközi szervezetek minősített adatai, amelyekkel az Unió biztonsági megállapodást kötött;
29. „vegyesfinanszírozási művelet”: az uniós költségvetésből – többek között a költségvetési rendelet 2. cikkének 6. pontja szerinti vegyesfinanszírozási eszköz vagy platform keretében – támogatott olyan tevékenység, amely az uniós költségvetésből nyújtott nem visszafizetendő támogatási formákat és/vagy pénzügyi eszközöket ötvöz fejlesztési vagy egyéb állami pénzügyi intézményektől, valamint kereskedelmi pénzügyi intézményektől és befektetőktől származó visszafizetendő támogatási formákkal;
30. „a Horizont Európa keretében nyújtott vegyes finanszírozás”: innovációs és piaci bevezetésre irányuló tevékenységet végrehajtó program számára nyújtott, vissza nem térítendő támogatás vagy visszatérítendő előleg, valamint tőkerészesedésbe való beruházás vagy bármilyen más visszatérítendő támogatás egyedi kombinációjából álló pénzügyi támogatás;
31. „az EIC által nyújtott vegyes finanszírozás”: az innovációs és piaci bevezetés támogatása érdekében az EIC által nyújtott, egyszeri, vissza nem térítendő támogatás vagy visszatérítendő előleg, valamint tőkerészesedésbe való beruházás vagy bármilyen más visszatérítendő támogatás egyedi kombinációjából álló közvetlen pénzügyi támogatás;
32. „kutatási és innovációs tevékenység”: elsősorban olyan tevékenységeket foglal magában, amelyek új ismeretek létrehozására vagy egy új vagy jobb minőségű technológia, termék, eljárás, szolgáltatás vagy megoldás megvalósíthatóságának vizsgálatára irányulnak. Ez magában foglalhatja az alapkutatást, az alkalmazott kutatást, technológiák fejlesztését és integrálását, kisléptékű prototípusokkal laboratóriumi vagy szimulált környezetben végzett tesztelést, demonstrációs tevékenységeket és validálást;
33. „innovációs tevékenység”: elsősorban olyan tevékenységeket foglal magában, amelyek közvetlenül új, módosított vagy jobb minőségű termékek, eljárások vagy szolgáltatások terveinek és kialakításmódjának megtervezésére, elkészítésére irányulnak, és amelyeknek része lehet a prototípusgyártás, a tesztelés, a demonstrációs tevékenységek, a kísérleti bevezetés, a nagyléptékű termékvalidálás és a piaci elterjesztés;
34. „az ERC hatáskörébe tartozó felderítő kutatás területén megvalósított tevékenységek”: a kutatásvezető irányításával végrehajtott kutatási tevékenységek - beleértve az ERC általi ötlet-életképességi vizsgálatot -, amelyek gazdaintézménye az ERC által támogatott egy vagy több kedvezményezett;
35. „képzéshez és mobilitáshoz kapcsolódó tevékenység”: országok és – adott esetben – ágazatok vagy tudományágak közötti mobilitás révén a kutatók készségeinek, ismereteinek és szakmai előmeneteli lehetőségeinek fejlesztésére irányuló tevékenység;

36. „program-társfinanszírozási tevékenység”: az uniós támogató szervektől eltérő, K+I programokat irányító vagy támogató jogalanyok által létrehozott vagy végrehajtott tevékenységi programok számára többéves társfinanszírozást nyújtó tevékenység; az ilyen programok támogathatnak hálózatépítési és koordinációs, kutatási, innovációs, kísérleti, innovációs és piaci bevezetésre irányuló tevékenységeket, képzéshez és mobilitáshoz kapcsolódó tevékenységeket, tudatosságnövelést és kommunikációt, terjesztést és a hasznosítást, továbbá bármilyen releváns pénzügyi támogatást nyújthatnak, mint például vissza nem térítendő támogatást, díjakat és közbeszerzést, valamint a Horizont Európa keretében biztosított vegyes finanszírozást vagy ezek kombinációját. A program-társfinanszírozási tevékenységet az említett jogalanyok közvetlenül vagy a nevükben eljáró harmadik felek útján hajthatják végre;
37. „a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzésekre irányuló tevékenység”: ajánlatkérő szervnek vagy ajánlatkérőnek minősülő kedvezményezettek által megvalósított, elsődlegesen kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzésre irányuló tevékenység;
38. „innovatív megoldásokra irányuló közbeszerzéseket célzó tevékenység”: ajánlatkérő szervnek vagy ajánlatkérőnek minősülő kedvezményezettek által megvalósított, elsődlegesen innovatív megoldásokra irányuló közös vagy összehangolt közbeszerzéseket célzó tevékenység;
39. „koordinációs és támogatási tevékenységek”: a program célkitűzéseinek megvalósításához hozzájáruló tevékenységek a K+I tevékenységek kivételével, kivéve, ha azokat „A részvétel szélesítése és az EKT megerősítése” rész alá tartozó „a részvétel szélesítése és a kiválóság terjesztése” összetevő keretében hajtják végre; olyan, alulról építkező koordináció a kutatási tevékenységek uniós társfinanszírozása nélkül, amely révén a tagállamok és a társult országok jogalanyai együttműködést folytathatnak az EKT megerősítése érdekében;
40. „ösztönző pénzdíjak”: a munka végrehajtását megelőzően történő célmeghatározás révén adott területeken történő beruházást ösztönző pénzdíjak;
41. „elismerést kifejező pénzdíjak”: korábbi eredményeket és kimagasló munkát utólag jutalmazó pénzdíjak;
42. „innovációs és piaci bevezetésre irányuló tevékenységek”: innovációs tevékenységek és valamely innováció piaci bevezetéséhez szükséges egyéb tevékenységek ötvözete, ideértve a vállalkozások felfuttatását a Horizont Európa vagy EIC keretében nyújtott vegyes finanszírozás révén;
43. „közvetett tevékenységek”: olyan K+I tevékenységek, amelyekhez az Unió pénzügyi támogatást nyújt, és amelyeket a résztvevők hajtanak végre;
44. „közvetlen tevékenységek”: a Bizottság által a JRC-je révén végrehajtott K+I tevékenységek;
45. „közbeszerzés” a költségvetési rendelet 2. cikkének 49. pontjában meghatározott közbeszerzés;
46. „kapcsolódó szervezet” a költségvetési rendelet 187. cikkének 1. bekezdésében meghatározott jogalany;
47. „innovációs ökoszisztéma”: a szereplőket és a jogalanyokat uniós szinten összefogó ökoszisztéma, amelynek funkcionális célja a technológiai fejlesztés és az innováció elősegítése; ide tartoznak többek között az anyagi erőforrások (például pénzeszközök, felszerelések és létesítmények), az intézményi szereplők (például felsőoktatási intézmények és támogató szolgálataik, kutatási és technológiai szervezetek, vállalkozások, kockázatitőke-befektetők és pénzügyi közvetítők), valamint a tagállami, regionális és helyi döntéshozó, illetve támogató szervek közötti kapcsolatok;
48. „projektalapú díjazás” olyan díjazás, amely egy személynek a projekteken való részvételéhez kapcsolódik, részét képezi a kedvezményezett szokásos díjazási gyakorlatának, és következetes módon kerül kifizetésre.

3. cikk

A program célkitűzései

(1) A program általános célkitűzése, hogy a K+I területén végrehajtott uniós beruházások tudományos, technológiai, gazdasági és társadalmi hatást fejtsenek ki a következők érdekében: az Unió tudományos és technológiai bázisainak megerősítése, az Unió – többek között az uniós ipar – versenyképességének fokozása valamennyi tagállamban, az Unió stratégiai prioritásainak megvalósítása, hozzájárulás az Unió célkitűzéseinek és szakpolitikáinak megvalósításához, a globális kihívások, köztük a fenntartható fejlődési célok által jelentett kihívások – a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendben és a Párizsi Megállapodásban foglalt elvek szerinti – kezelése, valamint az EKT megerősítése. A program ennek megfelelően maximalizálja az uniós hozzáadott értéket, mivel olyan célkitűzésekre és tevékenységekre összpontosít, amelyeket a tagállamok önmagukban nem, csak együttműködésben tudnak hatékonyan megvalósítani.

- (2) A program egyedi célkitűzései a következők:
- a) a tudományos kiválóság fejlesztése, ösztönzése és előmozdítása, a magas színvonalú új alapvető és alkalmazott ismeretek, készségek, technológiák és megoldások létrehozásának és terjesztésének, továbbá a kutatók képzésének és mobilitásának támogatása, a tehetségek vonzása minden szinten, valamint annak elősegítése, hogy az Unióban élő tehetségek a lehető legnagyobb mértékben részt vegyenek a program keretében támogatásban részesülő tevékenységekben;
 - b) tudásteremtés, a K+I által az uniós szakpolitikák kidolgozására, támogatására és végrehajtására gyakorolt hatás erősítése, valamint a globális – köztük az éghajlatváltozás és a fenntartható fejlődési célok jelentette – kihívások kezelése érdekében az innovatív megoldásokhoz való hozzáférésnek, azoknak az európai iparban, különösen a kkv-k körében történő alkalmazásának, valamint a társadalomban való elterjedésének támogatása;
 - c) az innováció valamennyi formájának ösztönzése, a technológiai fejlődés, a demonstrációs tevékenységek és a tudás- és technológiatranszfer megkönnyítése, valamint az innovatív megoldások bevezetésének és hasznosításának erősítése;
 - d) a program megvalósításának optimalizálása az EKT hatásának és vonzerejének megerősítése és fokozása érdekében, valamennyi tagállam, köztük a K+I terén alacsonyabb szinten teljesítő országok kiválóságon alapuló, programban való részvételének elősegítése, valamint a K+I célú együttműködés megkönnyítése Európában.

4. cikk

A program szerkezete

(1) Az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett egyedi program céljából a program a 3. cikkben meghatározott általános és egyedi célkitűzésekhez hozzájáruló következő részekre tagolódik:

- a) I. pillér – „Tudományos kiválóság”, amelynek összetevői a következők:
 - i. Európai Kutatási Tanács (ERC);
 - ii. Marie Skłodowska-Curie-tevékenységek (MSCA);
 - iii. kutatási infrastruktúrák.
- b) II. pillér: „Globális kihívások és az európai ipari versenyképesség”, melynek összetevői a következők, figyelemmel arra, hogy a társadalom- és bölcsészettudományok valamennyi klaszterben fontos szerepet játszanak:
 - i. „Egészségügy” klaszter;
 - ii. „Kultúra, kreativitás és inkluzív társadalom” klaszter;
 - iii. „A társadalmat szolgáló polgári biztonság” klaszter;
 - iv. „Digitális gazdaság, ipar és világűr” klaszter;
 - v. „Éghajlat, energiaügy és mobilitás” klaszter;
 - vi. „Élelmiszerek, biogazdaság, természeti erőforrások, mezőgazdaság és környezet” klaszter;
 - vii. a JRC nem nukleáris közvetlen tevékenységei.
- c) III. pillér – „Innovatív Európa”, melynek összetevői a következők:
 - i. EIC;
 - ii. európai innovációs ökoszisztémák;
 - iii. az EIT.
- d) „A részvétel szélesítése és az EKT megerősítése” rész, melynek összetevői a következők:
 - i. a részvétel szélesítése és a kiválóság terjesztése;
 - ii. az európai K+I rendszer megreformálása és fejlesztése.

(2) A program tevékenységeinek főbb irányvonalait az e rendelet I. melléklete ismerteti.

5. cikk

Védelmi kutatás és fejlesztés

Az 1. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett egyedi program keretében végrehajtandó, az (EU) 2021/697 rendeletben meghatározott tevékenységek kizárólag védelmi kutatásra és fejlesztésre összpontosítanak, célkitűzései és tevékenységeinek fő irányvonalai pedig az európai védelmi, technológiai és ipari bázis versenyképességének, hatékonyságának és innovációs kapacitásának fokozása.

6. cikk

Stratégiai tervezés és az uniós támogatás végrehajtása és formái

- (1) A programot közvetlen irányítással vagy a támogató szervek általi közvetett irányítással kell végrehajtani.
- (2) A program a költségvetési rendeletben meghatározott bármely formában közvetett tevékenységen keresztül nyújthat támogatást, a program fő támogatási formáját azonban a vissza nem térítendő támogatás képezi. A program pénzdíjak, közbeszerzések, vegyesfinanszírozási műveleteken belüli pénzügyi eszközök és az Akcelerátor programon belüli tőketámogatás formájában is nyújthat támogatást.
- (3) A közvetett tevékenységekre az e rendeletben rögzített részvételi és terjesztési szabályokat kell alkalmazni.
- (4) A program keretében alkalmazandó tevékenységek fő típusait a 2. cikk határozza meg. A program valamennyi célkitűzése esetében rugalmasan alkalmazandók az e cikk (2) bekezdésében említett támogatási formák, a használatukról az adott célkitűzések szükségletei és jellemzői alapján kell dönteni.
- (5) A program a közvetlen tevékenységeket is támogatja. Amennyiben az említett közvetlen tevékenységek hozzájárulnak az EUMSZ 185. vagy 187. cikke alapján létrehozott kezdeményezésekhez, ez a hozzájárulás nem tekintendő az említett kezdeményezésekhez rendelt pénzügyi hozzájárulás részének.
- (6) Az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett egyedi program végrehajtását és az EIT-KIC-eket a K+I tevékenységek átlátható és stratégiai jellegű tervezésével kell támogatni az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett egyedi programban rögzített módon, különösen a „Globális kihívások és az európai ipari versenyképesség” pillér esetében, kiterjedve a többi pillér és „A részvétel szélesítése és az EKT megerősítése” rész releváns tevékenységeire is.

A Bizottság biztosítja a tagállamok korai szakaszban való bevonását, továbbá az Európai Parlamenttel való kiterjedt véleménycserét, emellett pedig az érdekelt felekkel és a nagyközönséggel is konzultációt folytat.

A stratégiai tervezés biztosítja a más releváns uniós programokkal, illetve az uniós prioritásokkal és kötelezettségvállalásokkal való összhangot, továbbá fokozza a tagállami és regionális támogatási programokkal és prioritásokkal meglévő kiegészítő jelleget és szinergiákat, erősítve ezáltal az EKT-t. A lehetséges küldetési területeket és a létrehozandó lehetséges intézményesített európai partnerségeket a VI. mellékletben kell meghatározni.

- (7) Adott esetben, a kis méretű együttműködési konzorciumok támogatásához való gyorsabb hozzáférése érdekében gyorsított kutatási és innovációs eljárás (FTRI eljárás) alkalmazható a program „Globális kihívások és az európai ipari versenyképesség” pillér és az „Európai Innovációs Tanács” Úttörő kutatásai keretében a kutatási és innovációs tevékenységek vagy az innovációs tevékenységek kiválasztására irányuló egyes pályázati felhívásokban.

Az FTRI eljárás szerinti pályázati felhívás a következő kumulatív jellemzőkkel bír:

- a) alulról felfelé irányuló pályázati felhívások;
- b) rövidebb átfutási idő, amely nem haladhatja meg a hat hónapot;
- c) kizárólag a legfeljebb hat különböző és független támogatható jogalanyból álló kis méretű együttműködési konzorciumoknak nyújtott támogatás;

d) az egy konzorciumra jutó pénzügyi támogatás maximális összege nem haladhatja meg a 2,5 millió EUR-t.

A munkaprogramban meg kell jelölni az FTRI eljárást alkalmazó pályázati felhívásokat.

(8) A programhoz tartozó tevékenységeket elsősorban nyílt versenypályázati felhívások keretében kell teljesíteni többek között a küldetések és az európai partnerségek keretében is.

7. cikk

A program alapelvei

(1) Az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett egyedi program és az EIT keretében végzett kutatási és innovációs tevékenységeknek kizárólag a polgári alkalmazásokra összpontosulnak. Az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett egyedi programhoz és az EIT-hez rendelt összeg, valamint az 1. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett egyedi programra elkülönített összeg közötti költségvetési átcsoportosítások nem engedélyezhetők, és a két program közötti szükségtelen átfedéseket el kell kerülni.

(2) A programnak multidiszciplináris megközelítést kell biztosítania, és indokolt esetben biztosítania kell a társadalom- és bölcsészettudományok beépítését valamennyi klaszterbe és a program keretében végzett valamennyi tevékenységbe, ideértve az ilyen vonatkozású témákkal kapcsolatos egyedipályázati felhívásokat is.

(3) A program együttműködésen alapuló részeinek biztosítaniuk kell az alacsonyabb és magasabb technológiai készleteti szintek (TRL) közötti egyensúlyt annak érdekében, hogy felöleljék a teljes értékláncot.

(4) A programnak biztosítania kell a harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel való együttműködés, valamint a kölcsönös előnyökön, az Unió érdekein, a nemzetközi kötelezettségvállalásokon és adott esetben a kölcsönösségen alapuló kezdeményezések hatékony előmozdítását és integrálását.

(5) A programnak támogatnia kell a részvétel szélesítésében érintett országokat a programban való részvétel növelésében és a széles körű földrajzi lefedettségnek az együttműködésen alapuló projekteken való előmozdításában, többek között a tudományos kiválóság terjesztése, az új együttműködési kapcsolatok fellendítése és a képzett munkaerő cirkulációjának ösztönzése révén, valamint a 24. cikk (2) bekezdésének és az 50. cikk (5) bekezdésének végrehajtásán keresztül. E törekvéseket tükrözni kell a tagállamok által meghozott arányos intézkedésekben, ideértve a kutatóknak kínált vonzó fizetésekkel kapcsolatos intézkedéseket, az uniós, a nemzeti és regionális alapok támogatásával. A kiválóság feltételének háttérbe kerülése nélkül, különös figyelmet kell szentelni a földrajzi egyensúly biztosításának – az adott K+I területen fennálló körülményeknek megfelelően –, az elbírálást végző testületekben, valamint a vezető testületekhez és szakértői csoportokhoz hasonló szervezetekben.

(6) A program keretében biztosítani kell a mindenki számára egyenlő esélyek és a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését, beleértve a nemekkel kapcsolatos dimenzióknak a K+I tartalomba történő beemelését. A program keretében törekedni kell a nemek közötti egyensúly hiánya mögött álló okok kezelésére. Kiemelt figyelmet kell szentelni a nemek közötti lehető legnagyobb mértékű egyensúly biztosítására az elbírálást végző testületekben, valamint a vezető testületekhez és szakértői csoportokhoz hasonló releváns tanácsadó testületekben.

(7) A programot a más uniós programokkal szinergiában kell végrehajtani, törekedve eközben az adminisztráció lehető legnagyobb mértékű egyszerűsítésére. A IV. melléklet tartalmazza a más uniós programokkal fennálló szinergiák nem kimerítő felsorolását.

(8) A program hozzájárul a tagállamokban állami és magánberuházásként megvalósuló K+I beruházások növeléséhez, ezáltal elősegítve, hogy az Unió GDP-jének legalább 3 %-át tegye ki a kutatási és fejlesztési összeruházás.

(9) A program végrehajtása során a Bizottságnak törekednie kell az adminisztráció folyamatos egyszerűsítésére és a pályázókra és a kedvezményezettekre háruló adminisztratív teher csökkentésére.

(10) Az éghajlati szempontoknak az uniós ágazati szakpolitikákban és uniós alapokban való érvényesítésére irányuló általános uniós célkitűzés részeként az e program szerinti tevékenységeknek adott esetben legalább a program kiadásainak 35 %-át kitevő mértékben hozzá kell járulniuk az éghajlat-politikai célkitűzésekhez. Az éghajlati szempontok érvényesítését megfelelően integrálni kell a K+I tartalomba.

(11) A programnak a polgárok és a civil társadalom bevonása révén elő kell mozdítania a kooperatív alkotást és a kooperatív tervezést.

(12) A program keretében biztosítani kell a K+I projekteknek biztosított közfinanszírozás átláthatóságát és elszámoltathatóságát, gondoskodva ezáltal a közérdek védelméről.

(13) A Bizottság vagy az érintett támogató szerv biztosítja, hogy a pályázati felhívás közzétételekor minden lehetséges résztvevőnek elégséges iránymutatás és tájékoztatás álljon rendelkezésére, ideértve különösen az alkalmazandó, vissza nem térítendő támogatás megállapodás-mintáját.

8. cikk

Küldetések

(1) A küldetéseket a „Globális kihívások és az európai ipari versenyképesség” pilléren belül kell programozni, de azokhoz hozzájárulhatnak a program más részei keretében végrehajtott tevékenységek, valamint más uniós programok keretében végrehajtott kiegészítő tevékenységek is. A küldetéseknek lehetővé kell tenniük a megoldások egymással való versengését, ami páneurópai hozzáadott értéket és hatást eredményez.

(2) A küldetéseket e rendelettel és az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett egyedi programmal összhangban kell meghatározni és végrehajtani, a kezdetektől biztosítva a tagállamok aktív részvételét és az Európai Parlamenttel folytatott intenzív párbeszédet. A küldetéseket, azok célkitűzéseit, költségvetését, céljait, hatályát, mutatóit és rész céljait a stratégiai K+I tervben vagy adott esetben a munkaprogramokban kell meghatározni. A küldetések keretében benyújtott pályázatok értékelését a 29. cikknek megfelelően kell elvégezni.

(3) A program első három évében a II. pillér éves költségvetésének legfeljebb 10 %-át lehet a küldetések végrehajtására vonatkozó egyedi pályázati felhívásokon keresztül programozni. A program fennmaradó éveiben – a küldetések kiválasztásával és az irányítási eljárással kapcsolatos pozitív értékelés feltétele mellett – növelhető az említett százalékos arány. A Bizottság tájékoztatást ad a küldetésekkel foglalkozó egyes munkaprogramok teljes költségvetési részarányáról.

(4) A küldetéseknek:

- a) a fenntartható fejlődési célokat kell alapul venniük a tervezésükhöz és a végrehajtásukhoz, egyértelmű K+I tartalommal, valamint uniós hozzáadott értékkel kell rendelkezniük, továbbá hozzá kell járulniuk az Unió prioritásainak és kötelezettségvállalásainak megvalósításához, illetve a program 3. cikkben említett céljaihoz;
- b) közös európai jelentőségű területeket kell lefedniük, inkluzívnak kell lenniük, ösztönözniük kell a köz- és a magánszektor különböző típusú érdekeltjeinek – többek között a polgároknak és a végfelhasználóknak – széles körű szerepvállalását és aktív részvételét, és olyan K+I eredményeket kell megvalósítaniuk, amelyek valamennyi tagállam számára előnyösek lehetnek;
- c) merésznek és inspirálónak kell lenniük, így széles körű tudományos, technológiai, társadalmi, gazdasági, környezeti vagy szakpolitikai relevanciával és hatással kell bírniuk;
- d) világos irányt és célkitűzéseket kell megjelölniük, célzottaknak, mérhetőeknek és időhöz kötötteknek kell lenniük és egyértelmű költségvetési kerettel kell rendelkezniük;
- e) átlátható kiválasztáson kell átesniük és ambiciózus, a kiválóságon alapuló és hatásorientált, de valószerű célok, illetve kutatási, fejlesztési és innovációs tevékenységek köré kell szerveződniük;
- f) rendelkezniük kell a szükséges hatókörrel és nagyságrenddel, továbbá mozgósítaniuk kell az eredményeik eléréséhez szükséges további köz- és magánforrásokat;
- g) több tudományágban (ezen belül a társadalom- és bölcsészettudományokban) kell cselekvésre sarkallniuk, valamint a technológiai készenléti szintek széles körében – ezen belül az alacsonyabb technológiai készenléti szinteken – folytatott tevékenységekre kell kiterjedniük;
- h) nyitva kell állniuk többféle alulról építkező megközelítésre és technikai megoldásra, figyelembe véve az emberi és társadalmi szükségleteket, valamint lehetséges előnyöket, és el kell ismerniük az ennek eléréséhez nyújtott különféle hozzájárulások jelentőségét;
- i) átlátható módon ki kell aknázniuk a szinergiákat más uniós programokkal, valamint a nemzeti és – adott esetben – a regionális innovációs ökoszisztémákkal.

(5) A Bizottság az 50. és az 52. cikkel, valamint az V. melléklettel összhangban minden küldetést – a küldetések végrehajtási, nyomonkövetési és kivezetési időszaka alatt – nyomon követ és értékkel egyebek között a rövid, közép- és hosszú távú célok elérése terén elért eredmények tekintetében. A program keretében indított első küldetések értékelését legkésőbb 2023-ig el kell végezni; új küldetések létrehozásáról vagy a folyamatban lévő küldetések folytatásáról, befejezéséről vagy átírányításáról csak az értékelést követően lehet határozni. Az említett értékelés eredményeit nyilvánosságra kell hozni, és abban egyebek mellett szerepeltetni kell a küldetések kiválasztási eljárásának és irányításának, költségvetésének, fókuszának és addigi eredményeinek elemzését.

9. cikk

Az Európai Innovációs Tanács

(1) A Bizottság létrehozza az EIC-t a III. pillér – „Innovatív Európa” keretében megvalósuló, az EIC-hez kapcsolódó tevékenységek végrehajtásával megbízott, központi irányítású egyablakos ügyintézési pontként. Az EIC-nek elsősorban az áttörést hozó és a diszruptív innovációra kell összpontosítania, különösen a piacteremtő innovációt célozva meg, ugyanakkor támogatnia kell az innováció valamennyi formáját, az inkrementális innovációt is beleértve.

Az EIC-nek a következő elvekkel összhangban kell működnie:

- a) egyértelmű uniós hozzáadott érték;
- b) autonómia;
- c) kockázatvállalási képesség;
- d) hatékonyság;
- e) eredményesség;
- f) átláthatóság;
- g) elszámoltathatóság.

(2) Az EIC nyitva áll az innovátorok valamennyi típusa előtt, ideértve a magánszemélyeket, az egyetemeket, a kutatószervezeteket és a vállalatokat (például kkv-kat, startupokat, valamint kivételes esetekben a kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatokat), továbbá az egyedi kedvezményezetteket és a több tudományágat felölelő konzorciumokat. Az EIC költségvetésének legalább 70 %-át kkv-k, köztük startupok számára kell elkülöníteni.

(3) Az EIC-testület és az EIC irányítási jellemzői az (EU) 2021/764 határozatban kerültek meghatározásra.

10. cikk

Európai partnerségek

(1) A program egyes részei megvalósíthatók európai partnerségek útján is. Az Unió európai partnerségekben való részvétele a következő formák valamelyikében valósulhat meg:

- a) olyan európai partnerségekben való részvétel, amelyek létrejöttének alapja a Bizottság és a 2. cikk 3. pontjában említett partnerek között létrejött, az európai partnerség célkitűzéseit, az Unió és a többi partner pénzügyi és/vagy természetbeni hozzájárulásra vonatkozó kötelezettségvállalásait, a fő teljesítménymutatókat és a hatásmutatókat, az elérendő eredményeket, valamint a jelentéstételre vonatkozó szabályokat meghatározó egyetértési megállapodás vagy szerződéses megállapodás. Ezekben szerepel a partnerek és a program által végrehajtott kiegészítő K+I tevékenységek azonosítása is (közös programozású európai partnerségek);
- b) pénzügyi hozzájárulás melletti részvétel K+I tevékenységek olyan programjában, amely meghatározza a célkitűzéseket, a fő teljesítménymutatókat és a hatásmutatókat, valamint az elérendő eredményeket, és amely a partnerek pénzügyi és/vagy természetbeni hozzájárulásra vonatkozó kötelezettségvállalásán és a releváns tevékenységek program-társfinanszírozási tevékenység útján történő integrációján alapul (társfinanszírozott európai partnerségek);
- c) pénzügyi hozzájárulás melletti részvétel olyan K+I programokban, amelyeket több tagállam hajt végre az EUMSZ 185. cikke alapján, vagy az EUMSZ 187. cikke alapján létrehozott szervek, például közös vállalkozások hajtanak végre, vagy az EIT-KIC hajt végre az EIT-rendelettel összhangban (intézményesített európai partnerségek).

Intézményesített európai partnerségek végrehajtására csak akkor kerül sor, ha a program más részei – ideértve az európai partnerségek egyéb formáit is – nem teljesítenék a célkitűzéseket vagy nem váltanák ki a szükséges várt hatásokat, és ha a hosszú távú kilátások és az integráció magas szintje indokolják a végrehajtást. Az EUMSZ 185. vagy 187. cikke értelmében az európai partnerségek valamennyi pénzügyi hozzájárulást illetően központi irányítást folytatnak, kivéve a kellően indokolt eseteket. A valamennyi pénzügyi hozzájárulást illetően folytatott központi irányítás esetén valamely részt vevő állam projektszintű hozzájárulása az adott részt vevő államban letelepedett jogalanyok által benyújtott pályázatokban igényelt támogatás alapján történik, kivéve, ha a részt vevő államok együttesen ettől eltérően állapodnak meg.

Az intézményesített európai partnerségek szabályzatában meg kell határozni többek között a célkitűzéseket, a fő teljesítménymutatókat és a hatásmutatókat, az elérendő eredményeket, valamint a partnerek pénzügyi és/vagy természetbeni hozzájárulásra vonatkozó kötelezettségvállalásait.

- (2) Az európai partnerségek:
- a) kizárólag olyan esetekben, európai vagy globális kihívások kezelésére hozhatók létre, amikor a program célkitűzéseit az európai partnerségeken keresztül hatékonyabban lehet elérni, mint ahogy azt az Unió önmagában képes lenne elérni vagy ahogy az a program más támogatási formáin keresztül elérhető lenne. Az európai partnerségen keresztül végrehajtott említett tevékenységeknek megfelelő arányban részesülniük kell a program költségvetéséből; a II. pillér minden klasztere esetében a költségvetés túlnyomó részét európai partnerségeken kívül eső tevékenységekre kell fordítani;
 - b) a következő elvekre kell épülniük: uniós hozzáadott érték, átláthatóság és nyitottság, valamint Európán belül érvényesülő és Európa javát szolgáló hatás, megfelelő léptékű erős multiplikátorhatás, az összes részt vevő fél hosszú távú kötelezettségvállalásai, a végrehajtás rugalmassága, valamint az uniós, helyi, regionális, nemzeti és adott esetben nemzetközi kezdeményezésekkel vagy más európai partnerségekkel és küldetésekkel való koherencia, koordináció és kiegészítő jelleg;
 - c) világos életciklus-alapú megközelítést kell alkalmazniuk, korlátozott időszakra kell vonatkozniuk, és tartalmazniuk kell a programból nyújtott támogatás fokozatos kivezetésére vonatkozó feltételeket.
- (3) Az e cikk (1) bekezdésének a) és b) pontja szerinti európai partnerségeket a stratégiai K+I tervben kell meghatározni, a munkaprogramok keretében történő végrehajtás előtt.
- (4) Az európai partnerségek kiválasztására, végrehajtására, nyomon követésére, értékelésére és fokozatos kivezetésére vonatkozó rendelkezéseket és feltételeket a III. melléklet tartalmazza.

11. cikk

A küldetések és a partnerségi területek felülvizsgálata

A Bizottság 2023. december 31-ig az EUMSZ 185. vagy 187. cikke alapján – a program általános nyomon követésének részeként – elvégzi e rendelet VI. mellékletének felülvizsgálatát, ideértve a küldetéseket és az intézményesített európai partnerségeket is, és jelentésben számol be a legfontosabb megállapításairól az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

12. cikk

Költségvetés

- (1) A programnak a 2021. január 1-jétől 2027. december 31. közötti időszakban történő végrehajtását a t szolgáltató pénzügyi keretösszeg folyó áron 86 123 000 000 EUR az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett egyedi program és az EIT céljaira, továbbá folyó áron 7 953 000 000 EUR az 1. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett egyedi program céljára.
- (2) Az (1) bekezdésben említett, az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett egyedi program és az EIT céljaira szánt összeg indikatív felosztása a következő:
- a) I. pillér – „Kiváló tudomány”, 2021–2027-es időszak: 23 546 000 000 EUR, amelyből:
 - i. ERC: 15 027 000 000 EUR;
 - ii. MSCA: 6 333 000 000 EUR;
 - iii. kutatási infrastruktúrák: 2 186 000 000 EUR;
 - b) II. pillér – „Globális kihívások és európai ipari versenyképesség”, 2021–2027-es időszak: 47 428 000 000 EUR, amelyből:
 - i. „Egészségügy” klaszter: 6 893 000 000 EUR;
 - ii. „Kultúra, kreativitás és inkluzív társadalom” klaszter: 1 386 000 000 EUR;
 - iii. „A társadalmat szolgáló polgári biztonság” klaszter: 1 303 000 000 EUR;

- iv. „Digitális gazdaság, ipar és világűr” klaszter: 13 462 000 000 EUR;
 - v. „Éghajlat, energiaügy és mobilitás” klaszter: 13 462 000 000 EUR;
 - vi. „Élelmiszerek, biogazdaság, természeti erőforrások, mezőgazdaság és környezet” klaszter: 8 952 000 000 EUR;
 - vii. a JRC nem nukleáris közvetlen tevékenységei: 1 970 000 000 EUR;
- c) III. pillér – „Innovatív Európa”, 2021–2027-es időszak: 11 937 000 000 EUR, amelyből:
- i. Európai Innovációs Tanács: 8 752 000 000 EUR;
 - ii. Európai innovációs ökoszisztémák: 459 000 000 EUR;
 - iii. EIT: 2 726 000 000 EUR;
- d) „A részvétel szélesítése és az EKT megszilárdítása” rész, 2021–2027-es időszak: 3 212 000 000 EUR, amelyből
- i. „A részvétel szélesítése és a kiválóság terjesztése”: 2 842 000 000 EUR;
 - ii. „Az európai kutatási és innovációs rendszer megreformálása és fejlesztése”: 370 000 000 EUR.

(3) Az (EU, Euratom) 2020/2093 rendelet 5. cikke szerinti programspecifikus kiigazítás eredményeként az e rendelet 1. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett egyedi program és az EIT céljait szolgáló, az (1) bekezdésben említett összeget az (EU, Euratom) 2020/2093 rendelet II. mellékletének megfelelően, 2018-as változatlan árakon 3 000 000 000 EUR kiegészítő allokációval kell megnövelni.

(4) A (3) bekezdésben említett összeg indikatív felosztása a következő:

- a) I. pillér – „Kiváló tudomány”: 1 286 000 000 EUR (2018-as változatlan árakon), amelyből:
- i. ERC: 857 000 000 EUR (2018-as változatlan árakon);
 - ii. MSCA-tevékenységek: 236 000 000 EUR (2018-as változatlan árakon);
 - iii. Kutatási infrastruktúrák: 193 000 000 EUR (2018-as változatlan árakon);
- b) II. pillér – „Globális kihívások és európai ipari versenyképesség”: 1 286 000 000 EUR (2018-as változatlan árakon), amelyből:
- i. „Kultúra, kreativitás és inkluzív társadalom” klaszter: 686 000 000 EUR (2018-as változatlan árakon);
 - ii. „A társadalmat szolgáló polgári biztonság” klaszter: 257 000 000 EUR (2018-as változatlan árakon);
 - iii. „Digitális gazdaság, ipar és világűr” klaszter: 171 000 000 EUR (2018-as változatlan árakon);
 - iv. „Éghajlat, energiaügy és mobilitás” klaszter: 171 000 000 EUR (2018-as változatlan árakon);
- c) III. pillér – „Innovatív Európa”: 270 000 000 EUR (2018-as változatlan árakon), amelyből:
- i. Európai innovációs ökoszisztémák: 60 000 000 EUR (2018-as változatlan árakon);
 - ii. EIT: 210 000 000 EUR (2018-as változatlan árakon);
- d) „A részvétel szélesítése és az EKT megszilárdítása” rész: 159 000 000 EUR (2018-as változatlan árakon), amelyből
- i. „A részvétel szélesítése és a kiválóság terjesztése”: 99 000 000 EUR (2018-as változatlan árakon);
 - ii. „Az európai kutatási és innovációs rendszer megreformálása és fejlesztése”: 60 000 000 EUR (2018-as változatlan árakon).

(5) Az előre nem látható helyzetekre és az új fejleményekre vagy igényekre történő reagálás céljaira a Bizottság az éves költségvetési eljárás során legfeljebb 10 %-os mértékben eltérhet a (2) bekezdésben említett összegektől. Nem lehet ilyen eltérés a (2) bekezdés b) pontjának vii. alpontjában említett összeg és „A részvétel szélesítése és az EKT megszilárdítása” részre vonatkozóan a (2) bekezdésben meghatározott teljes összeg tekintetében.

(6) Az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett egyedi program és az EIT céljára elkülönített, az e cikk (1) és (3) bekezdésében említett összeg fedezheti továbbá a program irányításával, végrehajtásával és a program célkitűzései megvalósításának értékelésével kapcsolatos előkészítési, nyomkövetési, kontroll-, ellenőrzési, értékelési és egyéb tevékenységek költségeit, ideértve minden adminisztratív kiadást is. A közvetett tevékenységekhez kapcsolódó adminisztratív költségek nem haladhatják meg az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett egyedi programok és az EIT közvetett tevékenységei teljes összegének 5 %-át. Az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett egyedi program és az EIT céljára elkülönített, az e cikk (1) és (3) bekezdésében említett összeg ezenfelül a következőket is fedezheti:

- a) a tanulmányokkal, szakértői ülésekkel, tájékoztatási és kommunikációs tevékenységekkel kapcsolatos kiadások, amennyiben azok kapcsolódnak a program célkitűzéseikhez;
- b) az információk feldolgozására és cseréjére összpontosító IT-hálózatokkal – többek között az intézményi IT-eszközökkel – kapcsolatos kiadások, valamint a program irányítása tekintetében felmerült minden egyéb technikai és igazgatási segítségnyújtási költség.

(7) A 2027. december 31-ig be nem fejezett tevékenységekkel kapcsolatos igazgatási tevékenységek ellátása céljából szükség esetén előirányzatok állíthatók be a 2027 utáni uniós költségvetésbe a (6) bekezdésben meghatározott kiadások fedezésére.

(8) Az egy pénzügyi évnél hosszabb időszakon átívelő tevékenységek költségvetési kötelezettségvállalásai felbonthatók több évre esedékes éves részletekre.

(9) A költségvetési rendelet 193. cikke (2) bekezdése második albekezdésének a) pontjával összhangban, az e rendelet keretében támogatott tevékenységek és az ezek alapjául szolgáló költségek 2021. január 1-jétől a finanszírozási határozatban meghatározott, kellően indokolt esetekben és korlátozott időtartamig támogathatók, illetve elszámolhatónak minősülhetnek, még akkor is, ha a szóban forgó tevékenységek végrehajtására a vissza nem térítendő támogatás elnyerésére irányuló pályázat benyújtását megelőzően került sor, illetve ha a szóban forgó költségek a vissza nem térítendő támogatás elnyerésére irányuló pályázat benyújtását megelőzően merültek fel.

13. cikk

Az Európai Unió Helyreállítási Eszközből származó források

(1) Az (EU) 2020/2094 rendelet 3. cikkének (3), (4), (7) és (9) bekezdésére is figyelemmel, az említett rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében említett intézkedéseket a program keretében az említett rendelet 2. cikke (2) bekezdése a) pontjának iv. alpontjában szereplő összegek felhasználásával kell végrehajtani, az említett rendelet.

(2) Az (EU) 2020/2094 tanácsi rendelet 2. cikke (2) bekezdése a) pontjának iv. alpontjában említett összegek külső címzett bevételnek minősülnek az említett rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében foglaltak szerint. Az említett kiegészítő összegeket kizárólag a Covid19-válság következményeinek – különösen gazdasági, szociális és társadalmi következményeinek – kezelését célzó K+I tevékenységekre kell elkülöníteni. Prioritást kell biztosítani az innovatív kkv-knak és különleges figyelmet kell fordítani a II. pillér keretébe tartozó, együttműködésen alapuló projektekbe történő integrációjukra.

(3) Az (EU) 2020/2094 rendelet 2. cikke (2) bekezdése a) pontjának iv. alpontjában említett összeg indikatív felosztása a következő:

- a) „Egészségügy” klaszter: 25 %;
- b) „Digitális gazdaság, ipar és világűr” klaszter: 25 %;
- c) „Éghajlat, energiaügy és mobilitás” klaszter: 25 %;
- d) EIT: 25 %.

14. cikk

Nyílt tudomány

(1) A programnak ösztönöznie kell a nyílt tudományt mint a tudományos folyamat együttműködésen és a tudás terjesztésén alapuló megközelítést, különösen a következő, az e rendelet 39. cikkének (3) bekezdésével összhangban biztosítandó elemekkel összhangban:

- a) a program által támogatott kutatás eredményeként létrejött tudományos publikációkhoz való nyílt hozzáférés,

b) a kutatási adatokhoz való nyílt hozzáférés, ideértve a tudományos publikáció alapjául szolgáló adatokhoz való hozzáférést is „a szükséges zártság melletti lehető legnagyobb mértékű nyitottság” elvének megfelelően.

(2) A nyílt tudomány viszonyossági elvét a harmadik országokkal kötött minden társulási és együttműködési megállapodásban elő kell mozdítani és ösztönözni kell, beleértve a program közvetett irányításával megbízott támogató szervezetek által aláírt megállapodásokat is.

(3) A kutatási adatok felelősségteljes kezelését a fellelhetőség, hozzáférhetőség, interoperabilitás és újrafelhasználhatóság elvének (a továbbiakban: a FAIR alapelvek) megfelelően kell biztosítani. Figyelmet kell fordítani az adatok hosszú távú megőrzésére is.

(4) Elő kell mozdítani és ösztönözni kell a nyílt tudományhoz kapcsolódó egyéb gyakorlatokat is, többek között a kkv-k érdekében.

15. cikk

Alternatív, kombinált és kumulatív támogatás, valamint a források átcsoportosítása

(1) A programot a 7. cikk (7) bekezdésében foglalt elvvel összhangban más uniós programokkal szinergiában kell végrehajtani.

(2) A kiválósági pecsétet a munkaprogramban meghatározott felhívásoknak kell odaítélni. A 2021-2027-re vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet releváns rendelkezéseivel és „a 2021-2027-re vonatkozó KAP stratégiai tervről szóló rendelet” releváns rendelkezéseivel összhangban az ERFA, az ESZA+ vagy az EMVA a következőket támogathatja:

a) a program keretében kiválasztott társfinanszírozott tevékenységek; és

b) a kiválósági pecsétet elnyerő intézkedések, feltéve, hogy azok megfelelnek valamennyi következő feltételnek:

i. értékelésükre a program keretében meghirdetett pályázati felhívás alapján került sor;

ii. megfelelnek az adott pályázati felhívás minőségre vonatkozó minimumkövetelményeinek; és

iii. az említett pályázati felhívás keretében kizárólag költségvetési korlátok miatt nem részesülhetnek finanszírozásban.

(3) Az ERFA, az ESZA+, az ETHAA, valamint az EMVA által társfinanszírozott programokból származó pénzügyi hozzájárulások a részt vevő tagállam által az e rendelet 10. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontja szerinti európai partnerségek céljára nyújtott hozzájárulásnak tekinthetők, amennyiben teljesülnek a 2021-2027-re vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet releváns rendelkezéseiben, valamint az alapspecifikus rendeletekben előírt feltételek.

(4) A más uniós program keretében hozzájárulásban részesült tevékenység hozzájárulást kaphat a programból is, feltéve, hogy a hozzájárulások nem ugyanazokat a költségeket fedezik. Az egyes tevékenységekhez nyújtott adott hozzájárulásra a vonatkozó uniós programok szabályai alkalmazandók. Az együttesen igénybe vett támogatás nem haladhatja meg a tevékenység összes elszámolható költségét. A különböző uniós programokból származó támogatás arányos módon, a támogatás feltételeit megállapító dokumentumnak megfelelően számítható ki.

(5) A tagállamok számára megosztott irányítás keretében juttatott források az érintett tagállam kérésére átcsoportosíthatók a programhoz a 2021-2027-re vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet releváns rendelkezéseiben meghatározott feltételek mellett. A Bizottság az említett forrásokat a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjával összhangban közvetlenül vagy az említett albekezdés c) pontjával összhangban közvetve hajtja végre. Az említett forrásokat az érintett tagállam javára kell felhasználni.

(6) Amennyiben a Bizottság nem tett jogi kötelezettségvállalást közvetlen vagy közvetett irányítás keretében az (5) bekezdésnek megfelelően átcsoportosított forrásokra vonatkozóan, a megfelelő lekötetlen források – a tagállam kérésére, a 2021-2027-re vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet releváns rendelkezéseiben foglalt feltételekkel összhangban – visszautalthatók egy vagy több olyan érintett programhoz, amelyekből a források származnak.

16. cikk

A programhoz társult harmadik országok

- (1) A program nyitva áll a következő harmadik országok (társult országok) számára:
- a) az Európai Szabadkereskedelmi Társulás azon tagjai, amelyek az EGT-nek is tagjai, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban megállapított feltételekkel összhangban;
 - b) csatlakozó országok, tagjelölt országok és potenciális tagjelöltek, az említett országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban megállapított egyedi feltételekkel összhangban;
 - c) az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok, az említett országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban megállapított egyedi feltételekkel összhangban;
 - d) olyan harmadik országok és területek, amelyek megfelelnek valamennyi alábbi feltételnek:
 - i. színvonalas tudományos, technológiai és innovációs kapacitással rendelkeznek;
 - ii. elkötelezettek a szabályokon alapuló, demokratikus intézmények által támogatott nyitott piacgazdaság iránt, beleértve a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok tisztességes és méltányos kezelését és az emberi jogok tiszteletben tartását is;
 - iii. aktívan támogatják a polgárok gazdasági és társadalmi jólétét javító szakpolitikákat.

(2) Az (1) bekezdés d) pontja szerinti harmadik országok programhoz való társulásának összhangban kell állnia a harmadik ország uniós programokban való részvételét szabályozó egyedi megállapodásban meghatározott feltételekkel, feltéve, hogy a megállapodás:

- a) méltányos egyensúlyt biztosít az uniós programokban részt vevő harmadik ország hozzájárulásai és a neki biztosított juttatások tekintetében;
- b) meghatározza az uniós programokban való részvétel feltételeit, beleértve az egyedi programokhoz való pénzügyi hozzájárulások és azok igazgatási költségeinek kiszámítását
- c) nem ruház a harmadik országra döntéshozatali jogkört a programra vonatkozóan;
- d) garantálja az Uniónak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosításához és a pénzügyi érdekeinek védelméhez való jogát.

Az e bekezdés első albekezdésének b) pontjában említett hozzájárulások a költségvetési rendelet 21. cikkének (5) bekezdésével összhangban címzett bevételeket képeznek;

(3) Az egyes harmadik országok programhoz való társulása hatókörének meghatározása során figyelembe kell venni az Unió számára kínált előnyök elemzését, valamint az Unió gazdasági növekedésének az innováció útján történő előmozdítására irányuló célkitűzést. Ennek megfelelően – az EGT-tagországok, a csatlakozó országok, a tagjelölt országok és a potenciális tagjelöltek esetét kivéve – a program egyes részei kizárhatók egy adott országra vonatkozó társulási megállapodásból.

(4) A társulási megállapodásnak lehetőség szerint rendelkeznie kell az Unióban letelepedett jogalanyoknak a társult országok egyenértékű programjaiban való, az említett programokban meghatározott feltételeknek megfelelő, kölcsönösségi alapon történő részvételéről.

(5) A pénzügyi hozzájárulás szintjét meghatározó feltételeknek biztosítaniuk kell a társult országban letelepedett szervezeteknek a programban való részvétel kapcsán juttatott összeghez képest jelentkező minden jelentős egyensúlyhiány rendszeres automatikus korrekcióját, figyelembe véve a program irányítása, végrehajtása és működtetése kapcsán felmerülő költségeket is. A pénzügyi hozzájárulások allokációja során figyelembe kell venni a társult országok jogalanyai részvételének szintjét a program egyes részeiben.

II. CÍM

RÉSZVÉTELI ÉS TERJESZTÉSI SZABÁLYOK

I. FEJEZET

Általános rendelkezések

17. cikk

Támogató szervek és a JRC közvetlen tevékenységei

- (1) Az e címben megállapított szabályok nem alkalmazandók a JRC által végzett közvetlen tevékenységekre.
- (2) A támogató szervek kellően indokolt esetben – a 18., a 19. és a 20. cikk kivételével – eltérhetnek az ebben megállapított szabályoktól, amennyiben:
- az eltérésről a támogató szervezet létrehozó vagy arra költségvetés-végrehajtási feladatokat ruházó alap-jogiaktus rendelkezik; vagy
 - a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdése c) pontjának ii., iii. vagy v. alpontja szerinti támogató szervek esetében – a hozzájárulási megállapodás rendelkezik, és a támogató szerv sajátos működési igényei vagy a tevékenység jellege azt szükségessé teszi.

18. cikk

Támogatható tevékenységek és etikai elvek

- (1) E cikk (2) bekezdésének sérelme nélkül kizárólag a 3. cikkben említett célkitűzéseket végrehajtó tevékenységek támogathatók.

A következő kutatási területek nem finanszírozhatók:

- az ember reprodukciós célú klónozására irányuló tevékenység;
- az ember génállományának olyan módosítására irányuló tevékenység, amelynek eredményeképpen ezek a módosítások örökölhetővé válhatnak ⁽²⁸⁾;
- az emberi embrióknak kizárólag kutatási célból vagy őssejtekhez jutás céljából történő létrehozására irányuló tevékenység, ideértve a szomatikussejtmag-transzferen alapuló eljárást is.

- (2) A felnőtt és embrionális emberi őssejteken végzett kutatások az adott tudományos pályázat tartalmának és az érintett tagállamok jogi keretének függvényében támogathatók. Sem az Unióban, sem azon kívül nem támogatható olyan kutatási tevékenység, amely valamennyi tagállamban jogellenes. Nem támogatható valamely tagállamban olyan kutatási tevékenység, amely az adott tagállamban jogellenes.

19. cikk

Etika

- (1) A program keretében végrehajtott tevékenységeknek összhangban kell állniuk az etikai alapelvekkel és a vonatkozó uniós, nemzeti és nemzetközi joggal, beleértve a Chartát, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményt és annak kiegészítő jegyzőkönyveit is.

Különös figyelmet kell fordítani az arányosság elvére, a magánélet tiszteletben tartásához való jogra, a személyes adatok védelméhez való jogra, a személyeknek a testi és szellemi sérthetlenséghez való jogára, a megkülönböztetésmentességhez való jogra és arra, hogy biztosítani kell a környezetvédelem és az emberi egészségvédelem magas szintjét.

⁽²⁸⁾ Az ivarmirigyek rákos megbetegedéseinek kezelésére vonatkozó kutatás finanszírozható.

- (2) A tevékenységben részt vevő jogalanyoknak be kell nyújtaniuk a következőket:
- etikai önértékelés, amely azonosítja és részletezi a támogatandó tevékenységek célkitűzéséhez, végrehajtásához és valószínű hatásához kapcsolódó valamennyi előre látható etikai kérdést, és amelynek részét képezi az (1) bekezdésnek való megfelelés megerősítése, valamint annak leírása, hogy az említett megfelelést hogyan fogják biztosítani;
 - arra vonatkozó megerősítés, hogy a tevékenységek meg fogják felelni az Európai Tudományos Akadémiák Szövetsége által közzétett európai kutatásetikai magatartási kódexnek, és hogy nem kerül sor támogatásból kizárt tevékenységek végzésére;
 - az Unión kívül végzett tevékenységek esetében arra vonatkozó megerősítés, hogy ugyanazon tevékenységek engedélyezettek lettek volna egy tagállamban;
 - az emberi embrionális őssejteket felhasználó tevékenységek esetében adott esetben az érintett tagállamok illetékes hatóságai által meghozandó engedélyezési és ellenőrző intézkedések, valamint az érintett tevékenységek megkezdése előtt beszerzendő etikai jóváhagyások részletes ismertetése.

(3) A pályázatokat szisztematikusan át kell világítani az összetett vagy súlyos etikai problémákat felvető tevékenységek azonosítása érdekében, és az ilyen tevékenységeket etikai vizsgálatra kell utalni. Az etikai vizsgálatot a Bizottság végzi el, kivéve, ha átruházza ezt a feladatot a támogató szervre. Az emberi embrionális őssejtek vagy emberi embriók felhasználásával járó valamennyi tevékenység esetében kötelező etikai vizsgálatot végezni. Az etikai átvilágítást és vizsgálatot etikai szakértők támogatása mellett kell végrehajtani. A Bizottság és a támogató szervek biztosítják az etikai eljárások átláthatóságát, az említett eljárások tartalmával kapcsolatos bizalmas jelleg sérelme nélkül.

(4) A tevékenységben részt vevő jogalanyoknak az érintett tevékenységek megkezdése előtt be kell szerezniük valamennyi jóváhagyást vagy más kötelező dokumentumot az érintett nemzeti vagy helyi etikai bizottságtól vagy más szervtől, például adatvédelmi hatóságtól. Ezeket a dokumentumokat meg kell őrizni és kérésre át kell adni a Bizottságnak vagy az érintett támogató szervnek.

(5) A Bizottság vagy az érintett támogató szerv adott esetben etikai ellenőrzéseket végez. Összetett vagy súlyos etikai problémák esetében az etikai ellenőrzést a Bizottság végzi el, kivéve, ha a Bizottság átruházza ezt a feladatot a támogató szervre.

Az etikai ellenőrzést etikai szakértők támogatása mellett kell végrehajtani.

(6) Az (1)–(4) bekezdésekben rögzített etikai előírásoknak nem megfelelő, ezért etikai szempontól nem elfogadható tevékenységeket az etikai elfogadhatatlanság megállapítását követően el kell utasítani vagy meg kell szüntetni.

20. cikk

Biztonság

(1) A program keretében végrehajtott tevékenységeknek meg kell felelniük az alkalmazandó biztonsági szabályoknak, különösen a minősített adatok jogosulatlan közlése elleni védelemre vonatkozó szabályoknak, ideértve a vonatkozó uniós vagy nemzeti jogszabályoknak való megfelelést is. Az Unión kívül végrehajtott, minősített adatokat felhasználó vagy létrehozó kutatások esetében az említett követelmények teljesítésén túl az is szükséges, hogy az Unió és a kutatás helyszínül szolgáló harmadik ország biztonsági megállapodást kössön.

(2) A pályázatoknak adott esetben tartalmazniuk kell egy biztonsági önértékelést, amely azonosítja az esetleges biztonsági problémákat, és részletesen ismerteti, hogy azokat hogyan fogják kezelni a vonatkozó uniós és nemzeti jogszabályoknak való megfelelés érdekében.

(3) A biztonsági kérdéseket felvető pályázatok esetében a Bizottság vagy az érintett támogató szerv adott esetben biztonsági vizsgálatot végez.

(4) A program keretében elvégzett tevékenységeknek adott esetben meg kell felelniük az (EU, Euratom) 2015/444 bizottsági határozatnak és végrehajtási szabályainak.

- (5) A tevékenységben részt vevő jogalanyoknak biztosítaniuk kell a tevékenység során felhasznált vagy létrehozott minősített adatok jogosulatlan közlés elleni védelmét. Az érintett tevékenységek megkezdése előtt igazolniuk kell az érintett nemzeti biztonsági hatóság által kiállított személyi biztonsági tanúsítvány vagy telephelybiztonsági tanúsítvány meglétét.
- (6) Amennyiben a független külső szakértőknek minősített adatokkal kell dolgozniuk, a szakértő kijelölésének előfeltétele a megfelelő biztonsági tanúsítvány megléte.
- (7) A Bizottság vagy az érintett támogató szerv adott esetben biztonsági ellenőrzéseket végezhet.
- (8) Az e cikk szerinti biztonsági szabályoknak nem megfelelő tevékenységek bármikor elutasíthatók vagy megszüntethetők.

II. FEJEZET

Vissza nem térítendő támogatások

21. cikk

Vissza nem térítendő támogatások

Ha e fejezet másként nem rendelkezik, a program keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatásokat a költségvetési rendelet VIII. címével összhangban kell odaítélni és kezelni.

22. cikk

Részvételre jogosult jogalanyok

- (1) Amennyiben teljesülnek az e rendeletben megállapított feltételek és a munkaprogramban vagy a pályázati felhívásban megállapított esetleges további feltételek, valamint a program tevékenységeiben letelepedési helyétől függetlenül bármely jogalany – a nem társult harmadik országokból származó jogalanyokat is beleértve – vagy nemzetközi szervezet részt vehet.
- (2) Amennyiben a munkaprogram kellően indokolt esetben másként nem rendelkezik, a konzorciumot alkotó jogalanyok jogosultak a program tevékenységeiben való részvételre, feltéve, hogy a konzorciumnak:
- legalább egy, valamelyik uniós tagállamban letelepedett önálló jogalany a tagja; és
 - legalább két további másik, különböző tagállamokban vagy társult országokban letelepedett önálló jogalany tagja van.
- (3) Az ERC hatáskörébe tartozó, a felderítő kutatás területét érintő tevékenységeket, valamint az EIC tevékenységeit, a képzési vagy mobilitási tevékenységeket vagy a program-társfinanszírozási tevékenységeket végrehajthatja egy vagy több jogalany is, feltéve, hogy az említett jogalanyok közül egynek valamely tagállamban vagy társult országban letelepedett jogalanynak kell lennie a 16. cikknek megfelelően kötött megállapodás alapján.
- (4) A koordinációs és támogatási tevékenységeket végrehajthatja egy vagy több jogalany is, amelyek valamely tagállamban, társult országban vagy kivételes esetben egyéb harmadik országban letelepedett jogalanyok lehetnek.
- (5) Az Unió stratégiai jelentőségű vagyoniához, érdekeihez, autonómiájához vagy biztonságához kapcsolódó tevékenységek esetében a munkaprogram úgy is rendelkezhet, hogy a részvétel a tagállamokban letelepedett jogalanyokra vagy a tagállamokban letelepedett jogalanyokra és a meghatározott társult országokban vagy egyéb harmadik országokban letelepedett jogalanyokra korlátozható. Az EGT-tag társult országokban letelepedett jogalanyok részvételét érintő bármely korlátozásnak összhangban kell állnia az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban foglalt feltételekkel. Kellően indokolt és kivételes okokból, az Unió és tagállamai mindenek felett álló érdekei védelmének biztosítása érdekében a munkaprogram kizárhatja a nem társult harmadik országok által vagy a nem társult harmadik országok jogalanyai által közvetlenül vagy közvetve ellenőrzött jogalanyokat az egyes pályázati felhívásokban való részvételből, vagy a munkaprogramban meghatározott feltételekhez kötheti részvételüket.

- (6) Szükséges és megfelelően indokolt esetben a munkaprogram a sajátos szakpolitikai igények vagy a tevékenység jellegének és célkitűzéseinek figyelembe vétele érdekében további részvételi feltételekről rendelkezhet a (2)–(5) bekezdésben meghatározottak mellett, így például meghatározhatja a jogalanyok számát, típusát és letelepedési helyét.
- (7) A 15. cikk (5) bekezdése szerinti összegekből részesülő tevékenységek esetében a részvétel egyetlen, az átruházó irányító hatóság illetékességi területén letelepedett jogalanyra korlátozódik, kivéve, ha az említett irányító hatósággal kötött megállapodás másként rendelkezik.
- (8) A munkaprogramban megjelölt esetekben a JRC is részt vehet a tevékenységekben.
- (9) A JRC, a nemzetközi európai kutatószervezetek és az uniós jog alapján létrehozott jogalanyok úgy tekintendők, mint amelyek a tevékenységekben részt vevő más jogalanyok letelepedési helyéhez képest eltérő tagállamban telepedtek le.
- (10) Az ERC hatáskörébe tartozó, a felderítő kutatás területét érintő tevékenységek, valamint a képzéshez és mobilitáshoz kapcsolódó tevékenységek esetében, és amennyiben a munkaprogram úgy rendelkezik, a valamely tagállamban vagy társult országban székhellyel rendelkező nemzetközi szervezeteket úgy kell tekinteni, hogy az adott tagállamban vagy társult országban telepedtek le. A program egyéb részei tekintetében a nemzetközi európai kutatószervezetektől eltérő nemzetközi szervezetek úgy tekintendők, mint amelyek nem társult harmadik országban telepedtek le.

23. cikk

Támogatásra jogosult jogalanyok

- (1) Valamely jogalany akkor kaphat támogatásban, ha valamely tagállamban vagy társult országban telepedett le. Kizárólag az átruházó irányító hatóság illetékességi területén letelepedett jogalanyok jogosultak a 11. cikk (5) bekezdése szerinti összegekből részesülő tevékenységek számára nyújtott támogatásra, kivéve, ha az irányító hatóság másképp rendelkezik.
- (2) A valamely nem társult harmadik országban letelepedett jogalanyok maguknak kell viselniük részvételük költségeit. Az alacsony és közepes jövedelmű nem társult harmadik országban, valamint kivételes esetekben más nem társult harmadik országban letelepedett jogalanyok is jogosultak azonban támogatásra egy tevékenység keretében, amennyiben:
- a Bizottság által elfogadott munkaprogram megjelöli a harmadik országot; vagy
 - a Bizottság vagy az érintett támogató szerv a cselekvés végrehajtása szempontjából elengedhetetlennek tartja az érintett jogalany részvételét.
- (3) A kapcsolódó szervezetek akkor kaphatnak valamely tevékenység keretében támogatást, ha valamely tagállamban, vagy a Bizottság által elfogadott munkaprogramban megjelölt társult vagy harmadik országban telepedtek le.
- (4) A Bizottság rendszeres időközönként tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a társult és nem társult harmadik országban letelepedett jogalanyoknak nyújtott uniós pénzügyi hozzájárulások összegéről. A társult országok esetében az említett információ magában foglalja a pénzügyi mérlegükre vonatkozó információkat is.

24. cikk

Pályázati felhívások

- (1) A pályázati felhívások tartalmának valamennyi tevékenység esetében szerepelnie kell a munkaprogramban.
- (2) A pályázati felhívások – ha az célkitűzéseik eléréséhez szükséges – kivételes esetekben korlátozottak is lehetnek, további tevékenységek fejlesztése vagy további partnerek meglévő tevékenységekbe való bevonása érdekében. A munkaprogram ezen túlmenően a K+I terén alacsonyabb szinten teljesítő országok jogalanyai számára lehetőséget biztosíthat arra, hogy már kiválasztott együttműködésen alapuló K+I tevékenységekhez csatlakozzanak, a vonatkozó konzorcium beleegyezésétől függően és amennyiben ilyen országok jogalanyai még nem vesznek részt az adott tevékenységekben.

(3) Nem kötelező a pályázati felhívás az olyan koordinációs és támogatási tevékenységek, illetve program-társfinanszírozási tevékenységek esetében, amelyek:

- a) végrehajtását a JRC vagy a munkaprogramban azonosított jogalanyok végzik;
- b) a költségvetési rendelet 195. cikkének e) pontjával összhangban nem tartoznak pályázati felhívás hatálya alá.

(4) A munkaprogramban meg kell határozni, mely pályázati felhívások esetében kerül odaítélésre kiválósági pecsét. A pályázó előzetes engedélyével a pályázatra és az értékelésre vonatkozó információk megoszthatók az érdekelt finanszírozó hatóságokkal, feltéve, hogy sor kerül titoktartási megállapodások megkötésére.

25. cikk

Közös pályázati felhívások

A Bizottság vagy egy érintett támogató szerv közzétehet közös pályázati felhívást a következőkkel:

- a) harmadik országok vagy azok tudományos és technológiai szervezetei és ügynökségei;
- b) nemzetközi szervezetek;
- c) nonprofit jogalanyok.

Közös pályázati felhívás esetében a pályázóknak teljesíteniük kell a 22. cikkben előírt követelményeket, és közös eljárásokat kell kialakítani a pályázatok kiválasztására és értékelésére vonatkozóan. Az ilyen eljárásokban részt kell vennie egy kiegyensúlyozott összetételű, az egyes felek által kijelölt szakértőkből álló csoportnak.

26. cikk

Kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés és innovatív megoldásokra irányuló közbeszerzés

(1) A tevékenységek magukban foglalhatnak ajánlatkérőnek vagy a 2014/24/EU⁽²⁹⁾ és a 2014/25/EU⁽³⁰⁾ európai parlamenti és tanácsi irányelv meghatározása szerinti ajánlatkérő szervnek minősülő kedvezményezettek által megvalósított, kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzést vagy innovatív megoldásokra irányuló közbeszerzést, illetőleg irányulhatnak elsődlegesen ilyen beszerzésekre.

(2) A beszerzési eljárásokkal szemben támasztott követelmények a következők:

- a) meg kell felelniük a versenyszabályoknak és az átláthatóság, a megkülönböztetésmentesség, az egyenlő bánásmód, a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás és az arányosság elvének;
- b) lehetővé tehetik egyazon eljáráson belül több szerződés odaítélését is (több forrásból történő beszerzés);
- c) biztosítaniuk kell, hogy a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat kerüljön nyertesként kiválasztásra, és biztosítaniuk kell az összeférhetetlenség kizárását.

Kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés esetében – adott esetben és az a) pontban felsorolt alapelvek sérelme nélkül – a beszerzési eljárás lehet egyszerűsített vagy gyorsított, és külön feltételek is meghatározhatók, így például előírható, hogy a beszerzés tárgyát képező tevékenységek végrehajtásának helye csak a tagállamok és a társult országok területén lehet.

(3) A kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés keretében eredményeket létrehozó vállalkozónak rendelkeznie kell legalább az említett eredményekhez kapcsolódó szellemi tulajdon-jogokkal. Az ajánlatkérő szervezeteknek rendelkezniük kell legalább azzal a joggal, hogy saját célú felhasználás érdekében jogdíjmentesen hozzáférjenek az eredményekhez, továbbá hogy – méltányos és észszerű feltételek mellett, a használati jog továbbadásának kizárásával, az eredményeknek az ajánlatkérő szerv javára történő hasznosítása céljából – harmadik feleknek nem kizárólagos használati engedélyt adjanak vagy a részt vevő vállalkozókat ilyen engedély adására kötelezzék. Amennyiben egy vállalkozó a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzést követően a szerződésben megállapított határidőn belül nem hasznosítja kereskedelmileg az eredményeket, az ajánlatkérő szerv – miután a hasznosítás elmulasztására vonatkozó okokkal kapcsolatban konzultált a vállalkozóval – kötelezheti ez utóbbit arra, hogy az eredmények tulajdonjogát átruhazza az ajánlatkérő szerve.

⁽²⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve (2014. február 26.) a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről. (HL L 94., 2014.3.28., 65. o.).

⁽³⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/25/EU irányelve (2014. február 26.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 243. o.).

27. cikk

A pályázók pénzügyi kapacitása

- (1) A költségvetési rendelet 198. cikkének (5) bekezdésében említett kivételek mellett a pénzügyi kapacitást kizárólag a koordinátor esetében kell ellenőrizni, és csak akkor, ha az Uniótól a tevékenység kapcsán igényelt támogatás legalább 500 000 EUR.
- (2) Az (1) bekezdés ellenére, amennyiben kétségek merülnek fel a pályázó pénzügyi kapacitása tekintetében, vagy ha az Unió K+I programjaiból támogatott több folyamatban lévő tevékenységben való részvétel miatt magasabb a kockázat, a Bizottság vagy az érintett támogató szerv megvizsgálja a pályázók vagy a koordinátorok pénzügyi kapacitását akkor is, ha az igényelt támogatás az (1) bekezdésben említett küszöbértéket nem éri el.
- (3) Ha a pénzügyi kapacitásra vonatkozóan más jogalany nyújt strukturális garanciát, meg kell vizsgálni az említett másik jogalany pénzügyi kapacitását.
- (4) Amennyiben a pályázó pénzügyi kapacitása nem elégséges, a Bizottság vagy az érintett támogató szerv egy kapcsolódó szervezettől származó, egyetemleges felelősségre vonatkozó nyilatkozat benyújtásától teheti függővé a pályázó részvételét.
- (5) Az e rendelet 37. cikkében meghatározott mechanizmushoz való hozzájárulás elegendő, a költségvetési rendelet 152. cikke szerinti biztosítéknak tekintendő. A kedvezményezettektől nem fogadható el és nem követelhető meg további garancia vagy más biztosíték szolgáltatása.

28. cikk

Odaítélési feltételek és kiválasztás

- (1) A pályázatokat a következő odaítélési feltételek alapján kell elbírálni:
- kiválóság;
 - hatás;
 - a végrehajtás minősége és hatékonysága.
- (2) Az ERC hatáskörébe tartozó, a felderítő kutatás területén megvalósított tevékenységekre irányuló pályázatokra csak az (1) bekezdés a) pontjában említett feltételt kell alkalmazni.
- (3) A munkaprogramban meg kell határozni az (1) bekezdésben előírt odaítélési feltételek alkalmazásának további részletes szabályait, többek között a súlyozást, a küszöbértékeket, és adott esetben az azonos rangsorolású pályázatok kezelésére vonatkozó szabályokat, figyelembe véve a pályázati felhívások célkitűzéseit. Az azonos rangsorolású pályázatok kezelésének feltételei egyebek mellett az alábbi feltételeket tartalmazhatják: kkv-k, nemi és földrajzi sokféleség.
- (4) A Bizottságnak és az egyéb támogató szervezeteknek figyelembe kell venniük a kétlépcsős benyújtási és értékelési eljárás lehetőségét, és adott esetben az anonimizált pályázatok első szakaszban történő értékelésére az (1) bekezdésben említett egy vagy több odaítélési feltételek alapján kerülhet sor.

29. cikk

Értékelés

- (1) A pályázatokat független külső szakértőkből álló értékelő bizottságnak kell értékelnie.

Az EIC-tevékenységek és a küldetések esetében, valamint a Bizottság által elfogadott munkaprogramban megállapított, kellően indokolt esetekben az értékelő bizottság állhat részben, illetve a koordinációs és támogatási tevékenységek esetében részben vagy kizárólag a költségvetési rendelet 150. cikkében említettek szerint uniós intézmények vagy szervezetek képviselőiből.

Az értékelési eljárást figyelemmel kísérhetik független megfigyelők.

(2) Az értékelő bizottság adott esetben a következők szerint rangsorolja a vonatkozó küszöbértékeket teljesítő pályázatokat:

- a) értékelési pontszám;
- b) konkrét szakpolitikai célkitűzések megvalósításához való hozzájárulás, beleértve azt is, hogy az Úttörő kutatásokat támogató program keretébe tartozó tevékenységek és a küldetések esetében, valamint más, a Bizottság által elfogadott munkaprogramban részletesen meghatározott, kellően indokolt esetekben a pályázat egységes projektportfóliót tartalmaz-e.

Az EIC-tevékenységek és a küldetések esetében, valamint más, a Bizottság által elfogadott munkaprogramban részletesen meghatározott, kellően indokolt esetekben az értékelő bizottság kiigazításokat is javasolhat a pályázatokban, amennyiben az említett kiigazítások a portfólió egységességére vonatkozó megközelítés tekintetében szükségesek. Az említett kiigazításoknak összhangban kell állniuk a részvételi feltételekkel, és meg kell felelniük az egyenlő bánásmód elvének. Ezekről az esetekről tájékoztatni kell a programbizottságot.

(3) Az értékelési folyamat során kerülni kell minden összeférhetetlenséget és elfogultságot. Garantálni kell az értékelési feltételek és a pontozási módszer átláthatóságát.

(4) A költségvetési rendelet 200. cikkének (7) bekezdésével összhangban a pályázóknak az értékelés minden szakaszában visszajelzést kell kapniuk, és a pályázat elutasítása esetén rendelkezésükre kell bocsátani az elutasítás indokolását.

(5) A K+I terén alacsonyabb szinten teljesítő országokban letelepedett azon jogalanyoknak, amelyek „a részvétel szélesítése és a kiválóság terjesztése” összetevő területén sikerrel vettek részt, részvételükről kérésre igazolást kell kapniuk, amelyet azután csatolhatnak az általuk koordinált, a program együttműködésen alapuló részeihez tartozó pályázatokhoz.

30. cikk

Az elbírálás felülvizsgálati eljárása, információkérés és panasztétel

(1) Amennyiben a pályázó úgy véli, hogy a pályázatára helytelenül alkalmazták a vonatkozó értékelési eljárást, kérheti az elbírálás felülvizsgálatát ⁽³¹⁾.

(2) Az elbírálás felülvizsgálatára vonatkozó kérelem kizárólag az értékelés eljárási vonatkozásait érintheti. Az elbírálás felülvizsgálata a pályázat érdemének értékelését nem érinti.

(3) Az elbírálás felülvizsgálatára vonatkozó kérelemnek egy meghatározott pályázatra kell vonatkoznia, és azt az elbírálás eredményeinek közzétételétől számított 30 napon belül kell benyújtani.

Az elbírálás-felülvizsgáló bizottságnak, amelynek elnöke és tagjai a Bizottságnak vagy az érintett támogató szervnek a pályázat elbírálásában részt nem vevő munkatársai közül kerülnek ki, véleményt kell nyilvánítania az elbírálás eljárási szempontjairól. Az elbírálás-felülvizsgáló bizottság a következő ajánlásokat fogalmazhatja meg:

- a) a pályázatot újból el kell bírálni, és ezt elsősorban olyan bírálóknak kell végezniük, akik a megelőző elbírálásban nem vettek részt; vagy
- b) fenn kell tartani az eredeti értékelést.

(4) Az értékelés felülvizsgálata nem késleltetheti az említett felülvizsgálat tárgyát nem képező pályázatok kiválasztására irányuló eljárást.

(5) A Bizottság gondoskodik egy olyan eljárás meglétéről, amelynek révén a résztvevők közvetlenül információt kérhetnek vagy panaszt tehetnek a programban való részvételükkel kapcsolatban. Az információkérések és panaszok benyújtásának módjáról online tájékoztatást kell nyújtani.

⁽³¹⁾ Az eljárást az értékelési eljárás kezdete előtt közzétett dokumentum fogja részletezni.

31. cikk

A támogatás odaítéléséhez rendelkezésre álló idő

- (1) A költségvetési rendelet 194. cikke (2) bekezdésének első albekezdésétől eltérve a következő időszakok alkalmazandók:
- valamennyi pályázónak a pályázata értékelésének kimeneteléről történő tájékoztatására vonatkozóan a teljes pályázati anyagok végleges leadási határidejét követően legfeljebb öt hónap;
 - a vissza nem térítendő támogatásról szóló megállapodásoknak a pályázókkal történő aláírására vonatkozóan a teljes pályázati anyagok végleges leadási határidejét követően legfeljebb nyolc hónap.
- (2) A munkaprogram az (1) bekezdésben előírtaknál rövidebb időszakokat is megállapíthat.
- (3) Az ERC tevékenységei és a küldetések esetében, valamint ha a tevékenységek kapcsán etikai értékelés vagy biztonsági vizsgálat indul, a költségvetési rendelet 194. cikke (2) bekezdésének második albekezdésében megállapított kivételeken túlmenően az e cikk (1) bekezdésében említett időszakok túlléphetők.

32. cikk

A vissza nem térítendő támogatások teljesítése

- (1) Amennyiben valamely kedvezményezett nem teljesíti a tevékenység technikai végrehajtásával kapcsolatos kötelezettségeit, a többi kedvezményezett mindennemű további uniós támogatás folyósítása nélkül köteles teljesíteni az említett kötelezettségeket, kivéve, ha kifejezett felmentést kapnak az említett kötelezettség alól. Az egyes kedvezményezettek pénzügyi felelőssége – a mechanizmusra vonatkozó rendelkezésekre is figyelemmel – a saját tartozásukra korlátozódik.
- (2) A vissza nem térítendő támogatásról szóló megállapodás megállapíthat részcélokat és azokhoz kapcsolódó előfinanszírozási részleteket. Ha nem sikerül teljesíteni a részcélokat, a tevékenység felfüggeszthető, módosítható vagy kellően indokolt esetben megszüntethető.
- (3) A tevékenység megszüntethető akkor is, ha a várható eredmények tudományos vagy technológiai okokból vagy Akcelerátor esetében akár gazdasági okokból az Unió szempontjából már nem relevánsak, vagy akkor is ha az EIC és a küldetések esetében tevékenységek portfóliójának részeként vették el relevanciájukat. Mielőtt a Bizottság a tevékenység megszüntetéséről határoz, eljárást folytat le a tevékenység koordinátora és adott esetben független külső szakértők részvételével, a költségvetési rendelet 133. cikkével összhangban.

33. cikk

Vissza nem térítendő támogatás megállapodás

- (1) A Bizottság a tagállamokkal szoros együttműködésben e rendeletnek megfelelően vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodásmintákat dolgoz ki a Bizottság vagy az érintett támogató szerv és a kedvezményezettek közötti, vissza nem térítendő támogatásról szóló megállapodásokhoz. Amennyiben szükségessé válik a vissza nem térítendő támogatás megállapodás-mintájának jelentős módosítása, többek között a kedvezményezettek számára történő további egyszerűsítés érdekében, a Bizottság a tagállamokkal szoros együttműködésben a megfelelő módon módosítja az említett vissza nem térítendő támogatás megállapodás-mintáját.
- (2) A vissza nem térítendő támogatás megállapodásában e rendelettel összhangban meg kell határozni a kedvezményezettek, valamint a Bizottság vagy az érintett támogató szerv jogait és kötelezettségeit. A vissza nem térítendő támogatás megállapodás-mintájában meg kell határozni azon jogalanyok jogait és kötelezettségeit is, amelyek a tevékenység megvalósítása közben válnak kedvezményezetté, valamint a koordinátor szerepét és feladatait is.

34. cikk

Támogatási arányok

- (1) Tevékenységenként egyetlen támogatási arány alkalmazandó valamennyi támogatott tevékenységre. A maximális arányt a munkaprogramban tevékenységenként kell meghatározni.

- (2) A program keretében végzett tevékenység összes elszámolható költségének legfeljebb 100 %-a téríthető vissza, kivéve a következők esetében:
- innovációs tevékenységek esetében az összes elszámolható költség legfeljebb 70 %-a téríthető vissza, kivéve a nonprofit jogalanyok esetében, ahol az összes elszámolható költség legfeljebb 100 %-át téríthető vissza;
 - program-társfinanszírozási tevékenységek esetében az összes elszámolható költség legalább 30 %-a, meghatározott és kellően indokolt esetekben pedig legfeljebb 70 %-a téríthető vissza.
- (3) Az e cikkben meghatározott támogatási arányokat azon tevékenységek esetében is alkalmazni kell, amelyek egészére vagy egy részére átalányfinanszírozást, egységköltség-alapú finanszírozást vagy egyösszegű átalányt állapítottak meg.

35. cikk

Közvetett költségek

(1) Az elszámolható közvetett költségek összege az alvállalkozói szerződésekre fordított elszámolható közvetlen költségek, a harmadik feleknek nyújtott pénzügyi támogatás, valamint a közvetett költségeket tartalmazó egységköltségek vagy egyösszegű átalányok összege nélkül számított összes elszámolható közvetlen költség 25 %-a lehet.

Az egységköltségekben vagy egyösszegű átalányokban foglalt közvetett költségeket adott esetben az első albekezdésben említett átalány alkalmazásával kell kiszámítani, kivéve a belső elszámolású áruk és szolgáltatások egységköltségeit, amelyeket a tényleges költségek alapján kell kiszámítani a kedvezményezettek szokásos költségelszámolási gyakorlatának megfelelően.

(2) Az (1) bekezdés ellenére, amennyiben a munkaprogram úgy rendelkezik, a közvetett költségek bejelenthető egyösszegű átalány vagy egységköltség formájában is.

36. cikk

Elszámolható költségek

(1) A költségvetési rendelet 186. cikkében foglalt feltételeken túl a projektalapú díjazásban részesülő kedvezményezettek esetében a személyzet költségei elszámolhatók legfeljebb annak a díjazásnak az erejéig, amelyben az adott személy a nemzeti programokból támogatott K+I projektek kapcsán végzett munkáért részesülne, beleértve a tevékenység elvégzésével megbízott személyek javadalmazásának részét képező, a nemzeti jog vagy a munkaszerződés által előírt társadalombiztosítási hozzájárulásokat és egyéb költségeket is.

(2) A költségvetési rendelet 190. cikkének (1) bekezdésétől eltérve a harmadik felek által természetbeni hozzájárulásként rendelkezésre bocsátott erőforrások költségei elszámolhatók, de legfeljebb a harmadik fél elszámolható közvetlen költségei erejéig.

(3) A költségvetési rendelet 192. cikkétől eltérve az eredmények hasznosításából származó bevételek nem tekintendők a tevékenység bevételeinek.

(4) A kedvezményezettek szokásos számviteli gyakorlatukat alkalmazhatják a tevékenységgel kapcsolatban felmerülő költségek azonosítására és elszámolására a vissza nem térítendő támogatásról szóló megállapodásban meghatározott valamennyi feltételnek megfelelően, valamint e rendelettel és a költségvetési rendelet 186. cikkével összhangban.

(5) A költségvetési rendelet 203. cikkének (4) bekezdésétől eltérve az egyenleg kifizetésekor kötelező a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó igazolás benyújtása, amennyiben a tényleges költségként és a szokásos költségelszámolási gyakorlatnak megfelelően kiszámított egységköltségként igényelt összeg legalább 325 000 EUR-t tesz ki.

A pénzügyi kimutatásokra vonatkozó igazolásokat egy hiteles külső ellenőr, vagy köztisztviselők esetében a költségvetési rendelet 203. cikke (4) bekezdésével összhangban egy hozzáértő és független köztisztviselő készíti el.

(6) Az MSCA képzési és mobilitási tevékenységek támogatásai esetében az uniós hozzájárulás megállapításakor adott esetben megfelelően figyelembe kell venni a kedvezményezettnek a szülési szabadsággal, a szülői szabadsággal, a betegszabadsággal, a külön szabadsággal vagy a felvevő fogadó szervezet vagy a családi állapot változásával kapcsolatos, a vissza nem térítendő támogatásról szóló megállapodás időtartama alatt felmerülő járulékos költségeit.

(7) A nyílt hozzáféréssel kapcsolatos költségek, beleértve az adatkezelési terveket is, a vissza nem térítendő támogatásról szóló megállapodással összhangban visszatéríthetők.

37. cikk

Kölcsönös biztosítási mechanizmus

(1) Egy kölcsönös biztosítási mechanizmus (a továbbiakban: mechanizmus) kerül létrehozásra, amely az 1290/2013/EU rendelet 38. cikkének megfelelően létrehozott alap helyébe lép, és annak jogutódjává válik. A mechanizmus azon összegek visszafizetésének elmaradásával kapcsolatos kockázatok fedezésére szolgál, amelyeket a kedvezményezetteknek meg kellene fizetniük:

- a) a Bizottság részére az 1982/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽³²⁾ értelmében;
- b) a Bizottság és az uniós szervek részére a „Horizont 2020” keretprogram alapján;
- c) a Bizottság és a támogató szervek részére a program alapján.

Az első albekezdés c) pontjában említett támogató szerveket érintő kockázat – a támogató szerv jellegét figyelembe véve – fedezhető az alkalmazandó megállapodásban meghatározott közvetett kockázatfedezési rendszer útján is.

(2) A mechanizmust az Unió irányítja, melyet végrehajtó ügynökként eljárva a Bizottság képvisel. A Bizottság meghatározza a mechanizmus működésének konkrét szabályait.

(3) A kedvezményezetteknek a tevékenységhez nyújtott uniós támogatás 5 %-ának megfelelő összegű hozzájárulást kell fizetniük. Rendszeres időközönként végzett, átlátható értékelések alapján a Bizottság az említett hozzájárulást megemelheti legfeljebb 8 %-ra vagy lecsökkentheti az 5 %-os mérték alá. A kedvezményezettek által a mechanizmusnak nyújtott hozzájárulást az előfinanszírozás első részletéből kell levonni és a kedvezményezettek nevében kell befizetni a mechanizmusba. Az említett hozzájárulás nem haladhatja meg az előfinanszírozás első részletének összegét.

(4) A kedvezményezettek hozzájárulását az egyenleg kifizetésekor vissza kell téríteni.

(5) A mechanizmus által generált pénzügyi hozamot vissza kell forgatni a mechanizmusba. Amennyiben a hozam nem elegendő, a mechanizmus nem avatkozhat be, és a Bizottság vagy az érintett támogató szerv közvetlenül a kedvezményezettektől vagy a harmadik felektől követeli vissza a tartozásokat.

(6) A beszedett összegek a költségvetési rendelet 21. cikkének (5) bekezdése értelmében a mechanizmus címzett bevételének minősülnek. Miután megtörtént minden olyan vissza nem térítendő támogatás kifizetéseinek teljesítése, amelynek kockázatait közvetlen vagy közvetett módon a mechanizmus fedezi, a Bizottság – a jogalkotó hatóság döntéseire is figyelemmel – visszafizeteti az esetleges tartozásokat, és jóváírja őket az Unió költségvetése javára.

(7) A mechanizmus bármely más, közvetlen irányítás alatt álló uniós program kedvezményezettjeire kiterjeszhető. A Bizottság elfogadja a más programok kedvezményezettjeinek részvételére vonatkozó feltételeket.

38. cikk

Tulajdonjog és oltalom

(1) A kedvezményezettek az általuk generált eredmények tulajdonosai. A kedvezményezetteknek biztosítaniuk kell, hogy a munkavállalóiknak vagy bármely más félnek az eredményekhez kapcsolódó jogait a kedvezményezetteknek a vissza nem térítendő támogatásról szóló megállapodásban meghatározott kötelezettségeivel összhangban lehessen gyakorolni.

Az eredmények két vagy több kedvezményezett közös tulajdonát képezik, amennyiben:

- a) a kedvezményezettek azokat közösen hozták létre; vagy

⁽³²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1982/2006/EK határozata (2006. december 18.) az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2007–2013) (HL L 41 2., 2006.12.30., 1. o.).

- b) nem lehet:
- i. megállapítani az egyes kedvezményezettek saját hozzájárulását; vagy
 - ii. felosztani az eredményeket azok oltalmának kérelmezése, megszerzése vagy fenntartása céljából.

A tulajdonostársaknak írásban meg kell állapodniuk a közös tulajdonból fakadó jogok megosztásáról és gyakorlásának feltételeiről. Amennyiben a konzorciummegállapodásban vagy a közös tulajdonra vonatkozó megállapodásban másként nem állapodnak meg, mindegyik tulajdonostárs jogosult a közös tulajdont képező eredmények hasznosítására vonatkozó nem kizárólagos használati engedélyt adni harmadik feleknek (a használati jog továbbadásának kizárásával), feltéve, hogy a többi tulajdonostársat erről előre értesíti, és méltányos és észszerű ellentételezésben részesíti. A tulajdonostársak írásban megállapodhatnak abban, hogy a közös tulajdonra vonatkozó szabályoktól eltérő szabályokat alkalmaznak.

(2) Az uniós támogatásban részesült kedvezményezettek kötelesek megfelelő oltalomban részesíteni az eredményeiket, ha az oltalom – minden releváns megfontolást, így a kereskedelmi hasznosítás kilátásait vagy bármely egyéb legitím érdeket is figyelembe véve – lehetséges és indokolt. Az oltalomra vonatkozó döntés meghozatalakor a kedvezményezetteknek figyelembe kell venniük a tevékenység többi kedvezményezettjének jogos érdekeit is.

39. cikk

Hasznosítás és terjesztés

(1) Valamennyi uniós támogatásban részesült kedvezményezett köteles minden tőle telhetőt megtenni annak érdekében, hogy a tulajdonában lévő eredményeket hasznosítsa vagy más jogalannyal hasznosíttassa. A hasznosítás történhet közvetlenül a kedvezményezettek által, vagy közvetett módon, különösen a 40. cikknek megfelelően az eredmények átruházása vagy rájuk vonatkozó használati jog adása útján.

A munkaprogram további hasznosítási kötelezettségekről is rendelkezhet.

Amennyiben egy kedvezményezett minden tőle telhetőt megtett az eredményei közvetlen vagy közvetett módon történő hasznosítása érdekében, hasznosításra azonban mégsem kerül sor a vissza nem térítendő támogatásról szóló megállapodásban megállapított időszak alatt, a kedvezményezettnek a vissza nem térítendő támogatásról szóló megállapodásban megadott megfelelő online felület használata útján kell érdekelt feleket keresnie az eredmények hasznosítása érdekében. Az említett kötelezettség teljesítésétől el lehet tekinteni, ha az a kedvezményezett kérelme alapján az indokoltnak tekinthető.

(2) A szellemi tulajdon védelmével, a biztonsági szabályokkal és a jogos érdekekkel kapcsolatos esetleges korlátozásokra is figyelemmel minden kedvezményezett köteles az eredményeit a lehető leghamarabb terjesztetni nyilvánosan hozzáférhető formátumban.

A munkaprogram további terjesztési kötelezettségekről is rendelkezhet, miközben védi az EU gazdasági és tudományos érdekeit.

(3) A kedvezményezettek biztosítják, hogy a tudományos publikációkhoz való nyílt hozzáférés a vissza nem térítendő támogatásról szóló megállapodásban rögzített feltételekkel valósuljon meg. Ezen belül a kedvezményezettek biztosítják, hogy ők maguk vagy a szerzők elegendő terjedelmű szellemi tulajdon-jogot tartsanak fenn ahhoz, hogy teljesíteni tudják a nyílt hozzáférésre vonatkozó kötelezettségeiket.

A kutatási adatokhoz való, a vissza nem térítendő támogatásról szóló megállapodásban megállapított feltételek melletti nyílt hozzáférés minősül általános szabálynak, lehetőséget biztosítva ugyanakkor a kivételekre, „a szükséges zártság melletti lehető legnagyobb mértékű nyitottság” elvét követve, figyelembe véve a kedvezményezettek jogos érdekeit, többek között a kereskedelmi hasznosítást és más korlátokat, például az adatvédelmi szabályokat, a magánélet védelmét, az üzleti titkokat, az uniós versenyérdekeket, a biztonsági szabályokat vagy a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat.

A munkaprogram további, a nyílt tudományos gyakorlatok alkalmazására irányuló ösztönzőkről vagy kötelezettségekről is rendelkezhet.

(4) A kedvezményezettek kötelesek a program keretébe tartozó tevékenységek során létrejött minden kutatási adatot a FAIR-alapelvekkel összhangban és a vissza nem térítendő támogatásról szóló megállapodásnak megfelelően kezelni, és kötelesek adatkezelési tervet készíteni.

A munkaprogram – indokolt esetben – az EOSC a kutatási adatok tárolása és az azokhoz való hozzáférés biztosítása céljából történő használatára vonatkozó további kötelezettségekről is rendelkezhet.

(5) Az eredményeiket terjeszteni kívánó kedvezményezettek kötelesek erről előre értesíteni a tevékenység többi kedvezményezettjét. A többi kedvezményezett bármelyike kifogással élhet, ha igazolni tudja, hogy az eredményeihez vagy a meglévő információihoz és jogaihoz fűződő jogos érdekei az eredmények terjesztésének következtében jelentős kárt szenvednének. Ilyenkor csak abban az esetben kerülhet sor az eredmények terjesztésre, ha az említett jogos érdekek védelme érdekében megtételre kerültek a megfelelő lépések.

(6) Amennyiben a munkaprogram másként nem rendelkezik, a pályázatoknak tartalmazniuk kell egy, az eredmények hasznosítására és terjesztésére vonatkozó tervet. Amennyiben az eredmények várható hasznosításának részét képező termékek vagy eljárások fejlesztése, kialakítása, előállítás és értékesítése vagy szolgáltatások kialakítása és nyújtása, a tervnek tartalmaznia kell az ilyen hasznosításra vonatkozó stratégiát. Amennyiben a terv az eredményeknek elsősorban nem társult harmadik országokban történő hasznosítását tartalmaz, a jogalanyoknak meg kell indokolniuk, hogy az említett hasznosítás miért tekinthető az Unió érdekében állónak.

A kedvezményezettek kötelesek frissíteni az eredményeik hasznosítására és terjesztésére vonatkozó tervet a tevékenység során és annak lezárultát követően, a vissza nem térítendő támogatásról szóló megállapodással összhangban.

(7) A Bizottság vagy az érintett támogató szerv által végzendő nyomon követés és terjesztés céljára a kedvezményezettek kötelesek minden kért információt megadni az eredményeik hasznosítására és terjesztésére vonatkozóan, a vissza nem térítendő támogatásról szóló megállapodással összhangban. Ezeket az információkat – a kedvezményezettek jogos érdekeire is figyelemmel – nyilvánosságra kell hozni.

40. cikk

Átruházás és a használati jogok átadása

(1) A kedvezményezettek átruházhatják az eredményeik feletti tulajdonjogot. Kötelesek gondoskodni arról, hogy a kötelezettségeik az új tulajdonosra is vonatkozzanak, valamint hogy az új tulajdonos minden további átruházás alkalmával köteles legyen azokat továbbadni.

(2) Konkrétan azonosított harmadik felekre és kapcsolódó szervezeteikre vonatkozó, eltérő írásbeli megállapodás hiányában, és amennyiben nem kizárt az alkalmazandó jogszabályok értelmében, az eredmények feletti tulajdonjogot átruházni tervező kedvezményezettek kötelesek előre értesíteni minden más, az eredmények tekintetében még hozzáférési jogokkal rendelkező kedvezményezettet. Az értesítésben elegendő tájékoztatást kell adni az új tulajdonosról ahhoz, hogy a kedvezményezettek értékelhessék a hozzáférési jogaikat érő hatásokat.

Konkrétan azonosított harmadik felekre és kapcsolódó szervezeteire vonatkozó, eltérő írásbeli megállapodás hiányában a kedvezményezettek kifogással élhetnek valamely másik kedvezményezett általi, az eredmények tulajdonjogára vonatkozó átruházása ellen, amennyiben igazolni tudják, hogy az átruházás hátrányosan befolyásolná a hozzáférési jogukat. Ilyen esetben az átruházásra mindaddig nem kerülhet sor, amíg az érintett kedvezményezettek között megállapodás nem születik. A vissza nem térítendő támogatásról szóló megállapodásban erre vonatkozóan határidőket kell megállapítani.

(3) A kedvezményezettek – akár kizárólagos – használati engedélyt adhatnak az eredményeikre vonatkozóan vagy más módon – akár kizárólagos – jogot biztosíthatnak azok hasznosítására, amennyiben ez nem érinti a kötelezettségeik teljesítését. Az eredményekre vonatkozóan kizárólagos engedély adható, azzal a feltétellel, hogy az összes többi érintett kedvezményezett beleegyezik abba, hogy lemond az azokra vonatkozó hozzáférési jogáról.

(4) A vissza nem térítendő támogatásról szóló megállapodásban indokolt esetben biztosítani kell az eredmények feletti tulajdonjog átruházásának vagy az eredményekre vonatkozó kizárólagos használati jog adásának kifogásolására vonatkozó jogot a Bizottság vagy az érintett támogató szerv számára, amennyiben:

- a) az eredményeket előállító kedvezményezettek uniós támogatásban részesültek;
- b) az átruházás vagy a használati jog adása egy nem társult harmadik országban letelepedett jogalany részére történik; és
- c) az átruházás vagy a használati jog adása nincs összhangban az Unió érdekeivel.

Amennyiben rendelkezésre áll a kifogásolási jog, a kedvezményezettnek előzetes értesítést kell küldenie az eredmények feletti tulajdonjog átruházásának vagy az eredményekre vonatkozó kizárólagos használati jog adásának szándékáról. A kifogásolási jogról írásban le lehet mondani konkrétan meghatározott jogalanyok részére történő átruházás vagy használati jog adása esetére, amennyiben az Unió érdekeit védő intézkedéseket vezettek be.

41. cikk

Hozzáférési jogok

- (1) A hozzáférési jogok gyakorlásának igénylését és a hozzáférési jogokról való lemondást írásba kell foglalni.
- (2) A hozzáférési jogot adó féllel kötött ellenkező értelmű megállapodás hiányában a hozzáférési jogok nem foglalják magukban a hozzáférési jogok továbbadásának jogát.
- (3) A kedvezményezettek a vissza nem térítendő támogatásról szóló megállapodáshoz való csatlakozásukat megelőzően kötelesek tájékoztatni egymást mindazokról a korlátozásokról, amelyek behatárolják a tulajdonukban álló meglévő ismeretekre és jogokra vonatkozó hozzáférési jogok megadását.
- (4) A kedvezményezett hozzáférés megadására vonatkozó kötelezettségét nem érinti az, hogy már nem vesz részt egy adott tevékenységben.
- (5) A kedvezményezettek megállapodhatnak abban, hogy az a kedvezményezett, amely nem teljesíti a kötelezettségeit, hozzáférési jogait elveszíti.
- (6) A kedvezményezettek kötelesek hozzáférést biztosítani:
 - a) az eredményeikhez jogdíjmentes alapon a tevékenységben részt vevő bármely más olyan kedvezményezett számára, amelynek a saját feladatai végrehajtásához azokra szükségük van;
 - b) a meglévő információikhoz és jogaikhoz a tevékenységben részt vevő bármely más olyan kedvezményezett számára, amelynek a saját feladatai végrehajtásához arra szüksége van, figyelembe véve a (3) bekezdésben említett esetleges korlátozásokat; a hozzáférést jogdíjmentes alapon kell biztosítani, kivéve, ha a vissza nem térítendő támogatásról szóló megállapodáshoz történő csatlakozásuk előtt a kedvezményezettek eltérő értelmű megállapodást kötöttek;
 - c) az eredményeikhez és – a (3) bekezdésben említett esetleges korlátozásokat figyelembe véve – a meglévő információikhoz és jogaikhoz a tevékenységben részt vevő bármely más olyan kedvezményezett számára, amelynek a saját eredményei hasznosításához azokra szüksége van; az ilyen hozzáférést méltányos és észszerű feltételek mentén létrejött megállapodás alapján kell biztosítani.
- (7) Ha a kedvezményezettek másként nem állapodnak meg, kötelesek hozzáférést biztosítani az eredményeikhez és – a (3) bekezdésben említett esetleges korlátozásokat figyelembe véve – a meglévő információikhoz és jogaikhoz a következő jogalanyok számára:
 - a) valamely tagállamban vagy társult országban telepedtek le;
 - b) egy másik kedvezményezett közvetlen vagy közvetett többségi befolyása alatt állnak, vagy az adott kedvezményezettel azonos közvetlen vagy közvetett többségi befolyás alatt állnak, vagy közvetlen vagy közvetett többségi befolyást gyakorolnak az adott kedvezményezett felett; és
 - c) az adott kedvezményezett eredményeinek – a kedvezményezett hasznosítási kötelezettségével összhangban történő – hasznosítása céljából hozzáférést igényelnek.

A hozzáférést méltányos és észszerű feltételek mellett kell biztosítani, melyekről megállapodást kell kötni.

(8) A hasznosítási célt szolgáló hozzáférési jogok legfeljebb egy évvel a tevékenység végét követően igényelhetők, feltéve, hogy a kedvezményezettek nem állapodnak meg ettől eltérő időkorlát alkalmazásában.

(9) Az uniós támogatásban részesült kedvezményezettek kötelesek jogdíjmentes alapon hozzáférést biztosítani az eredményeikhez az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek számára az uniós szakpolitikák vagy programok kidolgozása, végrehajtása és nyomon követése céljából.

A hozzáférés nem szolgálhat kereskedelmi célokat és nem szolgálhatja a piaci versenyben való részvétel célját.

E hozzáférési jogok a kedvezményezettek meglévő információira és jogaira nem terjednek ki. Az „A társadalmat szolgáló polgári biztonság” klaszter körébe tartozó tevékenységek esetében az uniós támogatásban részesült kedvezményezettek kötelesek jogdíjmentes alapon hozzáférést biztosítani az eredményeikhez a tagállamok nemzeti hatóságai számára is az e területet érintő szakpolitikáik és programjaik kidolgozása, végrehajtása és nyomon követése céljára. A hozzáférés nem szolgálhat kereskedelmi célokat és nem szolgálhatja a piaci versenyben való részvétel célját, továbbá olyan kétoldalú megállapodás tárgyát kell képeznie, amely konkrét feltételeket határoz meg annak garantálására, hogy a hozzáférési jogot kizárólag a tervezett célra használják, és hogy megfelelő titoktartási kötelezettségek alkalmazandók. A hozzáférést igénylő tagállamnak, illetve uniós intézménynek, szervnek, hivatalnak vagy ügynökségnek valamennyi tagállamot értesítenie kell az igénylésről.

(10) A munkaprogram adott esetben további hozzáférési jogokról is rendelkezhet.

42. cikk

Egyedi rendelkezések

(1) A tulajdonjogra, a hasznosításra és terjesztésre, az átruházásra, a használati jog adására, valamint a hozzáférési jogokra vonatkozóan külön rendelkezések lehetnek alkalmazandók az ERC tevékenységeire, a képzéshez és mobilitáshoz kapcsolódó tevékenységekre, a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzésekre, az innovatív megoldásokra irányuló közbeszerzésekre, a program-társfinanszírozási tevékenységekre és a koordinációs és támogatási tevékenységekre.

(2) Az (1) bekezdésben említett egyedi rendelkezéseket a vissza nem térítendő támogatásról szóló megállapodásban kell rögzíteni, és ezek nem módosíthatják az alapelveket és a nyílt hozzáférésre vonatkozó kötelezettségeket.

43. cikk

Pénzdíjak

(1) Amennyiben e fejezet másként nem rendelkezik, a program keretében nyújtott ösztönző vagy elismerést kifejező pénzdíjakat a költségvetési rendelet IX. címével összhangban kell odaítélni és kezelni.

(2) Amennyiben a munkaprogram vagy a versenypályázat szabályai másként rendelkeznek, a versenypályázatokban bármely jogalany részt vehet letelepedési helyétől függetlenül.

(3) A Bizottság vagy az érintett támogató szerv adott esetben a következőkkel hozhat létre pénzdíjakat:

- a) más uniós szervek;
- b) harmadik országok, ideértve azok tudományos és technológiai szervezeteit és ügynökségeit;
- c) nemzetközi szervezetek; vagy
- d) nonprofit jogalanyok.

(4) A munkaprogram vagy a versenypályázat szabályai megállapítják a kommunikációra és adott esetben a hasznosításra és a terjesztésre, a tulajdonjogra és a hozzáférési jogokra vonatkozó kötelezettségeket, a használati jogok átadásáról szóló rendelkezéseket is beleértve.

III. FEJEZET

Közbeszerzés

44. cikk

Közbeszerzés

(1) Amennyiben e fejezet másként nem rendelkezik, a program keretében lefolytatott közbeszerzéseket a költségvetési rendelet VII. címével összhangban kell odaítélni és kezelni.

(2) A közbeszerzés olyan kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzés vagy innovatív megoldásokra irányuló közbeszerzés formáját is öltheti, amelyet a Bizottság vagy az érintett támogató szerv saját nevében vagy tagállamok vagy társult országok ajánlatkérő szerveivel közösen hajt végre. Ebben az esetben a 26. cikkben foglalt szabályok alkalmazandók.

IV. FEJEZET

Vegyesfinanszírozási műveletek és vegyes finanszírozás

45. cikk

Vegyesfinanszírozási műveletek

A program keretében támogatott vegyesfinanszírozási műveleteket az InvestEU programmal és a költségvetési rendelet X. címével összhangban kell végrehajtani.

46. cikk

A Horizont Európa program keretében nyújtott vegyes finanszírozás és az EIC által nyújtott vegyes finanszírozás

(1) A Horizont Európa program keretében nyújtott vegyes finanszírozás vagy az EIC által nyújtott vegyes finanszírozás vissza nem térítendő támogatásból vagy visszatérítendő előlegből álló összetevőire a 34–37. cikk alkalmazandó.

(2) Az EIC általi vegyes finanszírozást e rendelet 48. cikkének megfelelően kell nyújtani. Az EIC általi vegyes finanszírozás addig nyújtható, amíg a tevékenység finanszírozható vegyesfinanszírozási műveletként vagy az InvestEU program szerinti uniós garancia által teljes mértékben lefedett finanszírozási és befektetési műveletként. A költségvetési rendelet 209. cikkétől eltérve az említett cikk (2) bekezdésében és különösen az említett bekezdés a) és d) pontjában megállapított feltételek nem alkalmazandók az EIC általi vegyes finanszírozás odaítélésekor.

(3) A Horizont Európa keretében nyújtott vegyes finanszírozás odaítélhető program-társfinanszírozási tevékenységhez is, amennyiben tagállamok és társult országok valamely közös programja pénzügyi eszközök kiválasztott tevékenységek támogatására történő felhasználását irányozza elő. Az ilyen tevékenységek értékelését és kiválasztását a 15., a 23., a 24., a 27., a 28. és a 29. cikknek megfelelően kell végezni. A Horizont Európa keretében nyújtott vegyes finanszírozás végrehajtásának feltételei meg kell, hogy feleljenek a 32. cikknek, értelemszerűen a 48. cikk (10) bekezdésének, valamint a munkaprogramban meghatározott bármely további és indokolt feltételnek.

(4) A törlesztések – beleértve a visszatérített előlegeket és a Horizont Európa program keretében nyújtott vegyes finanszírozás vagy az EIC által nyújtott vegyes finanszírozásból származó bevételeket is – a költségvetési rendelet 21. cikke (3) bekezdésének f) pontjával és 21. cikke (4) bekezdésével összhangban belső címzett bevételnek tekintendők.

(5) A Horizont Európa program keretében nyújtott vegyes finanszírozás vagy az EIC által nyújtott vegyes finanszírozást olyan módon kell nyújtani, amely támogatja az Unió versenyképességét, miközben nem vonja magával a verseny torzulását a belső piacon.

47. cikk

Úttörő kutatásokat támogató program

(1) Az Úttörő kutatásokat támogató program olyan magas kockázatú, élvonalbeli, konzorciumok vagy egyetlen kedvezményezett által végrehajtott projektekhez nyújt vissza nem térítendő támogatást, amelyek áttörést hozó innováció és új piaci lehetőségek megteremtését célozzák. Az Úttörő kutatásokat támogató program a tudományos, technológiai vagy deep tech kutatás és fejlesztés legkorábbi szakaszait, többek között a technológia validálásához szükséges ötlet-életképességi vizsgálat és prototípusok elkészítését támogatja.

Az Úttörő kutatásokat támogató program végrehajtása túlnyomórészt rendszeres évközi határidőket előíró, alulról építkező nyílt pályázati felhívások révén történik; a program versenyre ösztönző kihívásokat is biztosít olyan fő stratégiai célkitűzések kidolgozása céljából, amelyek a deep tech technológiákon alapuló megoldásokat és forradalmi gondolkodást igényelnek.

(2) Az Úttörő kutatásokat támogató program átmeneti tevékenységeinek végrehajtása segíti a kutatók és innovátorok széles körét az uniós kereskedelmi fejlesztéshez vezető úton, például a demonstrációs tevékenységek, valamint a potenciális üzleti lehetőségek megvalósíthatóságát értékelő tanulmányok terén, továbbá támogatja az induló innovatív és spin-off vállalkozások létrehozását.

Az Úttörő kutatásokat támogató program átmeneti tevékenységeire vonatkozó pályázati felhívások közzétételéről és tartalmáról a munkaprogramban a tevékenységek érintett portfóliója kapcsán megállapított célkitűzéseket és költségvetést figyelembe véve kell dönteni.

Minden egyes, az Úttörő kutatásokat támogató program, és adott esetben az Úttörő kutatásokat támogató program átmeneti tevékenységeinek keretében pályázati felhívás útján már kiválasztott pályázat részére odaítélhető fix összegű, 50 000 EUR-t meg nem haladó kiegészítő vissza nem térítendő támogatások olyan kiegészítő tevékenységek, többek között olyan sürgős koordinációs és támogatási tevékenységek végrehajtásához, amelyek a portfólió kedvezményezett közösségét kívánják megerősíteni, így például a lehetséges spin-off vállalkozások vagy potenciálisan piacteremtő innovációk felméréséhez vagy üzleti terv kidolgozásához. Az ilyen esetekről tájékoztatni kell az egyedi program keretében létrehozott programbizottságot.

(3) Az Úttörő kutatásokat támogató programra a 28. cikkben említett odaítélési feltételek alkalmazandók.

48. cikk

Az Akcelerátor program

(1) Az Akcelerátor programjának célja alapvetően a piacteremtő innováció támogatása. Kizárólag egyedüli kedvezményezetteknek nyújt főként vegyes finanszírozású támogatást. Bizonyos feltételek mellett nyújthat kizárólag vissza nem térítendő formában nyújtott támogatásokat, valamint kizárólag tőkerészesedés formájában nyújtott támogatásokat is.

Az Akcelerátor program a következő típusú támogatásokat nyújtja:

- áttörő és diszruptív, nem hitelképes innovációt végrehajtó kkv-knak, többek között startupoknak és – kivételes esetben – kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatoknak nyújtott vegyes finanszírozású támogatás;
- az inkrementális innovációtól az áttörést hozó és diszruptív innovációig számos különböző típusú innovációt végrehajtó és a későbbiekben növekedésre törekvő kkv-knak, többek között startupoknak kizárólag vissza nem térítendő formában nyújtott támogatás;
- kizárólag vissza nem térítendő formában nyújtott támogatásban korábban már részesült, nem hitelképes kkv-knak, többek között startupoknak kizárólag tőkerészesedés formájában nyújtott támogatás.

Az Akcelerátor program keretében nyújtott, kizárólag vissza nem térítendő támogatások formájában megvalósuló támogatás kizárólag a következő feltételek együttes teljesülése esetén nyújtható:

- a projektnek tartalmaznia kell a pályázó növekedési kapacitásaira és szándékára vonatkozó információkat;
- a kedvezményezett kizárólag startup vagy kkv lehet;
- kizárólag vissza nem térítendő formában nyújtott támogatás az Akcelerátor program keretében a program végrehajtási ideje alatt csupán egyszer adható valamely kedvezményezettnek, legfeljebb 2,5 millió EUR értékben.

(2) Az Akcelerátor program kedvezményezettje valamely tagállamban vagy társult országban letelepedett, növekedésre törekvő startupnak, kkv-nak vagy – kivételes esetekben – kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatnak minősülő jogalany. A pályázatot vagy a kedvezményezett, vagy a kedvezményezett előzetes beleegyezésével a kedvezményezettet létrehozni vagy támogatni kívánó egy vagy több természetes vagy jogi személy nyújthatja be. Ez utóbbi esetben a támogatási megállapodás egyedül a kedvezményezettel kerül aláírásra.

(3) Egyetlen odaítélési határozatnak kell lefednie az EIC általi vegyes finanszírozás keretében biztosított uniós hozzájárulás valamennyi formáját, és támogatást biztosítania hozzájuk.

(4) A pályázatokat – egyedi tartalmuk alapján – független külső szakértőknek kell értékelniük, és azokat – a 27., a 28., és a 29. cikk alapján, e cikk (5) bekezdésének rendelkezéseire is figyelemmel – köztes határidőket előíró, nyitott pályázati felhíváson keresztül kell támogatásra érdemsként kiválasztani.

(5) A benyújtott pályázatokat a következő odaítélési feltételek alapján kell értékelni:

- kiválóság;
- hatás;
- a tevékenység kockázati szintje, amely a beruházásokat akadályozná, a végrehajtás minősége és hatékonysága, valamint az uniós támogatás szükségessége.

(6) Az érintett pályázók beleegyezésével a Bizottság vagy a programot végrehajtó támogató szervek (beleértve az EIT-KIC-et is) benyújthatják közvetlenül az (5) bekezdése c) pontjában említett odaítélési szempont alapján történő értékelésre az olyan, innovációs és piaci bevezetésre irányuló tevékenységet tartalmazó pályázatokat, amelyek megfelelnek az (5) bekezdés a) és b) pontjában említett odaítélési feltételeknek, feltéve, hogy teljesülnek a következő együttes feltételek:

- a) a pályázat a Horizont 2020 keretprogramból vagy a programból támogatott bármely más tevékenységből ered; vagy a pályázat nemzeti és/vagy regionális programból ered, mely utóbbi az első munkaprogram keretében indított, az e lehetőség iránti kereslet felmérésével kezdődő, feltáró jellegű kísérleti szakasz tárgyát képezi; a vonatkozó részletes rendelkezéseket az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett egyedi programban kell megállapítani;
- b) a pályázat egy, az előző két éven belül végrehajtott, a pályázat kiválóságát és hatását értékelő projekt-felülvizsgálaton alapul, figyelemmel a munkaprogramban tovább részletezett feltételekre és eljárásokra.

(7) Kiválósági pecsét a következő, együttesen teljesítendő feltételek alapján ítéltető oda:

- a) a kedvezményezett startup, kkv vagy kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalat;
- b) a pályázat támogathatónak minősült, és az (5) bekezdés a) és b) pontjában említett odaítélési feltételek tekintetében teljesítette a vonatkozó küszöbértékeket;
- c) a tevékenység támogatható lenne innovációs tevékenység keretében.

(8) Az értékelésen túljutott pályázatokra vonatkozóan a független külső szakértők a felmerülő kockázatok és az innováció piacra juttatásához szükséges erőforrások és idő alapján megfelelő, az Akcelerátor program keretében nyújtandó támogatást javasolnak.

A Bizottság indokolt esetben, például az uniós szakpolitikák célkitűzéseinek való meg nem felelés alapján elutasíthat valamely, a független külső szakértők által el nem utasított pályázatot. Az ilyen elutasítás indokairól tájékoztatni kell a programbizottságot.

(9) Az Akcelerátor program keretében nyújtott támogatásnak sem a vissza nem térítendő támogatásból álló összetevője, sem a visszatérítendő előlegből álló összetevője nem haladhatja meg a kiválasztott innovációs tevékenység teljes elszámolható költségeinek 70 %-át.

(10) Az Akcelerátor program keretében nyújtott támogatás tőkerészesedéshez és visszatérítendő támogatáshoz kapcsolódó összetevőinek teljesítésére vonatkozó feltételeket az (EU) 2021/764 határozatban kell meghatározni.

(11) A kiválasztott tevékenységre vonatkozó szerződésben meg kell határozni egyedi, mérhető részcélokat, az azoknak megfelelő előfinanszírozást, valamint az Akcelerátor program keretében nyújtott támogatás részletekben történő kifizetésének módját.

Az EIC általi vegyes finanszírozás esetén az innovációs tevékenységnek megfelelő tevékenységek megkezdhetők, a vissza nem térítendő támogatás vagy a visszatérítendő előleg első előfinanszírozási részlete pedig kifizethető azelőtt is, hogy az odaítélt EIC-vegyesfinanszírozás más összetevői teljesítésre kerüljenek. Az említett összetevőket a szerződésben megállapított egyedi részcélok teljesítésének függvényében kell teljesíteni.

(12) A szerződésnek megfelelően a tevékenységet fel kell függeszteni, módosítani kell vagy kellően indokolt esetben meg kell szüntetni, ha nem teljesülnek a mérhető részcélok. A tevékenység megszüntethető akkor is, ha a várt – különösen az Unión belüli – piaci bevezetés nem valósulhat meg.

A Bizottság kivételes esetekben és az EIC-testület tanácsára független külső szakértők általi projektfelülvizsgálat függvényében úgy dönthet, hogy megnöveli az Akcelerátor program keretében nyújtott támogatást. Ezekről az esetekről tájékoztatni kell a programbizottságot.

V. FEJEZET

Szakértők

49. cikk

Független külső szakértők kijelölése

(1) A független külső szakértőket a jelölteket tartalmazó adatbázis összeállítása céljából magánszemélyeknek kiírt részvételi szándék kifejezésére való felhívások, valamint érintett szervezetek – például kutatási ügynökségek, kutatóintézetek, egyetemek, szabványügyi szervezetek, civil társadalmi szervezetek vagy vállalkozások – részére kiírt felhívások alapján kell meghatározni és kiválasztani.

A költségvetési rendelet 237. cikkének (3) bekezdésétől eltérve a Bizottság vagy az érintett támogató szerv kivételes és kellően indokolt esetben átlátható módon az adatbázisban nem szereplő, de megfelelő szaktudással rendelkező szakértőt is kiválaszthat független szakértőként, amennyiben a részvételi szándék kifejezésére való felhívás nyomán nem sikerült megfelelő külső szakértőket meghatározni.

Az ilyen szakértőknek nyilatkozniuk kell függetlenségükről és a program célkitűzéseinek támogatására való képességükről.

(2) A költségvetési rendelet 237. cikkének (2) és (3) bekezdésével összhangban a független külső szakértők díjazása szabványos feltételek alapján történik. Amennyiben indokolt, valamint kivételes esetben megfelelő szintű, a vonatkozó piaci normákon alapuló szabványos feltételek szerinti díjazást meghaladó díjazás is nyújtható, elsősorban bizonyos magas szinten elismert szakértők számára.

(3) A költségvetési rendelet 38. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett információkon túl a vissza nem térítendő támogatás nyújtására vonatkozó kérelmek értékelését végző, személyes minőségükben kinevezett független külső szakértők nevét a szakterületükkel együtt legalább évente egyszer közzé kell tenni a Bizottság vagy a támogató szerv honlapján. Ezen információk összegyűjtését, feldolgozását és közzétételét az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽³⁾ összhangban kell végezni.

(4) A Bizottság vagy az érintett támogató szerv megfelelő intézkedéseket tesz a független külső szakértők bevonásával kapcsolatos összeférhetlenség megelőzése érdekében, a költségvetési rendelet 61. cikkével és 150. cikkének (5) bekezdésével összhangban.

A Bizottság vagy az érintett támogató szerv gondoskodik arról, hogy amennyiben valamely szakértő részéről az általa véleményezendő ügygel kapcsolatban összeférhetlenség áll fenn, az említett szakértő ne végezzen értékelést, tanácsadást, illetve ne nyújtson segítséget a szóban forgó ügyben.

(5) A független külső szakértők kijelölésekor a Bizottság vagy az érintett támogató szerv megfelelő intézkedéseket tesz annak érdekében, hogy a készségek, a tapasztalat, a tudás – többek között a szaktudás, különösen a társadalom- és bölcsészettudományok területén –, a földrajzi sokféleség és a nemek tekintetében a tevékenységi területen fennálló helyzetre figyelemmel kiegyensúlyozott összetételt érjen el a szakértői csoportokban és az értékelést végző testületekben.

(6) Adott esetben az értékelés minőségének garantálása érdekében minden egyes pályázat tekintetében elegendő számú független külső szakértőt kell biztosítani.

(7) Az összes független külső szakértő díjazási szintjére vonatkozó információt elérhetővé kell tenni az Európai Parlament és a Tanács számára.

III. CÍM

A PROGRAM NYOMON KÖVETÉSE, A VELE KAPCSOLATOS KOMMUNIKÁCIÓ, A PROGRAM ÉRTÉKELÉSE ÉS KONTROLLJA

50. cikk

Nyomon követés és jelentéstétel

(1) A Bizottság évente folyamatosan nyomon követi a program, az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett egyedi programja irányítását és végrehajtását, valamint az EIT tevékenységeit. Az átláthatóság növelése érdekében ezeket az adatokat a legfrissebb állapot szerint hozzáférhető módon, nyilvánosan elérhetővé kell tenni a Bizottság honlapján. Az ERC, az európai partnerségek, a küldetések, az EIC és az EIT keretében támogatott projektekre vonatkozó adatokat ugyanabban az adatbázisban kell rögzíteni.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295, 2018.11.21., 39. o.).

Az adatbázis tartalmazza:

- a) a 3. cikkben említett célkitűzések megvalósítása terén a program keretében tett előrelépésekről történő éves jelentéstételhez használandó, az V. mellékletben szereplő, hatásútvonalanként meghatározott, időhöz kötött mutatók;
- b) információ a társadalom- és bölcsészettudományok általános érvényre juttatásának szintjéről, az alacsonyabb és magasabb technológiai készenléti szintek arányáról az együttműködésen alapuló kutatásokban, a részvétel szélesítésében érintett országok részvételével kapcsolatos előrelépésről, az együttműködésen alapuló projektekre vonatkozó konzorciumok földrajzi összetételéről, a kutatók fizetésének alakulásáról, a kétlépcsős benyújtási és értékelési eljárás alkalmazásáról, az európai K+I célú együttműködés elősegítésére irányuló intézkedésekről, az elbírálás felülvizsgálatának alkalmazásáról és a panaszok számáról és típusáról, az éghajlati szempontok általános érvényre juttatásáról és a kapcsolódó költségek szintjéről, a kkv-k részvételéről, a magánszektor részvételéről, a nemek szerinti részvételi arányról a támogatott tevékenységekben, az elbírálást végző testületekről, vezető testületekről és tanácsadó testületekről, a kiválósági pecsétéről, az európai partnerségekről, valamint a támogatási arányról, a más uniós programokból származó kiegészítő vagy kumulatív támogatásról, a kutatási infrastruktúráról, a támogatás odaítéléséhez szükséges időről, a nemzetközi együttműködés szintjéről, az állampolgárok szerepvállalásáról és a civil társadalom részvételéről;
- c) a projektszinten lebontott kiadási szintek a specifikus elemzések lehetővé tétele érdekében, az intervenciók területek szerinti bontásban is;
- d) a túljelentkezés szintje, különösen a pályázatok száma, valamint a pályázatok száma pályázati felhívásonként, az átlagos pontszám, a küszöbértékek feletti és alatti pályázatok aránya.

(2) A program célkitűzéseinek megvalósítása terén a program által elért haladás hatékony értékelésének biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 55. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az V. mellékletnek a hatásútvonal-mutatók szükség szerinti, valamint a viszonyítási értékek és célértékek meghatározása céljából történő módosítása tekintetében, továbbá e rendeletnek a monitoring- és értékelési keret létrehozására vonatkozó rendelkezésekkel történő kiegészítése érdekében..

(3) A teljesítményjelentési rendszernek biztosítania kell, hogy a program végrehajtásának és eredményeinek nyomon követésére vonatkozó adatokat hatékonyan, eredményesen és időben, a kedvezményezettek adminisztratív terheinek növelése nélkül összegyűjtsék. Ennek érdekében az uniós pénzeszközök címzettjeire – többek között a tevékenységekben részt vevő tudósok szintjén, életpályájuk és mobilitásuk nyomon követése érdekében – és, adott esetben, a tagállamokra vonatkozóan arányos jelentéstételi követelményeket kell megállapítani.

(4) A mennyiségi adatokat a lehető legnagyobb mértékben minőségi elemzésnek kell kísérnie a Bizottság, valamint az uniós és nemzeti támogató szervek részéről.

(5) Az európai K+I célú együttműködés elősegítését célzó intézkedéseket a munkaprogramok keretében kell nyomon követni és felülvizsgálni.

51. cikk

Tájékoztatás, kommunikáció, népszerűsítés, terjesztés és hasznosítás

(1) Az uniós támogatás címzettjeinek fel kell tüntetniük az uniós támogatás eredetét, és különösen az intézkedések és azok eredményeinek népszerűsítésekor (a díjakat is beleértve), gondoskodniuk kell annak láthatóságáról azáltal, hogy következetes, hatékony és arányos módon célzott információkat juttatnak el többféle közönségnek, köztük a médiának és a nyilvánosságnak.

(2) A Bizottság tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket végez a programhoz, annak tevékenységeihez és eredményeihez kapcsolódóan. Ezenfelül időben érdemi információkat szolgáltat a tagállamok és a kedvezményezettek részére. Kutatási eredményeken, elemzéseken és a hálózati hasonlóságokon alapuló partnerkeresési szolgáltatásokat kell biztosítani az érdekelt szervezetek számára annak érdekében, hogy az együttműködésen alapuló projektekre vonatkozó konzorciumok alakuljanak ki, kiemelt figyelmet fordítva a hálózatépítési lehetőségek feltérképezésére a K+I terén alacsonyabb szinten teljesítő országok jogalanyai számára. Ezen elemzések alapján a konkrét pályázati felhívásokhoz igazítva célirányos partnerkeresési rendezvények szervezhetők.

(3) A Bizottság emellett a program K+I eredményei, illetve a programból származó ilyen ismeretek elérhetőségének és elterjedésének javítása érdekében megállapít egy terjesztési és hasznosítási stratégiát, hogy felgyorsítsa a piaci bevezetést célzó hasznosítást, valamint hogy növelje a program hatását.

(4) A program számára elkülönített pénzügyi forrásokat ezenfelül az Unió azon politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikáció költségeinek, valamint olyan tájékoztatási, kommunikációs, népszerűsítési, terjesztési és hasznosítási tevékenységek költségeinek fedezésére is kell fordítani, amely prioritások kapcsolódnak a 3. cikkben említett célkitűzésekhez.

52. cikk

Programértékelés

(1) A programértékeléseket megfelelő időben kell elvégezni, hogy azok felhasználhatók legyenek a programra, a következő keretprogramra, valamint a K+I területét érintő más kezdeményezésekre vonatkozó döntéshozatali eljárásban.

(2) A program időközi értékelését a program végrehajtásáról rendelkezésre álló elegendő információ birtokában, de legkésőbb négy évvel a végrehajtásának kezdetét követően, átlátható eljárással kiválasztott független szakértők segítségével kell elvégezni. Az időközi értékelésnek részét képezi a portfólióelemzés és a korábbi keretprogramok hosszú távú hatásainak értékelése is, és adott esetben alapként szolgál a program kiigazításához vagy átalakításához. Az értékelés során a program eredményességét, hatékonyságát, relevanciáját, koherenciáját és uniós hozzáadott értékét kell vizsgálni.

(3) A program végrehajtásának végén, de legkésőbb négy évvel az 1. cikkben meghatározott időszak végét követően a Bizottság elvégzi a program végső értékelését. A végső értékelésnek részét kell képeznie a korábbi keretprogramok hosszú távú hatásainak értékelése is.

(4) A Bizottság az értékelések megállapításait saját észrevételei kíséretében közzéteszi és azokról tájékoztatást nyújt, valamint benyújtja azokat az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának.

53. cikk

Ellenőrzések

(1) A program ellenőrzési rendszerének megfelelő egyensúlyt kell biztosítani a bizalom és az ellenőrzés között, figyelemmel az ellenőrzések minden szinten – különösen a kedvezményezettek terhére – felmerülő igazgatási és egyéb költségeire. Egyértelmű, következetes és koherens ellenőrzési szabályokat kell alkalmazni a programon belül.

(2) A programra vonatkozó ellenőrzési stratégia a program egészének kiadásaiból vett reprezentatív minta pénzügyi ellenőrzésén alapul. A reprezentatív mintát ki kell egészíteni a kiadásokhoz kapcsolódó kockázat értékelése alapján történő mintavétellel. A több uniós programból nyújtott közös támogatásban részesülő tevékenységeket csak egyszer kell ellenőrizni, lefedve minden érintett programot és azok alkalmazandó szabályait.

(3) A Bizottság vagy az érintett támogató szerv emellett támaszkodhat kedvezményezetti szinten elvégzett rendszer- és folyamatellenőrzésekre is. Az említett rendszer- és folyamatellenőrzések bizonyos típusú kedvezményezettek esetében opcionálisak, és azoknak - az ügyletek ellenőrzésével kiegészítve - a kedvezményezett rendszereit és folyamatait kell vizsgálniuk. Az ellenőrzéseket egy hozzáértő, független, számviteli dokumentumokat a 2006/43/EK európai parlamenti irányelvnek⁽³⁴⁾ megfelelően jogszabályban előírt könyvvizsgálatnak alávetni jogosult könyvvizsgáló végzi. A Bizottság vagy az érintett támogató szerv alkalmazhat rendszer- és folyamatellenőrzéseket a kiadásokkal való hatékony és eredményes gazdálkodásra vonatkozó bizonyosság általános szintjének meghatározására, valamint az utólagos ellenőrzések és a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó igazolások szintjének módosítására.

(4) A költségvetési rendelet 127. cikkének megfelelően a Bizottság vagy az érintett támogató szerv támaszkodhat az uniós hozzájárulás felhasználására vonatkozóan más, független és kompetens személyek vagy szervezetek – köztük az uniós intézmények vagy szervek által megbízottaktól eltérően – által végzett ellenőrzésekre.

(5) Ellenőrzés legkésőbb az egyenleg kifizetése után két évvel végezhető.

⁽³⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2006/43/EK irányelve (2006. május 17.) az éves és összevont (konszolidált) éves beszámoló jog szerinti könyvvizsgálatáról, a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 84/253/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 157., 2006.6.9., 87. o.).

(6) A Bizottság ellenőrzési iránymutatásokat tesz közzé, amelyek célja az ellenőrzési eljárások és szabályok megbízható és egységes alkalmazásának és értelmezésének biztosítása a program teljes időtartama alatt.

54. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

Amennyiben egy harmadik ország nemzetközi megállapodás alapján elfogadott határozat vagy bármely más jogi eszköz alapján részt vesz a programban, biztosítani kell az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, az OLAF és a Számvevőszék számára a hatáskörük teljes körű gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést. Az OLAF esetében e jogok közé tartozik a 883/2013/EU, Euratom rendelet szerinti vizsgálatok – többek között helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok – lefolytatásához való jog is.

55. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak az 50. cikk (2) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása a 2028. december 31-ig terjedő időszakra szól.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja az 50. cikk (2) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) Az 50. cikk (2) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

IV. CÍM

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

56. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az 1290/2013/EU és az 1291/2013/EU rendelet 2021. január 1-jétől hatályát veszti.

57. cikk

Átmeneti rendelkezések

(1) Ez a rendelet nem érinti az érintett tevékenységek 1290/2013/EU és 1291/2013/EU rendelet szerinti folytatását vagy módosítását, az említett rendeletek továbbra is alkalmazandók az említett tevékenységekre azok lezárásáig. A munkaprogramokra és az 1290/2013/EU rendelet, valamint a megfelelő támogató szerv alap-jogiaktusa alapján elfogadott munkaprogramokban előírt tevékenységekre azok lezárásáig szintén az 1290/2013/EU rendelet, valamint az említett alap-jogiaktusok vonatkoznak.

(2) A program pénzügyi keretösszegéből a program és az 1291/2013/EU rendelet alapján elfogadott intézkedések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és igazgatási segítségnyújtási kiadások is fedezhetők.

58. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező, és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2021. április 28-án.

az Európai Parlament részéről
az elnök
D. M. SASSOLI

a Tanács részéről
az elnök
A. P. ZACARIAS

I. MELLÉKLET

A TEVÉKENYSÉGEK NAGY VONALAKBAN

Az e rendelet 3. cikkében említett általános és egyedi célkitűzések megvalósítására kell törekedni a program egésze tekintetében, az e mellékletben és e rendelet II. mellékletében, valamint az (EU) 2021/764 határozat I. mellékletében ismertetett beavatkozási területek és nagy vonalakban ismertetett tevékenységek révén.

1. I. pillér: „Kiváló tudomány”

E pillér azt a célt szolgálja, hogy – a 4. cikkel összhangban – a következő tevékenységeken keresztül előmozdítsa a tudományos kiválóságot, a legkiválóbb tehetségeket vonzza Európába, megfelelő támogatást biztosítson a pályakezdő kutatók számára, továbbá támogassa a tudományos kiválóság, a magas színvonalú tudás, módszerek és készségek, valamint a társadalmi, környezeti és gazdasági kihívások megoldására szolgáló technológiák és megoldások létrejöttét és terjesztését a következő tevékenységeken keresztül. Emellett hozzá kell járulnia a programnak a 3. cikkben említett egyéb egyedi célkitűzéseinek a megvalósításához is.

- a) ERC: vonzó és rugalmas támogatás nyújtása annak érdekében, hogy a tehetséges és kreatív kutatók – különös tekintettel a pályakezdő kutatókra – és munkacsoportjaik állampolgárságtól és származási országtól függetlenül – az egész Unióra kiterjedő, kizárólag kiválósági kritériumokon alapuló versenyben megmérettetve – a legígéretesebb útirányokat követhessék a felderítő tudomány területén.

Beavatkozási terület: felderítő tudomány.

- b) MSCA-tevékenységek: a kutatók új ismeretekkel és készségekkel való felvértezése a határokon, ágazatokon és tudományágakon átnyúló mobilitás és kitettség révén, a képzési és szakmai előmeneteli rendszerek javítása, valamint az intézményi és nemzeti munkaerő-felvétel strukturálása és javítása, figyelembe véve a Kutatók Európai Chartáját és a kutatók felvételére vonatkozó magatartási kódexet; ily módon az MSCA-tevékenységek hozzájárulnak az európai kutatási kiválóság alapjainak Európa-szerte történő lefektetéséhez, a munkahelyteremtés, a növekedés és a beruházások előmozdításához, valamint a jelenlegi és jövőbeli társadalmi kihívások megoldásához.

Beavatkozási területek: a kiválóság előmozdítása a határokon, ágazatokon és tudományágakon átnyúló kutatói mobilitás révén; új készségek fejlesztése kiváló kutatói képzés útján; az emberi erőforrások és a készségfejlesztés erősítése az egész EKT-ben; a szinergiák javítása és elősegítése; a tömegtájékoztató tevékenységek előmozdítása.

- c) Kutatási infrastruktúrák: az Európában és Európán kívül dolgozó legjobb kutatók rendelkezésére álló világszínvonalú, fenntartható és nyitott európai kutatási infrastruktúrák megteremtése. A meglévő kutatási infrastruktúrák, köztük az uniós kohéziós politika keretében létrehozott alapok által finanszírozottak használatának ösztönzése. Ily módon a kutatási infrastruktúra nagyobb mértékben lesz képes előmozdítani a tudományos haladást és az innovációt, valamint – a FAIR-alapelvekkel összhangban – a nyílt és kiváló tudományt, a kapcsolódó uniós szakpolitikák és nemzetközi együttműködés területén megvalósuló tevékenységek mellett.

Beavatkozási területek: az európai kutatási infrastruktúrák megszilárdítása és fejlesztése; a kutatási infrastruktúrák megnyitása, integrálása és összekapcsolása; az európai kutatási infrastruktúrák innovációs potenciálja, valamint innovációs és képzési célú tevékenységek; a kutatási infrastruktúrával kapcsolatos európai politika és a nemzetközi együttműködés megerősítése.

2. II. pillér: „Globális kihívások és az európai ipari versenyképesség”

A pillér azt a célt szolgálja, hogy – a 4. cikkel összhangban – támogassa a magas színvonalú új ismeretek, technológiák és fenntartható megoldások megteremtését és jobb terjesztését, fokozza az európai ipar versenyképességét, erősítse a K+I által az uniós szakpolitikák kidolgozására, támogatására és végrehajtására gyakorolt hatást, valamint támogassa az innovatív megoldásoknak az iparban – különösen a kkv-k és az startupok körében – és a társadalomban való elterjedését a globális kihívások kezelése érdekében a következő tevékenységeken keresztül. Emellett hozzá kell járulnia a programnak a 3. cikkben említett, egyéb egyedi célkitűzéseinek a megvalósításához is.

A társadalom- és bölcsészettudományokat teljes mértékben be kell építeni valamennyi klaszterbe, az egyedi és a célzott tevékenységeket is ideértve.

A hatások, a rugalmasság és a szinergiák maximalizálása érdekében a K+I tevékenységeket hat olyan, páneurópai kutatási infrastruktúrák által összekapcsolt klaszterbe kell szervezni, amelyek külön-külön és együtt is ösztönzik a tudományágakon, ágazatokon, szakpolitikákon és határokon átnyúló, valamint nemzetközi együttműködést. A program II. pillérének széles technológiai készenléti szinten – többek között az alacsonyabb technológiai készenléti szinteken – folytatott tevékenységekre kell kiterjednie.

Az egyes klaszterek több fenntartható fejlődési cél megvalósításához is hozzájárulnak, és számos fenntartható fejlődési cél elérését több klaszter is támogatja.

A K+I tevékenységeket a következő – egy vagy több – klaszterben kell végrehajtani:

- a) „Egészségügy” klaszter: valamennyi korosztályba tartozó polgár egészségének és jóllétének javítása és védelme a betegségek megelőzésére, diagnosztizálására, nyomon követésére, kezelésére és gyógyítására irányuló új ismeretek megteremtése, innovatív megoldások kidolgozása, valamint adott esetben a nemi dimenzió beépítésének biztosítása, továbbá egészségügyi technológiák fejlesztése révén; az egészségügyi kockázatok csökkentése; a lakosság védelme és az egészségmegőrzés és jóllét előmozdítása a munkahelyeken is; a közegészségügyi rendszerek költségkímélőbbé, igazságosabbá és fenntarthatóbbá tétele; a szegénységgel összefüggő betegségek megelőzése és leküzdése; valamint a betegek részvételének és önállóságának támogatása.

Beavatkozási területek: az egész életen át tartó egészség; az egészséget befolyásoló környezeti és szociális tényezők; nem fertőző betegségek, ritka betegségek; fertőző betegségek, beleértve a szegénységgel összefüggő és az elhanyagolt betegségeket is; az egészséget és a gondozást szolgáló eszközök, technológiák és digitális megoldások, beleértve a személyre szabott orvoslást is; egészségügyi ellátórendszerek.

- b) „Kultúra, kreativitás és inkluzív társadalom” klaszter: a demokratikus értékek – többek között a jogállamiság és az alapjogok – megerősítése; kulturális örökségünk védelme; a kulturális és kreatív ágazatokban rejlő potenciál feltérképezése, valamint a befogadáshoz és a növekedéshez hozzájáruló társadalmi-gazdasági változásoknak, többek között a migráció kezelésének és a migránsok integrálásának az elősegítése.

Beavatkozási területek: demokrácia és kormányzás; kultúra, kulturális örökség és kreativitás; társadalmi és gazdasági változások.

- c) „A társadalmat szolgáló polgári biztonság” klaszter: a tartósan fennálló biztonsági fenyegetésekből – többek között a kibertűnözésből –, valamint a természeti és az ember okozta katasztrófákból eredő kihívások kezelése.

Beavatkozási területek: a katasztrófákkal szemben ellenállóképes társadalmak; védelem és biztonság; kiberbiztonság.

- d) „Digitális gazdaság, ipar és világűr” klaszter: a kapacitások megerősítése és Európa szuverenitásának biztosítása a teljes értékű klánon belül a digitalizáció és a termelés területén alkalmazott kulcsfontosságú alatechnológiák, valamint az űrtechnológia tekintetében; versenyképes, digitális, karbonszegény és körforgásos ipar kialakítása; a fenntartható nyersanyagellátás biztosítása; fejlett anyagok kifejlesztése, továbbá a haladás és az innováció alapjainak lefektetése a globális társadalmi kihívások tekintetében.

Beavatkozási területek: gyártási technológiák; kulcsfontosságú digitális technológiák, ideértve a kvantumtechnológiákat is; kialakulóban lévő alatechnológiák; fejlett anyagok; mesterséges intelligencia és robotika; újgenerációs internet; fejlett számítástechnika és nagy adathalmazok; körforgásos iparágak; karbonszegény és tiszta iparágak; űrkutatás, többek között földmegfigyelés.

- e) „Éghajlat, energiaügy és mobilitás” klaszter: az éghajlatváltozással szembeni küzdelem azáltal, hogy jobban megismerjük annak okait, alakulását, kockázatait, hatásait és a belőle fakadó lehetőségeket, továbbá azáltal, hogy éghajlat- és környezetbarátabbá, hatékonyabbá, versenyképesebbé, intelligensebbé, biztonságosabbá és reziliensebbé tesszük az energetikai és a közlekedési ágazatot, ösztönözzük a megújuló energiaforrások alkalmazását és az energiahatékonyságot, fokozzuk az Unió külső sokkokkal szembeni rezilienciáját, valamint a fenntartható fejlődési célok elérése érdekében megváltoztatjuk a társadalmi magatartásmintákat.

Beavatkozási területek: éghajlattudomány és az éghajlattal kapcsolatos megoldások; energiaellátás; energiarendszerek és -hálózatok; az energetikai átállás által érintett épületek és ipari létesítmények; közösségek és városok; ipari versenyképesség a közlekedési ágazatban; tiszta, biztonságos és hozzáférhető közlekedés és mobilitás; intelligens mobilitás; energiátárolás.

- f) „Élelmiszerek, biogazdaság, természeti erőforrások, mezőgazdaság és környezet” klaszter: környezetvédelem, valamint a szárazföldi, belvízi és tengeri természeti és biológiai erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható kezelése és felhasználása a biológiai sokféleség csökkenése megállításának érdekében, továbbá mindenki számára biztosítjuk az élelmezés- és táplálkozásbiztonságot, valamint a karbonszegény, erőforrás-hatékony és körforgásos gazdaságra és a fenntartható biogazdaságra való átállást.

Beavatkozási területek: környezeti megfigyelés; biológiai sokféleség és természeti erőforrások; mezőgazdaság, erdészet és vidéki térségek; tengerek, óceánok és szárazföldi vizek; élelmiszerrendszerek; bioalapú innovációs rendszerek az uniós biogazdaságban; körforgásos rendszerek.

- g) A JRC nem nukleáris közvetlen tevékenységei: a hatékony és megfizethető, megfelelő szakpolitikákat szolgáló, kiváló minőségű tudományos adatok előállítása. Az uniós jogi aktusokra irányuló új kezdeményezésekhez és javaslatokhoz olyan átlátható, átfogó és kiegyensúlyozott adatokra van szükség, amelyek lehetővé teszik ezek észszerű kialakítását, a szakpolitikák végrehajtása terén pedig olyan adatokra van szükség, amelyek lehetővé teszik az eredmények mérését és nyomon követését. A JRC a teljes szakpolitikai ciklus során független tudományos adatokkal és technikai támogatással járul hozzá az uniós szakpolitikák megvalósításához. A JRC az Unió szakpolitikai prioritásaira összpontosítja kutatási tevékenységét.

Beavatkozási területek: a tudásbázis erősítése a politikai döntéshozatal számára; globális kihívások (egészségügy; kultúra, kreativitás és inkluzív társadalom; a társadalmat szolgáló polgári biztonság; digitális gazdaság, ipar és világűr; éghajlat, energiaügy és mobilitás; élelmiszerek, biogazdaság, természeti erőforrások, mezőgazdaság és környezet); innováció, gazdasági fejlődés és versenyképesség; tudományos kiválóság, területfejlesztés és támogatás a tagállamok és régiók számára.

3. III. pillér: „Innovatív Európa”

A pillér azt a célt szolgálja, hogy – a 4. cikkel összhangban – előmozdítsa az innováció minden formáját, ideértve a nem technológiai innovációt is, elsősorban a kkv-k körében, ideértve az startupokat is, a technológiai fejlődés, a demonstrációs tevékenységek és a tudástranszfer elősegítése révén, továbbá hogy erősítse az innovatív megoldások bevezetését a következő tevékenységeken keresztül. Emellett hozzá kell járulnia a program 3. cikkben említett egyéb egyedi célkitűzéseinek megvalósításához is. Az EIC megvalósítására elsősorban két eszköz keretében kerül sor: a főképp együttműködésen alapuló kutatás keretében megvalósított, az úttörő kutatásokat támogató program, valamint az Akcelerátor program keretében.

- a) EIC: elsősorban az áttörést jelentő és a diszruptív innovációra való összpontosítás, különös tekintettel a piacteremtő innovációra, és egyúttal az innováció valamennyi típusának támogatása, beleértve az inkrementális innovációt is.

Beavatkozási területek: úttörő kutatásokat támogató program a magas szintű kutatáshoz, a jövőbeli és kialakulóban lévő, áttörést jelentő, piacteremtő és/vagy deep tech technológiák támogatása; Akcelerátor program, melynek célja a K+I tevékenységek késői szakaszai és a piaci bevezetés közötti finanszírozási hiány áthidalása az áttörést jelentő, piacteremtő innovációk hatékony alkalmazása és a vállalkozások olyan esetekben való felfuttatása érdekében, amikor a piac nem nyújt életképes finanszírozási lehetőségeket; további EIC-tevékenységek, például pénzdíjak, ösztöndíjak és a vállalkozások szempontjából hozzáadott értékek képviselő szolgáltatások.

- b) Európai innovációs ökoszisztémák

Beavatkozási területek: kapcsolatteremtés – adott esetben az EIT-vel együttműködésben – a nemzeti és regionális szinten működő innovációs szereplőkkel, valamint a tagállamok, a régiók és a társult országok közös, határokon átnyúló innovációs programjai végrehajtásának támogatása az innováció szabályozásával kapcsolatos gyakorlat és tudás cseréjétől kezdve az innovációt elősegítő humán készségek fejlesztésén át a kutatási és innovációs tevékenységekig, ideértve a nyílt és felhasználóvezérelt innovációt is, az európai innovációs rendszer hatékonyságának javítása érdekében. Ennek végrehajtása során szinergiát kell teremteni többek között az ERFA által az innovációs ökoszisztémák és az intelligens szakosodáshoz kapcsolódó régióközi partnerségek számára nyújtott támogatással.

- c) Európai Innovációs és Technológiai Intézet

Beavatkozási területek (a II. mellékletben meghatározottak szerint): fenntartható innovációs ökoszisztémák Európa-szerte; innováció és vállalkozói készség az egész életen át tartó tanulással összefüggésben, ideértve az egyetemi kapacitások Európa-szerte történő megerősítését is; új piaci megoldások a globális kihívások kezelésére; szinergiák és hozzáadott érték a programon belül.

4. „A részvétel szélesítése és az EKT megerősítése”

Ez a rész a következő tevékenységeken keresztül a 3. cikk (2) bekezdésének d) pontjában meghatározott egyedi célkitűzésekre irányul. Emellett hozzá kell járulnia a programnak a 3. cikkben említett egyéb egyedi célkitűzéseinek a megvalósításához is. Amellett, hogy az egész program támaszául szolgál, ez a rész olyan tevékenységeket támogat, amelyek hozzájárulnak a tehetségek Európába vonzásához, a képzett munkaerő cirkulációjához, a képzett munkaerő elvándorlásának megakadályozásához, valamint ahhoz, hogy egész Európában nagyobb hangsúlyt kapjon a tudásalapú társadalom, az innováció és a nemek közötti egyenlőség, valamint ahhoz, hogy Európa a globális verseny élvonalában legyen, előmozdítva a transznacionális együttműködést és ezáltal Európa-szerte optimalizálva a nemzeti erősségeket és potenciált egy jól működő EKT-ben, ahol a tudás és a magasan képzett munkaerő szabadon és kiegyensúlyozottan áramlik, ahol a polgárok széles köre tájékozott a K+I eredményeire, és bízik azokban, és azok az egész társadalom javát szolgálják, és ahol az uniós szakpolitikák – különösen a K+I szakpolitikák – magas színvonalú tudományos adatokon alapulnak.

E résznek támogatnia kell a K+I területén alacsonyabb szinten teljesítő országok szervezeteitől érkező pályázatok minőségének javítását célzó tevékenységeket is, például a pályázatokat megelőző ellenőrzést és szakmai tanácsadást, elő kell mozdítania a nemzeti kapcsolattartók tevékenységét a nemzetközi hálózatépítés támogatása érdekében, valamint segítenie kell a K+I területén alacsonyabb szinten teljesítő országok olyan szervezeteit támogató tevékenységeket, amelyek csatlakoznak olyan, már kiválasztott együttműködésen alapuló projektekhez, amelyekben ilyen országokból származó szervezetek nem vesznek részt.

Beavatkozási területek: a részvétel bővítése és a kiválóság terjesztése, többek között a Teaming, a Twinning, az ERC professzúra, az Európai együttműködés a tudomány és a technológia területén (COST), a kiválósági kezdeményezések, valamint a képzett munkaerő cirkulációjának elősegítését célzó tevékenységek révén; az európai K+I rendszer megreformálása és fejlesztése, többek között a nemzeti K+I szakpolitikai reformok támogatása, vonzó szakmai környezet biztosítása, valamint a civil tudomány és a társadalmi nemekkel kapcsolatos szempontokat figyelembe vevő tudomány támogatása útján.

II. MELLÉKLET

EURÓPAI INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI INTÉZET (EIT)

Az EIT programtevékenységeinek végrehajtása során a következők alkalmazandók:

1. Indokolás

Ahogy az uniós K+I hatásának maximalizálásával foglalkozó (Pascal Lamy vezette) magas szintű munkacsoport jelentése egyértelműen megállapítja, az előrelépést a „jövőbe tekintő oktatás és a változást hozó emberekbe történő befektetés” jelenti. Az európai felsőoktatási intézmények külön felkérést kapnak arra, hogy fejlesszék a vállalkozói készséget, bontsák le a tudományágak közötti határokat, és intézményesítsék a tudományos világ és az ipar közötti erős interdiszciplináris együttműködést. A közelmúltban végzett felmérések szerint a tehetséges emberek elérése, messze a legfontosabb azon tényezők sorában, amelyek az startupokat alapító európaiak helyválasztását befolyásolják. A vállalkozói készség fejlesztése, a képzési lehetőségek, valamint a kreatív készségek fejlesztése kulcsszerepet játszik a jövő innovátorainak kinevelésében és a meglévő innovátorok azon képességeinek fejlesztésében, hogy vállalkozásukat még sikeresebbé tegyék. Az innovációs ökoszisztéma kialakításának kulcsfontosságú alkotóelemét képezi a vállalkozói tehetséggel rendelkező személyek elérése, a szakmai szolgáltatásokhoz, tőkéhez és piacokhoz való uniós szintű hozzáférés, valamint az innovációs kulcsszereplők összefogása egy közös cél érdekében. Uniószerre össze kell hangolni a törekvéseket annak érdekében, hogy létrejöjjön az Unió egészére kiterjedő összekapcsolt vállalkozói klaszterek és ökoszisztémák kritikus tömege.

Az EIT ma Európa legnagyobb integrált innovációs ökoszisztémája, melyben az üzleti élet, valamint a kutatás és az oktatás területéről, illetve azon túlról érkező partnerek működnek együtt. Az EIT továbbra is támogatja a tudás-és innovációs közösségeket (KIC-ek), amelyek konkrét globális kihívásokkal foglalkozó, nagy volumenű európai partnerségek, és erősíteni fogja a körülöttük lévő innovációs ökoszisztémákat. Ennek érdekében pedig az EIT elő segíti a legszínvonalasabb oktatás, K+I integrálását, s ezáltal az innovációserkentő környezet kialakítását, valamint előmozdítja és támogatja egy új vállalkozói nemzedék megjelenését és ösztönzi az innovatív vállalkozások létrehozását az EIC-vel szoros szinergiában és azt kiegészítve.

Európa-szerre további erőfeszítésekre van szükség az olyan ökoszisztémák kialakítása érdekében, ahol a kutatók, az innovátorok, az ágazatok és a kormányok könnyen együtt tudnak működni egymással. Az innovációs ökoszisztémák a valóságban még mindig nem működnek optimálisan, aminek számos oka van, például a következők:

- a) az innovációs szereplők közötti együttműködést még mindig szervezeti, szabályozási és kulturális akadályok nehezítik;
- b) az innovációs ökoszisztémák megerősítésére irányuló törekvéseket össze kell hangolni, és egyértelműen meg kell határozni, hogy milyen egyedi célkitűzésekre és hatásokra összpontosítsanak.

A jövőbeli társadalmi kihívások kezelése, az új technológiai lehetőségek megragadása, valamint a környezetbarát és fenntartható gazdasági növekedésnek, a munkahelyteremtésnek, a versenyképességnek és az európai polgárok jóllétének elősegítése érdekében tovább kell erősíteni Európa innovációs kapacitását az együttműködést és az innovációt segítő meglévő környezetek megerősítésével és az ilyen új környezetek kialakításának előmozdításával; a tudományos világ és a kutatási szektor innovációs képességeinek megerősítésével; az új vállalkozói nemzedék támogatásával; az innovatív vállalkozások létrehozásának és fejlesztésének ösztönzésével, valamint az Unió által támogatott K+I tevékenységek, különösen az EIT- támogatás láthatóságának és elismertségének fokozásával a nyilvánosság körében.

Az innovációs kihívások jellege és nagyságrendje megkívánja a szereplők és az erőforrások európai szinten történő mobilizálását és a velük való európai szintű kapcsolattartást, ami a határokon átnyúló együttműködés erősítésével oldható meg. Le kell bontani a tudományágak közötti, illetve az értékláncok mentén épült válaszfalakat, és támogatni kell az ismeretek és a szak tudás tényleges cseréje, valamint a vállalkozói tehetség kifejlődése és bevonása szempontjából kedvező környezet kialakítását. Az EIT stratégiai innovációs tervének összhangban kell lennie a programban meghatározott kihívásokkal, és biztosítani kell az e terv és az EIC közötti kiegészítő jellegét.

2. Beavatkozási területek

2.1. Fenntartható innovációs ökoszisztémák Európa-szerre

Az „EIT-rendeletnek” és az EIT stratégiai innovációs tervének megfelelően az EIT egyre fontosabb szerepet tölt be a fenntartható, a kihívásokra épülő innovációs ökoszisztémák Európa-szerre történő megerősítésében. Továbbra is elsősorban KIC-eken – azaz egyedi társadalmi kihívások kezelésével foglalkozó, nagy volumenű európai partnerségeken – keresztül működik. Tovább erősíti az ezeket körülvevő innovációs ökoszisztémákat azok megnyitásával, valamint a kutatás, az innováció és az oktatás integrációjának fokozásával. Az EIT ezen túlmenően a regionális innovációs rendszerének bővítése útján is erősíti az innovációs ökoszisztémákat Európa-szerre. Az EIT olyan innovációs ökoszisztémákkal dolgozik, amelyek a stratégia, a tematikus összehangolás és a várt hatás alapján – szoros szinergiát alkotva az intelligens szakosodási stratégiákkal és platformokkal – nagy innovációs potenciált mutatnak.

Tevékenységek nagy vonalakban

- a) a meglévő KIC-ek hatékonyságának és az új partnerek felé való nyitottságának megerősítése, lehetővé téve a hosszú távú önfenntarthatóságra való átállást, valamint annak elemzése, hogy szükség van-e új KIC-ek létrehozására a globális kihívások kezelése érdekében. A konkrét tematikus területeket az EIT stratégiai innovációs terv határozza meg a stratégiai tervezés figyelembevételével;
- b) a régiók felgyorsítása a kiválóság felé az EIT stratégiai innovációs tervben említett országokban, szoros együttműködésben a strukturális alapokkal és adott esetben más releváns uniós programokkal.

2.2. Innováció és vállalkozói készség az egész életen át tartó tanulóval összefüggésben, ideértve a felsőoktatási kapacitások Európa-szerte történő megerősítését is

Az innováció és a vállalkozói készség előmozdítása érdekében az EIT oktatási tevékenységeit célzott oktatással és képzéssel erősítik meg. A humán tőke fejlesztésének előtérbe helyezése az EIT meglévő tudományos és innovációs társulásai oktatási programjainak bővítésére épül annak érdekében, hogy a hallgatók és a szakemberek továbbra is az innováción, a kreativitáson és a vállalkozói készségen alapuló, magas színvonalú tananyagot sajátíthassanak el, összhangban többek között az uniós ipari és készségfejlesztési stratégiával. Ez kiterjedhet a program más részei, különösen a Marie Skłodowska-Curie tevékenységek keretében támogatott kutatókra és innovátorokra is. Az EIT emellett Európa-szerte támogatja a felsőoktatási intézmények modernizációját és az innovációs ökoszisztémákba való integrálását is azzal, hogy ösztönzi és növeli vállalkozói potenciáljukat és képességeiket, valamint támogatja őket a készségekkel kapcsolatos új igényekre való jobb felkészülésben.

Tevékenységek nagy vonalakban

- a) a társadalom és az ipar jövőbeli igényeit figyelembe vevő, innovatív tananyag és átfogó programok kidolgozása az egész Európából és Európán kívülről érkező hallgatók, vállalkozók és szakemberek számára, a szakismeretek és az ágazati szaktudás innovációs és vállalkozói készségekkel – többek között a digitális környezethez és a fenntartható kulcsfontosságú alaptermőológiákhoz kapcsolódó csúcstechnológiai készségekkel – történő párosításával;
- b) az EIT-védjegy erősítése és bővítése az EIT olyan oktatási programjai ismertségének és elismertségének javítása érdekében, amelyek különböző felsőoktatási intézmények, kutatóközpontok és vállalatok közötti partnerségeken alapulnak, emellett az EIT általános minőségének javítása gyakorlati tananyag és céltudatos vállalkozói képzés, valamint nemzetközi, szervezet- és ágazatközi mobilitás biztosítása révén;
- c) a felsőoktatási ágazat innovációs és vállalkozói képességeinek fejlesztése az EIT-társulások szaktudásának az oktatás, a kutatás és az üzleti szféra összekapcsolása érdekében történő mozgósítása és előmozdítása révén;
- d) az EIT Alumni közösség – mint az új diákok előtt álló szerepmódel – szerepének erősítése, amely egyben erős eszköz is az EIT hatásának megismertetésére.

2.3. Új piaci megoldások a globális kihívások kezelésére

Az EIT – a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének biztosítása mellett – megkönnyíti és lehetővé teszi a vállalkozók, az innovátorok, a kutatók, az oktatók, a hallgatók és az egyéb innovációs szereplők számára, valamint jutalmazza őket azért, hogy tudományterületeket átfogó csapatokban együtt dolgozzanak ötleteken, és azokat inkrementális vagy diszruptív innovációkká alakítsák át. A tevékenységeket a nyílt innováció és a határokon átnyúló megközelítés jellemzi, a tudásháromszög azon releváns tevékenységeinek bevonásával, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a tevékenység sikeres legyen (például a projektgazdák javíthatják a következők elérését: speciális képesítéssel rendelkező diplomások, vezető felhasználók, innovatív ötletekkel rendelkező induló vállalkozások, releváns kiegészítő eszközökkel rendelkező nem hazai cégek stb.).

Tevékenységek nagy vonalakban

- a) olyan új termékek, szolgáltatások és piaci lehetőségek kifejlesztésének támogatása, amelyek esetében a tudásháromszög szereplői egymással együttműködésben dolgoznak ki megoldásokat a globális kihívásokra;
- b) az innovációs értéklánc egészének teljes körű integrálása: a hallgatótól a vállalkozóig, az ötlettől a termékig, a laboratóriumtól a fogyasztóig. Ez magában foglalja az induló és a felfutóban lévő innovatív vállalkozások támogatását is;

- c) magas szintű szolgáltatások és támogatás nyújtása innovatív vállalkozásoknak, beleértve a technikai segítségnyújtást termékek és szolgáltatások finomhangolásához, az érdemi mentorálást, valamint a megcélzott ügyfelek biztosításához és a tőkeszerzéshez nyújtott támogatást, amelynek célja a gyors piacra jutás és a növekedés folyamatának felgyorsítása.

2.4. Szinergiák és hozzáadott érték a programon belül

Az EIT fokozza a meglévő KIC-eken belüli, valamint a különböző uniós és globális szereplőkkel és kezdeményezésekkel való szinergiák és komplementaritás kihasználására irányuló erőfeszítéseit, és stratégiai és operatív szinten egyaránt bővíti majd az együttműködő szervezetek hálózatát, az átfedések elkerülése mellett.

Tevékenységek nagy vonalakban

- a) szoros együttműködés az EIC-vel és az InvestEU programmal, különösen a KIC-eken keresztül, az innovatív vállalkozásoknak – induló és felfutó fázisban lévő vállalkozásoknak egyaránt – kínált támogatás (nevezetesen a támogatás és a szolgáltatások) egyszerűsítése terén;
- b) EIT-tevékenységek tervezése és végrehajtása a program egyéb részeivel való lehető legnagyobb mértékű szinergia és kiegészítő jelleg biztosítása érdekében;
- c) együttműködés a tagállamokkal – nemzeti és regionális szinten egyaránt –, strukturált párbeszéd kialakításával és azon törekvések összehangolásával, amelyek célja szinergiák kialakítása a nemzeti és regionális kezdeményezésekkel – többek között az intelligens szakosodási stratégiákkal, valamint adott esetben az „európai innovációs ökoszisztémák” megvalósítása révén, a legjobb gyakorlatok és a tapasztalatok azonosítása, megosztása és terjesztése érdekében;
- d) innovatív gyakorlatok és ismeretek megosztása és terjesztése Európa-szerte, illetve Európán kívül is, az európai innovációs politikához való hozzájárulás érdekében, a program egyéb részeivel összhangban;
- e) hozzájárulás az innovációs politika megvitatásához és az uniós szakpolitikai prioritások kialakításához és végrehajtásához, ami az összes érintett bizottsági szolgálattal, más uniós programokkal és az azokban érintett felekkel való együttműködés, valamint a szakpolitikai kezdeményezések végrehajtására irányuló lehetőségek további feltárása formájában valósul meg;
- f) a többi uniós programmal, többek között a humántőke-fejlesztést és az innovációt támogató programokkal (például COST, ESZA+, ERFA, Erasmus+, Kreatív Európa, COSME Plusz/egységes piac, InvestEU program) fennálló szinergiák kiaknázása;
- g) stratégiai szövetségek kiépítése a legfontosabb innovációs szereplőkkel uniós és nemzetközi szinten, valamint támogatás nyújtása a KIC-ek részére a tudásháromszög kulcsfontosságú, harmadik országokban található partnereivel való együttműködés és kapcsolatépítés fejlesztésére, amelynek célja új piacok nyitása a KIC-ek által támogatott megoldások számára, valamint finanszírozás és tehetségek bevonása külföldről. A harmadik országok részvételét a kölcsönösség és a kölcsönös előnyök elvét szem előtt tartva elő kell mozdítani.

III. MELLÉKLET

EURÓPAI PARTNERSÉGEK

Az európai partnerségek kiválasztására, végrehajtására, nyomon követésére, értékelésére, fokozatos kivezetésére, illetve megújítására a következő feltételek alkalmazandók:

1. Kiválasztás

Annak alátámasztása, hogy az európai partnerség – partnerek bevonása és szerepvállalása révén – hatékonyabb módon képes megvalósítani a program vonatkozó célkitűzéseit, különösen azzal, hogy egyértelmű hatást gyakorol az Unióra és polgáira, különösen a globális kihívások kezelése, a K+I célkitűzések megvalósítása, az Unió versenyképességének és fenntarthatóságának biztosítása, az EKT megerősítéséhez való hozzájárulás és adott esetben a nemzetközi vállalatok teljesítése szempontjából.

Az EUMSZ 185. cikke alapján létrehozott intézményesített európai partnerségek esetében a tagállamok legalább 40 %-ának részvétele kötelező:

- a) az európai partnerség koherenciája és szinergiái az uniós K+I környezetben belül, a lehető legnagyobb mértékben betartva a program szabályait;
- b) az európai partnerség átláthatósága és nyitottsága a tekintetben, hogy a prioritásokat és a célkitűzéseket a várt eredmények és hatások mentén azonosítják, valamint bevonják a teljes értékláncot képviselő, különböző ágazatokból, háttérből és tudományágakból érkező, adott esetben – ha az Európa versenyképességét nem veszélyezteteti – nemzetközi partnereket és érdekelt feleket; egyértelmű szabályok a kkv-k részvételének előmozdítására, valamint az eredmények terjesztésére és – különösen a kkv-k általi, többek között közvetítő szervezeteken keresztül történő – felhasználására vonatkozóan;
- c) az európai partnerség adicionalitásának és irányultságának előzetes bemutatása, beleértve az európai partnerség rendeltetésére vonatkozó közös stratégiai jövőképet is. Az említett jövőkép többek között a következőkre terjed ki:
 - i. mérhető, konkrét határidőkön belül elvárt eredmények és hatások, többek között az Unió számára kulcsfontosságú gazdasági és/vagy társadalmi érték azonosítása;
 - ii. a várható minőségi és jelentős mennyiségi multiplikátorhatások bemutatása, ideértve a fő teljesítménymutatók mérési módszerét;
 - iii. a végrehajtás rugalmasságát biztosító, valamint a változó szakpolitikai, társadalmi és/vagy piaci igényekhez, illetve tudományos fejleményekhez történő alkalmazkodásra irányuló megközelítések a regionális, nemzeti és uniós szintű szakpolitikák közötti szakpolitikai koherencia növelése érdekében;
 - iv. kilépési stratégia és a program fokozatos kivezetésére vonatkozó intézkedések;
- d) a partnerek hosszú távú kötelezettségvállalásának – többek között a köz- és/vagy magánberuházások minimális arányának – előzetes bemutatása.

Az EUMSZ 185. vagy 187. cikkével összhangban létrehozott, intézményesített európai partnerségek esetében, az Uniótól eltérő partnerek pénzügyi és/vagy természetbeni hozzájárulása legalább 50 %, és elérheti az európai partnerség összesített költségvetési kötelezettségvállalásainak 75%-át. Minden egyes intézményesített európai partnerség esetében az Uniótól eltérő partnerek hozzájárulásának egy része pénzügyi hozzájárulás formáját ölti. Az Uniótól és a részt vevő államoktól eltérő partnerek pénzügyi hozzájárulásának elsősorban az adminisztratív költségek, valamint a koordinációval és támogatással, illetve az egyéb, versenysemleges tevékenységekkel kapcsolatos költségek fedezésére kell irányulniuk.

2. Végrehajtás:

- a) olyan rendszerszintű megközelítés, amely biztosítja a tagállamok aktív és korai bevonását, valamint az európai partnerség várható hatásainak elérését olyan, jelentős uniós hozzáadott értékkel bíró közös tevékenységek rugalmas végrehajtása révén, amelyek a K+I tevékenységekre irányuló közös pályázati felhívásokon túlmutatva a piaci bevezetéshez és a jogszabályokban és szakpolitikákban való megjelenéshez kapcsolódó tevékenységeket is magukban foglalnak;
- b) olyan megfelelő intézkedések, amelyek biztosítják a kezdeményezés folyamatos nyitottságát és az átláthatóságot a végrehajtás során, különösen a prioritások meghatározása és a pályázati felhívásokban való részvétel, az irányításra vonatkozó információk, az Unió láthatósága, a kommunikációs és tömegtájékoztatási intézkedések, valamint az eredmények terjesztése és hasznosítása tekintetében, ideértve az egész értékláncrel vonatkozó, egyértelmű nyílt hozzáférési/felhasználói stratégiát; megfelelő intézkedések a kkv-k tájékoztatására és részvételük ösztönzésére;

- c) koordináció vagy közös tevékenységek olyan egyéb releváns K+I kezdeményezésekkel, amelyek biztosítják az összeköttetések optimális szintjét és a hatékony szinergiákat, egyebek mellett a végrehajtást nehezítő, nemzeti szintű potenciális akadályok leküzdése és a költséghatékonyság javítása érdekében;
- d) minden egyes partner részéről a kezdeményezés teljes időtartama alatt érvényes, a nemzeti előírásokkal összhangban álló kötelezettségvállalások a pénzügyi és/vagy természetbeni hozzájárulások tekintetében;
- e) az intézményesített európai partnerségek esetében az uniós szakpolitikák vagy programok kidolgozása, végrehajtása és nyomon követése céljából az eredményekhez és a tevékenységhez kapcsolódó egyéb információkhoz való hozzáférés biztosítása a Bizottság számára.

3. Nyomon követés:

- a) Az 50. cikkkel összhangban lévő nyomonkövetési rendszer, amely nyomon követi a konkrét szakpolitikai célkitűzések, elérendő eredmények és fő teljesítménymutatók felé tett előrehaladást, és lehetővé teszi az eredményeknek és hatásoknak, valamint a korrekciós intézkedések esetleges szükségességének későbbi értékelését;
- b) rendszeres időközönként célzott jelentéstétel a mennyiségi és minőségi multiplikátorhatásokra, valamint a vállalt, illetve ténylegesen teljesített pénzügyi és természetbeni hozzájárulásokra, a láthatóságra és a nemzetközi környezetben való pozicionálásra, továbbá a magánszektorbeli beruházások K+I kockázataira gyakorolt hatásra vonatkozóan;
- c) az európai partnerségeken belüli összes pályázati felhívással kapcsolatos értékelési folyamatra és eredményekre vonatkozó részletes információk, melyeket időben, közös elektronikus adatbázisban kell hozzáférhetővé tenni.

4. Értékelés, fokozatos kivezetés és megújítás:

- a) a meghatározott célok és fő teljesítménymutatók tekintetében uniós és nemzeti szinten elért hatások értékelése az 52. cikkben meghatározott programértékelés céljából, ideértve a jövőbeli tevékenységek esetében alkalmazandó leghatékonyabb szakpolitikai beavatkozási mód értékelését is; valamint az európai partnerség esetleges megújításának az európai partnerségek és a szakpolitikai prioritások kontextusában való pozicionálása;
- b) amennyiben nem kerül sor a partnerség megújítására, olyan megfelelő intézkedések, amelyek biztosítják a programból való támogatásnak a jogilag kötelezett partnerek közötti előzetes megállapodás szerinti feltételek és ütemezés szerinti fokozatos kivezetését, a nemzeti vagy más uniós programok révén történő esetleges további transznacionális támogatás, valamint a magánberuházások és a folyamatban lévő projektek sérelme nélkül.

IV. MELLÉKLET

SZINERGIÁK MÁS UNIÓS PROGRAMOKKAL

A más uniós programokkal való szinergiák a programok kialakításának, valamint céljainak egymást kiegészítő jellegén, valamint a végrehajtás szintjén alkalmazott finanszírozási szabályok és eljárások kompatibilitásán alapulnak.

A programból nyújtott támogatás kizárólag K+I tevékenységek finanszírozására használható fel. A stratégiai tervezés keretében biztosítani kell a különböző uniós programok prioritásainak egymáshoz igazítását, valamint azt, hogy a K+I ciklus különböző szakaszaiban koherens támogatási lehetőségek álljanak rendelkezésre. Többek között a küldetések és az európai partnerségek tekintetében is gondoskodni kell a más uniós programokkal és szakpolitikákkal való szinergiák kiaknázásáról.

A program során nyert kutatási eredmények, illetve kifejlesztett innovatív megoldások alkalmazását más uniós programokból való támogatással kell elősegíteni, különösen terjesztési és hasznosítási stratégiákra, tudástranszferre, kiegészítő és kumulatív támogatási forrásokra és kísérő szakpolitikai intézkedésekre támaszkodva. A K+I tevékenységek finanszírozására harmonizált szabályoknak kell vonatkoznuk, amelyek rendeltetése az uniós hozzáadott érték biztosítása, a különböző uniós programokkal való átfedések elkerülése, valamint a maximális hatékonyság és az adminisztratív egyszerűsítés megvalósítása.

A program és a különböző uniós programok közötti szinergiák megvalósításának módját a következő pontok határozzák meg részletesebben:

1. Az Európai Mezőgazdasági Garanciaalappal (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alappal (EMVA) a közös agrárpolitika (KAP) keretében megvalósuló szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy:
 - a) az Unió mezőgazdasági ágazatához és vidéki térségeihez kapcsolódó K+I igények azonosítására sor kerüljön például a „Mezőgazdasági termelékenység és fenntarthatóság” európai innovációs partnerség keretében, és azokat mind a program stratégiai tervezése során, mind a munkaprogramokban figyelembe vegyék;
 - b) a KAP a lehető legjobb módon használja fel a K+I eredményeket, és mozdítsa elő az – egyebek mellett a K+I keretprogramok által támogatott projektekből, a „Mezőgazdasági termelékenység és fenntarthatóság” európai innovációs partnerségből, valamint az EIT releváns KIC-eiből származó – innovatív megoldások alkalmazását, végrehajtását és bevezetését;
 - c) az EMVA támogassa a program eredményeiből származó azon ismeretek és megoldások alkalmazását és terjesztését, amelyek dinamikusabb mezőgazdasági ágazatot és a vidéki térségek fejlesztése tekintetében új lehetőségeket eredményeznek.
2. Az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap (ETHAA) megvalósuló szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy:
 - a) a program és az ETHAA szorosan összekapcsolódjanak, mivel a tengerhasznosítási és az integrált tengerpolitika területén jelentkező uniós K+I igények a program stratégiai tervezésén keresztül jutnak kifejezésre;
 - b) az ETHAA támogassa az új technológiák, valamint az innovatív termékek, eljárások és szolgáltatások bevezetését, különösen azokat, amelyek a program eredményeként jönnek létre a tengerhasznosítási és az integrált tengerpolitika területén; az ETHAA emellett mozdítsa elő a terepen történő adatgyűjtést, adatkezelést és az adatok nyomon követését, és terjessze a program keretében támogatott releváns cselekvések eredményeit, ami hozzájárul a közös halászati politika, az uniós integrált tengerpolitika és a nemzetközi óceánpolitikai irányítás végrehajtásához, valamint a nemzetközi kötelezettségvállalások teljesítéséhez.
3. Az Európai Regionális Fejlesztési Alappal (ERFA) megvalósuló szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy:
 - a) az EKT megerősítése és a fenntartható fejlődési célokhoz való hozzájárulás érdekében az ERFA-ból és a programból származó alternatív és kumulatív támogatásra vonatkozó intézkedések olyan tevékenységek támogatására irányuljanak, amelyek hidat képeznek különösen az intelligens szakosodási stratégiák és a K+I kiválóság között, ideértve a közös transzregionális/transznacionális programokat és a páneurópai kutatási infrastruktúrákat is;
 - b) az ERFA többek között a regionális és helyi K+I ökoszisztémák és hálózatok fejlesztésére és megerősítésére, valamint az ipari átalakulásra összpontosítson, ideértve a K+I képességek kiépítését, a K+I keretprogramokból származó eredmények hasznosítását, valamint új technológiák és innovatív, éghajlatbarát megoldások bevezetését célzó, az ERFA révén történő támogatást.

4. Az Európai Szociális Alap Plussszal (ESZA+) megvalósuló szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy:
 - a) az ESZA+ nemzeti és regionális programok révén képes legyen a program által támogatott innovatív képzési programok elterjesztésére és felfuttatására annak érdekében, hogy az emberek szert tehessenek a munkaerőpiac folyamatosan változó igényeinek megfelelő készségekre és kompetenciákra;
 - b) az EKT megerősítése érdekében az ESZA+-ból származó alternatív és kombinált támogatásra vonatkozó intézkedések felhasználhatók legyenek a program humántőke-fejlesztést előmozdító tevékenységeinek támogatására a K+I területén;
 - c) az ESZA+ elősegítse a különösen a programból származó innovatív technológiák, valamint új üzleti modellek és megoldások általános alkalmazását, hogy ily módon hozzájáruljon az innovatív, hatékony és fenntartható egészségügyi rendszerekhez, valamint megkönnyítse, hogy az európai polgárok jobb és biztonságosabb egészségügyi ellátást vehessenek igénybe.
5. „Az EU az egészségügyért” programmal megvalósuló szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy:
 - a) a program stratégiai tervezése során sor kerüljön az az egészségügyhöz kapcsolódó uniós K+I igények azonosítására és meghatározására;
 - b) „az EU az egészségügyért” program hozzájáruljon a kutatási eredmények – különösen a programból származó eredmények – legjobb felhasználásának biztosításához.
6. Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközzel (CEF) megvalósuló szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy:
 - a) a program stratégiai tervezése során sor kerüljön az uniós közlekedési, energiaügyi és digitális ágazat területére vonatkozó K+I igények azonosítására és meghatározására;
 - b) a CEF támogassa a különösen a K+I keretprogramokból származó új innovatív technológiák és megoldások széles körű bevezetését és alkalmazását a közlekedés, az energiaügy és a digitális fizikai infrastruktúrák területén;
 - c) könnyebben megvalósuljon a program és a CEF projektjei közötti információ- és adatcsere, például a keretprogrammal összefüggő azon technológiák kiemelése által, amelyek piaci érettsége magas szintű, és amelyek bevezetése a CEF segítségével tovább javítható.
7. A Digitális Európa programmal megvalósuló szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy:
 - a) a program és a Digitális Európa program által megcélzott több tematikus terület közötti összefüggések ellenére a támogatandó tevékenységek típusai, várt eredményei és beavatkozási logikái eltérőek legyenek és kiegészítsék egymást;
 - b) a program stratégiai tervezésén keresztül sor kerüljön a program digitális aspektusaihoz kapcsolódó K+I igények azonosítására és meghatározására, ami magában foglalja például a nagy teljesítményű számítástechnika, a mesterséges intelligencia, a kiberbiztonság, a megosztott könyvelési technológiák és a kvantumtechnológiák terén megvalósuló kutatást és innovációt, a digitális és az egyéb alaptermotechnológiák ötvözését, valamint a nem technológiai innovációkat, az áttörést hozó innovációkat bevezető vállalkozások felfutásának támogatását (számos ilyen innováció digitális és fizikai technológiákat ötvöz), valamint a digitális kutatási infrastruktúrák támogatását;
 - c) a Digitális Európa program például a nagy teljesítményű számítástechnika, a mesterséges intelligencia, a kiberbiztonság, a megosztott könyvelési technológiák, a kvantumtechnológiák és a korszerű digitális készségek területén a nagy léptékű digitális kapacitás- és infrastruktúraépítésre összpontosítson annak érdekében, hogy Unió-szerte széles körben elterjedjenek és bevezetésre kerüljenek az uniós kontextusban kritikus fontosságúnak tekinthető, már meglévő vagy tesztelt innovatív digitális megoldások a közérdekű területeken (például az egészségügy, a közigazgatás, az igazságügy és az oktatás), illetve a piaci hiányosságokkal küzdő területeken (mint például a vállalkozások – különösen a kkv-k – digitalizálása); a Digitális Európa program végrehajtására elsősorban az uniós szinten megosztandó digitális kapacitásba, valamint a digitális egységes piac fejlesztése részeként az interoperabilitást és a szabványosítást támogató uniós szintű tevékenységekbe történő, a tagállamokkal folytatott – különösen közös közbeszerzések formájában megvalósuló – összehangolt és stratégiai beruházások révén kerüljön sor;
 - d) a Digitális Európa program kapacitásait és infrastruktúráit valamennyi ágazatban és tudományágban bocsássák a K+I közösség rendelkezésére, többek között a program keretében támogatott tevékenységek tekintetében, ideértve a tesztelést, a kísérletezést és a demonstrációt;
 - e) a Digitális Európa program fokozatosan vegye át és alkalmazza a program révén kifejlesztett új digitális technológiákat;
 - f) a programnak a készségekre és kompetenciákra irányuló – többek között a releváns EIT-KIC-ek által nyújtott – képzési programok fejlesztését célzó kezdeményezéseit kiegészítse a Digitális Európa program által támogatott, fejlett digitális készségek terén megvalósuló kapacitásépítés;
 - g) a két program stratégiai programozása, működési eljárásai és irányítási struktúrái tekintetében jöjjenek létre szilárd koordinációs mechanizmusok.

8. Az Egységes piac programmal megvalósuló szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy:
- az Egységes piac program foglalkozzon a kkv-kat érintő piaci hiányosságokkal, és ösztönözze a vállalkozói készséget, valamint a vállalkozások alapítását és növekedését, a kiegészítő jellegnek pedig fenn kell állnia az Egységes piac program és mind az EIT, mind pedig az EIC innovatív vállalkozásokra irányuló tevékenységei között, valamint a kkv-k számára nyújtott támogatási szolgáltatások területén, különösen abban az esetben, ha a piac nem nyújt életképes finanszírozási lehetőségeket;
 - az Enterprise Europe Network a többi, már meglévő kkv-támogató struktúra (mint például a nemzeti kapcsolattartó pontok, az innovációs ügynökségek, a digitális innovációs központok, a kompetenciaközpontok, az inkubátorházak) mellett támogatási szolgáltatásokat nyújthasson a program keretében, többek között az EIC égisze alatt.
9. A környezetvédelmi és éghajlat-politikai programmal (LIFE) megvalósuló szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy:
- a program stratégiai tervezése során sor kerüljön az uniós környezetvédelmi, éghajlat-politikai és energiaügyi kihívások kezeléséhez kapcsolódó K+I igények azonosítására és meghatározására;
 - A LIFE program továbbra is katalizátorszerepet játszik az uniós környezetvédelmi, éghajlat- és energiapolitika megvalósítása, valamint a vonatkozó jogszabályok végrehajtása során, többek között a program K+I eredményeinek átvétele és alkalmazása révén, valamint azáltal, hogy hozzájárul azok nemzeti interregionális és regionális szintű bevezetéséhez azokon a területeken, ahol mindez segíthet a környezetvédelemhez, az éghajlat-politikához vagy a tiszta energiára való áttéréshez kapcsolódó kérdések kezelésében. A LIFE program mindenképp ösztönzi a programmal fennálló szinergiákat azáltal, hogy az értékelés során jutalommal díjazza a program eredményeinek átvételére is kiterjedő pályázatokat;
 - A hagyományos LIFE-projektek támogatják az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politika végrehajtásához szükséges olyan megfelelő technológiák, illetve módszerek kifejlesztését, tesztelését vagy demonstrációját, amelyeket a későbbiekben más forrásokból – többek között a program révén – történő támogatás mellett széles körben be lehet vezetni. Az EIT és az EIC támogatást nyújthat a LIFE-projektek végrehajtásából potenciálisan eredő új, áttörést jelentő ötletek felfuttatásához és piaci hasznosításához.
10. Az Erasmus+ programmal megvalósuló szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy:
- a program – többek között az EIT – és az Erasmus+ együttes forrásaiból az európai felsőoktatási intézmények megerősítésére, korszerűsítésére és átalakítására irányuló tevékenységek kapjanak támogatást. A program adott esetben kiegészíti az Erasmus+ által az „Európai Egyetemek” kezdeményezéshez nyújtott támogatás kutatási dimenzióját az oktatás, a K+I területére irányuló új, közös és integrált, hosszú távú és fenntartható stratégiák tudományágakon és ágazatokon átnyúló megközelítések alapján történő kidolgozásának részeként, amelynek célja a tudásháromszög megvalósítása. Az EIT tevékenységei kiegészíthetik az „Európai Egyetemek” kezdeményezés keretében végrehajtandó stratégiákat;
 - a program és az Erasmus+ ösztönözze az oktatás és a kutatás integrációját azáltal, hogy segíti a felsőoktatási intézményeket a közös oktatási, K+I stratégiák és hálózatok kidolgozásában és felállításában, a legújabb kutatási eredményeknek és gyakorlatoknak az oktatási rendszerek, a tanárok és az oktatók részére történő rendelkezésre bocsátásával, a valamennyi hallgató, felsőoktatási dolgozó és különösen kutató számára történő aktív kutatási tapasztalat megszerzésének lehetővé tételével, valamint a felsőoktatás és a K+I integrálására irányuló egyéb tevékenységek támogatásával.
11. Az uniós újprogrammal megvalósuló szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy:
- a program stratégiai tervezésének részeként azonosításra és meghatározásra kerüljenek az uniós újprogramhoz és az uniós újipar upstream és downstream ágazatához kapcsolódó K+I igények; a program keretében végrehajtott új kutatási tevékenységeket a jogalanyok beszerzései és támogathatósága tekintetében – adott esetben – az uniós újprogrammal összhangban hajtásák végre;
 - az uniós újprogram által közjavakként rendelkezésre bocsátott új adatokat és -szolgáltatásokat – a programban is – áttörést hozó megoldások K+I révén történő kidolgozására használják fel, különösen a fenntartható élelmiszerek és természeti erőforrások, az éghajlatváltozás nyomom követése, a légkör állapota, a szárazföldi, tengerparti és tengeri környezet, az intelligens városok, az összekapcsolt és automatizált mobilitás, valamint a biztonság és a katasztrófavédelem területén;
 - a Kopernikusz-adatokhoz és -információkhoz való hozzáférést nyújtó szolgáltatások hozzájáruljanak az EOOS-hez, és ezáltal megkönnyítsék a kutatók, a tudósok és az innovátorok számára a Kopernikusz-adatokhoz való hozzáférést; a kutatási infrastruktúrák, különösen a lokális megfigyelőhálózatok, a Kopernikusz-szolgáltatásokat lehetővé tévő lokális megfigyelési infrastruktúra alapvető elemeit képezik, és cserébe hozzáférnek a Kopernikusz-szolgáltatások által nyújtott információkhoz.

12. A Szomszédági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközzel (NDICI) és az Előcsatlakozási Támogatási Eszközzel (IPA III) megvalósuló szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy:
- a program stratégiai tervezésén keresztül, a fenntartható fejlődési célokkal összhangban sor kerüljön az NDICI és az IPA III területén jelentkező K+I igények azonosítására;
 - a program harmadik országok részvételével megvalósuló K+I tevékenységei, valamint a célzott nemzetközi együttműködési tevékenységek esetében az együttesen azonosított igények és beavatkozási területek közös meghatározása alapján erőfeszítések történjenek arra, hogy ezek igazodjanak és koherensen illeszkedjenek az NDICI és az IPA III keretében megvalósuló, piaci bevezetésre és kapacitásépítésre irányuló párhuzamos tevékenységi ágakhoz.
13. A Belső Biztonsági Alappal és az Integrált Határigazgatási Alap keretében működő határigazgatási eszközzel megvalósuló szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy:
- a program stratégiai tervezésén keresztül sor kerüljön a biztonság és az integrált határigazgatás területén felmerülő K+I igények azonosítására és meghatározására;
 - a Belső Biztonsági Alap és az Integrált Határigazgatási Alap támogassa az innovatív új technológiák és megoldások bevezetését, különösen azokét, amelyek a K+I keretprogramok eredményeként jönnek létre a biztonsági kutatás területén.
14. Az InvestEU programmal megvalósuló szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy:
- a program a Horizont Európa program és az EIC által nyújtott vegyes finanszírozást biztosítson olyan innovátorok részére, amelyeket magas szintű kockázat jellemez, és amelyek számára a piac nem nyújt elegendő és életképes finanszírozást. A program ezzel egyidejűleg támogatja az InvestEU program és mások által támogatott pénzeszközökből és közvetítők által nyújtott vegyes finanszírozás magánforrásokból származó részének hatékony célba juttatását és irányítását;
 - a K+I-re, valamint a kkv-kra szánt pénzügyi eszközöket egy csoportban kezeljék az InvestEU program keretében, különösen egy célzott K+I tematikus kereten keresztül, valamint a kkv-támogatási keret égisze alatt bevezetett termékek révén, ily módon segítve mindkét program célkitűzéseinek megvalósítását, valamint egymást kiegészítő, erős kapcsolatokat hozva létre a két program között;
 - a program megfelelő támogatást biztosítson ahhoz, hogy az EIC általi támogatásra nem jogosult hitelképes projekteket adott esetben az InvestEU programhoz lehessen irányítani.
15. A kibocsátáskereskedelmi rendszer keretében működő innovációs alappal (a továbbiakban: az innovációs alap) megvalósuló szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy:
- az innovációs alap kifejezetten a karbonszegény technológiák és eljárások innovációját célozza – ideértve a környezetvédelmi szempontból biztonságos szén-dioxid-leválasztást és -hasznosítást, amely jelentős mértékben hozzájárul az éghajlatváltozás mérsékléséhez –, emellett pedig a magas szén-dioxid-kibocsátással járó termékeket helyettesítő termékekre irányuljon, továbbá járuljon hozzá a CO₂ környezetvédelmi szempontból biztonságos leválasztását és geológiai tárolását célzó projektek kiépítésének és működtetésének ösztönzéséhez, valamint az innovatív megújulóenergia- és energiatárolási technológiák előmozdításához, ezenfelül pedig tegye lehetővé és ösztönözze környezetbarátabb termékek értékesítését;
 - a program támogatja azon technológiák – az áttörést hozó megoldásokat is beleértve – fejlesztését és demonstrációját, amelyek képesek hozzájárulni az Unió klímasemlegességi, energiaügyi és ipari átalakulással kapcsolatos célkitűzéseinek megvalósításához, különösen a II. és a III. pillérbe tartozó tevékenységeken keresztül;
 - a kiválasztási és odaítélési kritériumok teljesítésétől függően az innovációs alap támogatást nyújthasson azon támogatható projektek demonstrációs szakasza során, amelyek adott esetben támogatásban részesültek a programból, valamint hogy egymást kiegészítő, erős kapcsolatok jöjjenek létre a két program között.
16. Az igazságos átmenetet támogató mechanizmussal megvalósuló szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy:
- a program stratégiai tervezése során sor kerüljön a klímasemlegesség eléréséhez szükséges igazságos és méltányos átállás támogatását célzó K+I igények azonosítására;
 - előmozdítsák az innovatív, éghajlatbarát megoldások bevezetését és alkalmazását, különös tekintettel a programból származó megoldásokra.
17. Az Euratom kutatási és képzési programjával megvalósuló szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy:
- a program és az Euratom kutatási és képzési programja átfogó tevékenységeket dolgozzon ki az oktatás és a képzés támogatására (ideértve az MSCA-t is) azzal a céllal, hogy hozzájáruljanak a releváns készségek fenntartásához és fejlesztéséhez Európában;

- b) a program és az Euratom kutatási és képzési programja olyan közös kutatási tevékenységeket dolgozzon ki, amelyek az ionizáló sugárzás nem energiatermelési célú alkalmazásai megbízható és biztonságos használatának több területet érintő vonatkozásaira összpontosítanak olyan ágazatokban, mint az orvostudomány, az ipar, a mezőgazdaság, az űrkutatás, az éghajlatváltozás, a biztonság és a vészhelyzeti felkészültség, valamint a nukleáris tudomány hozzájárulásai.
18. Az Európai Védelmi Alappal esetlegesen megvalósuló szinergiáknak – a szükségtelen átfedések elkerülése céljából, továbbá az 5. cikknek és a 7. cikk (1) bekezdésének megfelelően – elő kell segíteniük a polgári és a védelmi kutatást.
19. A kulturális és kreatív szakpolitikák területén jelentkező K+I igényeknek a program stratégiai tervezése során történő azonosítása révén ösztönözni kell a Kreatív Európa programmal megvalósuló szinergiákat.
20. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel megvalósuló szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy:
- a) a program stratégiai tervezése során sor kerüljön az annak támogatásával kapcsolatos K+I igények azonosítására, hogy a tagállamok gazdasága és társadalma reziliensebbé váljon, és javuljon a jövőre való felkészültségük;
- b) támogatást kapjon az innovatív megoldások bevezetése és alkalmazása, különös tekintettel a programból származó megoldásokra.
-

V. MELLÉKLET

KULCSFONTOSSÁGÚ HATÁSÚTVONAL-MUTATÓK

A keretprogram 3. cikkben említett célkitűzéseinek megvalósítása tekintetében a program előrehaladásának nyomon követését hatásútvonalak és kapcsolódó kulcsfontosságú hatásútvonal-mutatók strukturálják. A hatásútvonalak időérzékenyek, és a következő három, egymást kiegészítő hatáskategóriát tükrözik, amelyek jól mutatják a K+I beruházások nem lineáris jellegét: tudományos, társadalmi és technológiai vagy gazdasági. Az említett hatáskategóriák mindegyike esetében helyettesítő mutatók szolgálják az előrehaladás nyomon követését, különbséget téve a rövid távú, a középtávú és a hosszú távú hatások között, a program időtartamán túl is, továbbá lehetővé téve az adatok lebontását, például tagállamok vagy társult országok szerint. Az említett mutatókat mennyiségi és minőségi módszerekkel kell előállítani. A program egyes részei különböző mértékben és különböző mechanizmusok révén járulnak hozzá ezekhez a mutatókhoz. Szükség esetén további mutatók használhatók a program egyes részeinek nyomon követéséhez.

A kulcsfontosságú hatásútvonal-mutatókat alátámasztó mikroadatok gyűjtése a program valamennyi része és az összes végrehajtási mechanizmus tekintetében központilag irányított és összehangolt módon, a megfelelő részletességi szinten és a kedvezményezettek számára minimális jelentési teher mellett történik.

A kulcsfontosságú hatásútvonal-mutatók mellett, illetve azokon felül a következőkre vonatkozó adatok gyűjtésére és bejelentésére is sor kerül majd az 50. cikkben említett, a végrehajtásra és az irányításra vonatkozó adatok részeként, közel valós időben: az EKT megerősítése érdekében a program megvalósításának az optimalizálása, az összes tagállam kiválóságon alapuló részvételének az előmozdítása, valamint a K+I célú együttműködés megkönnyítése Európában. Ez magában foglalja az együttműködésen alapuló kapcsolatok nyomon követését, a hálózatok elemzését, a pályázatokra, a részvételre és a projektekre vonatkozó adatokat,; a pályázókra és a résztvevőkre (többek között a szervezeti típusra, például: civil társadalmi szervezetekre, kkv-kra, magánszektorra), az országra (például specifikusan meghatározott országcsoportokra: tagállamokra, társult országokra, harmadik országokra), a nemre, a projektben betöltött szerepre, a tudományra vagy ágazatra, köztük a társadalom- és bölcsészettudományokra vonatkozó adatokat, valamint az éghajlati szempontok érvényesítésének és a kapcsolódó kiadásoknak a szintjének nyomon követésére vonatkozó adatokat.

Tudományos hatásútvonal-mutatók

A program várhatóan a következők révén fog tudományos hatást kifejteni: magas színvonalú új ismeretek létrehozása, a humán tőke erősítése a K+I területén, valamint az ismeretterjesztés és a nyílt tudomány előmozdítása. A szóban forgó hatás felé tett előrehaladás nyomon követése az alábbi három kulcsfontosságú hatásútvonal mentén meghatározott helyettesítő mutatók segítségével történik.

1. táblázat

A tudományos hatás felé	Rövid távú	Középtávú	Hosszabb távú
Magas színvonalú új ismeretek létrehozása	Publikációk – A programhoz tartozó, szakértői értékelés keretében lektorált tudományos publikációk száma	Idézettség – A programhoz tartozó, szakértői értékelés keretében lektorált publikációk tudományterületek alapján súlyozott idézettségi mutatója	Világszínvonalú tudomány – A program által támogatott projektekből származó, az adott tudományterülethez lényegi hozzájárulást képviselő, szakértői értékelés keretében lektorált publikációk száma és aránya
A humán tőke erősítése a K+I területén	Készségek – A program által támogatott projektek részeként szervezett továbbképzési tevékenységekben (képzés, mentorálás/coaching, mobilitás és K+I infrastruktúrákhoz való hozzáférés révén) részt vett kutatók száma	Karrierrek – A programban részt vevő olyan továbbképzett kutatók száma és aránya, akik fokozott egyéni hatást gyakorolnak saját K+I területükre	Munkakörülmények – A programban részt vevő olyan továbbképzett kutatók száma és aránya, akiknek javultak a munkakörülményeik, ideértve a kutatók fizetését is

A tudományos hatás felé	Rövid távú	Középtávú	Hosszabb távú
Az ismeretterjesztés és a nyílt tudomány előmozdítása	Az ismeretek megosztása – A program nyílt tudásinfrastruktúrákon keresztül megosztott kutatási eredményeinek (nyílt hozzáférésű adatok/ publikációk/szoftverek stb.) aránya	Ismeretterjesztés – A program aktívan használt/idézett nyílt hozzáférésű kutatási eredményeinek aránya	Új együttműködések – A program azon kedvezményezettjeinek aránya, amelyek új, tudományágakon/ ágazatokon átnyúló együttműködést alakítottak ki a program égisze alatt született nyílt hozzáférésű kutatási eredményeik felhasználóiával

Társadalmi hatásútvonal-mutatók

A program várhatóan a következők révén fog társadalmi hatást kifejteni: az uniós szakpolitikai prioritásoknak, valamint a globális kihívásoknak – többek között a fenntartható fejlődési céloknak – a kezelése a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrend alapelveit, valamint a Párizsi Megállapodás célkitűzéseit követve, a K+I segítségével; előnyök biztosítása és hatás kifejítése K+I küldetéseken és európai partnerségeken keresztül; valamint az innováció társadalmi elterjedésének az erősítése, ami végső soron az emberek jólétét hivatott elősegíteni. A szóban forgó hatás felé tett előrehaladás nyomon követése az alábbi három kulcsfontosságú hatásútvonal mentén meghatározott helyettesítő mutatók segítségével történik.

2. táblázat

A társadalmi hatás felé	Rövid távú	Középtávú	Hosszabb távú
Az uniós szakpolitikai prioritások és a globális kihívások kezelése a K+I segítségével	Eredmények – Az azonosított uniós szakpolitikai prioritások és globális kihívások (ideértve a fenntartható fejlődési célokat is) kezelését célzó eredmények száma és aránya (többdimenziós: minden egyes meghatározott prioritásra vonatkozóan) Ezen belül: a Párizsi Megállapodás keretében tett uniós kötelezettségvállalás teljesítését célzó, éghajlati szempontból releváns eredmények száma és aránya	Megoldások – Az azonosított uniós szakpolitikai prioritások és globális kihívások (ideértve a fenntartható fejlődési célokat is) kezelését célzó innovációk és kutatási eredmények száma és aránya (többdimenziós: minden egyes meghatározott prioritásra vonatkozóan) Ezen belül: a Párizsi Megállapodás keretében tett uniós kötelezettségvállalás teljesítését szolgáló, éghajlati szempontból releváns innovációk és kutatási eredmények száma és aránya	Előnyök – A program által támogatott innovációkból és kutatásokból származó eredmények felhasználásából/hasznosításából eredő összesített becsült hatások az azonosított uniós szakpolitikai prioritások és globális kihívások (ideértve a fenntartható fejlődési célokat is) kezelése terén, a szakpolitikai ciklushoz és a jogalkotási folyamathoz való hozzájárulást is beleértve (például normák és előírások) (többdimenziós: minden egyes meghatározott prioritásra vonatkozóan) Ezen belül: a program által támogatott innovációkból és kutatásokból származó, éghajlati szempontból releváns eredmények felhasználásából/hasznosításából eredő összesített hatások a Párizsi Megállapodás keretében tett uniós kötelezettségvállalás teljesítése terén, a szakpolitikai ciklushoz és a jogalkotási folyamathoz való hozzájárulást is beleértve (például normák és előírások)
Előnyök és hatások K+I küldetéseken keresztül történő biztosítása	A K+I küldetések eredményei – Egyes K+I küldetések eredményei (többdimenziós: minden egyes meghatározott küldetésre vonatkozóan)	A K+I küldetések eredményei – Egyes K+I küldetések eredményei (többdimenziós: minden egyes meghatározott küldetésre vonatkozóan)	A K+I küldetések megvalósított célkitűzései – Egyes K+I küldetések megvalósított célkitűzései (többdimenziós: minden egyes meghatározott küldetésre vonatkozóan)

A társadalmi hatás felé	Rövid távú	Középtávú	Hosszabb távú
A K+I társadalmi elterjedésének erősítése	Kooperatív alkotás – A program által támogatott azon projektek száma és aránya, amelyekben az uniós polgárok és végfelhasználók hozzájárulnak a K+I tartalmak kooperatív alkotásához	Részvétel – A program azon résztvevő jogalanyainak száma és aránya, amelyek rendelkeznek polgári és végfelhasználói részvételi mechanizmussal a program által támogatott projektek lezárultát követően	A K+I társadalmi elterjedése – A program égisze alatt kooperatívan alkotott tudományos eredmények és innovatív megoldások elterjedése és hatása

Technológiai és gazdasági hatásútvonal-mutatók

A program várhatóan a következők révén fog technológiai és gazdasági hatást kifejteni – különösen az Unión belül –: a vállalkozások, különösen a kkv-k és köztük a startupok létrehozásának és növekedésének befolyásolása, közvetlen és közvetett munkahelyek teremtése különösen az Unión belül, valamint K+I beruházások mozgósítása. Az említett hatás felé tett előrehaladás nyomon követése az alábbi három kulcsfontosságú hatásútvonal mentén meghatározott helyettesítő mutatók segítségével történik.

3. táblázat

A technológiai/ gazdasági hatás felé	Rövid távú	Középtávú	Hosszabb távú
Az innovációalapú növekedés ösztönzése	Innovációs eredmények – A programból származó innovatív termékek, eljárások, illetve módszerek száma (az innováció típusa szerint), valamint a szellemi tulajdon-jog megszerzésére irányuló kérelmek száma	Innovációk – A program által támogatott projektekből – köztük az elismert szellemi tulajdon-jogokból – származó innovációk száma (az innováció típusa szerint)	Gazdasági növekedés – Olyan vállalkozások létrejötte, növekedése és piaci részesedése, amelyek innovációkat fejlesztettek ki a program égisze alatt
Több és jobb munkahely teremtése	Támogatott foglalkoztatás – A program által támogatott projekt számára a résztvevő jogalanyoknál teremtett és megőrzött munkahelyek száma teljes munkaidős egyenértékben (a munkahely típusa szerint)	Tartós foglalkoztatás – A munkahelyek teljes munkaidős egyenértékben kifejezett számának növekedése (a munkahely típusa szerint) a résztvevő jogalanyoknál a program által támogatott projekt nyomán	Teljes foglalkoztatottság – A program eredményeinek terjesztése folytán teremtett, illetve megőrzött közvetlen és közvetett munkahelyek száma (munkahelytípus szerint)
A K+I beruházások mozgósítása	Társberuházás – A program kezdeti beruházása segítségével mozgósított köz- és magánberuházások mennyisége	Felfuttatás – A program eredményeinek hasznosítása vagy felfuttatása érdekében mozgósított köz- és magánberuházások mennyisége (ideértve a közvetlen külföldi befektetéseket is)	A „3 %-os célkitűzés” megvalósításához való hozzájárulás – A GDP 3 %-ára vonatkozó célkitűzés megvalósítása felé tett uniós előrehaladás a programnak köszönhetően

VI. MELLÉKLET

LEHETSÉGES KÜLDETÉSI TERÜLETEK, VALAMINT AZ EUMSZ 185. VAGY 187. CIKKE ALAPJÁN LÉTREHOZANDÓ INTÉZMÉNYESÍTETT EURÓPAI PARTNERSÉGEK LEHETSÉGES TERÜLETEI

E rendelet 8. és 12. cikkével összhangban ez a melléklet határozza meg a lehetséges küldetési területeket és az EUMSZ 185. vagy 187. cikke alapján létrehozandó lehetséges európai partnerségeket.

I. Lehetséges küldetési területek:

- 1. küldetési terület: Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz, ideértve a társadalmi átalakulást is.
- 2. küldetési terület: Daganatos megbetegedések.
- 3. küldetési terület: Egészséges óceánok, tengerek, parti tengervizek és szárazföldi vizek.
- 4. küldetési terület: Klímasemleges és intelligens városok.
- 5. küldetési terület: Talajegészség és élelmiszer.

Valamennyi küldetés az e rendelet 8. cikkének (4) bekezdésében meghatározott elveket követi.

II. Az EUMSZ 185. vagy 187. cikke alapján létrehozandó intézményesített európai partnerségek lehetséges területei:

- 1. partnerségi terület: Az egészségügyi innovációk gyorsabb fejlesztése és biztonságosabb alkalmazása az európai betegek javára és a globális egészség érdekében.
- 2. partnerségi terület: A kulcsfontosságú digitális és alatechnológiák és alkalmazásuk előmozdítása, ideértve nem kizárólagosan az olyan új technológiákat, mint a mesterséges intelligencia, a fotonika és a kvantumtechnológia.
- 3. partnerségi terület: Európa vezető szerepe a metrológiában, beleértve egy integrált metrológiai rendszert is.
- 4. partnerségi terület: Az uniós légi forgalom, légi közlekedés és vasúti közlekedés versenyképességének, biztonságának és környezeti teljesítményének javítása.
- 5. partnerségi terület: Fenntartható, inkluzív és körforgásos bioalapú megoldások.
- 6. partnerségi terület: Kisebb környezeti lábnyommal rendelkező hidrogéntekológiák és fenntarthatóenergia-tárolási technológiák, kevésbé energiaigényes termelés.
- 7. partnerségi terület: Tiszta, összekapcsolt, együttműködésen alapuló, autonóm és automatikus megoldások a személyek és áruk jövőbeli mobilitási igényeinek kielégítésére.
- 8. partnerségi terület: Innovatív és a kutatás-fejlesztésre hangsúlyt helyező kkv-k.

Az annak értékelésére vonatkozó eljárás eredményeként, amely azt vizsgálja, hogy valamely fent említett partnerségi területen szükség van-e intézményesített európai partnerségre, a Bizottság kezdeményezési jogával összhangban jogalkotási javaslat kidolgozására kerülhet sor. Az adott partnerségi terület ettől eltérő esetben e rendelet 10. cikke (1) bekezdésének a) vagy b) pontja szerinti európai partnerség tárgyát is képezheti vagy annak végrehajtására egyéb pályázati felhívás útján is sor kerülhet a program keretében.

Mivel az intézményesített európai partnerségek lehetséges területei széles tematikus területeket ölelnek fel, azok végrehajtására a felmért szükségletek alapján akár több európai partnerség is irányulhat.